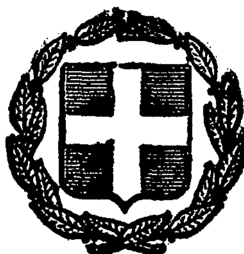


ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1985 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 27

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΑΡΙΘ. 76

Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας», των ισχυουσών διατάξεων του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 88 του νόμου 1416/1984 (ΦΕΚ 18/21.2.84 τ. Α') «τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της Αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

2. Την 74721/19.10.84 κοινή απόφαση των Πρωθυπουργού και Υπουργού Εσωτερικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών» (ΦΕΚ 744/22.10.84 τεύχος Β').

3. Την 11 της 3ης Ιανουαρίου 1985, γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, με πρόταση του Υφυπουργού Εσωτερικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο.

Κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» οι ισχύουσες διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα (Ν. 1065/1980) όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με:

Α. Τους Νόμους:

α) 1080/1980 (άρθρα 27 παρ. 1 και 2, 29) «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών της περί των προσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως νομοθεσίας και άλλων τινών συναφών διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 246/1980).

β) 1144/1981 (άρθρο 16) «περί επικολλήσεως εντύπων, ενέργειας ετέρων συναφών πράξεων, ως και ρυθμίσεως θεμάτων τινών αφορώντων εις τους Ο.Τ.Α. και το Υπουργείο Εσωτερικών» (ΦΕΚ Α' 96/1981).

γ) 1188/1981 (άρθρο 350) «περί κυρώσεως του Κώδικα περί καταστάσεως προσωπικού οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης» (ΦΕΚ Α 204/1981).

δ) 1232/1982 (άρθρα 4 παρ. 2, 7 και 19) «επαναφορά σε ισχύ, τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν.Δ. 4352/1964 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 22/1982).

ε) 1266/1982 (άρθρο 14 παρ. 1) «Όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 81/1982).

στ) 1270/1982 «Τροποποιήσεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα για το εκλογικό σύστημα τη δημοτική αποκέντρωση, τη λαϊκή συμμετοχή και τη διοικητική αυτοτέλεια των δήμων κα κοινοτήτων» (ΦΕΚ Α' 93/1982).

ζ) 1288/1982 (άρθρο 24) «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης και της Γ.ΕΝ.ΕΔ. καθώς και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 120/1982).

η) 1397/1983 (άρθρο 40 παρ. 4) «Εθνικό Σύστημα Υγείας» (ΦΕΚ Α' 143/1983).

θ) 1406/1983 (άρθρα 1, 3 και 6) «Ολοκλήρωση της δικαιοδοσίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. συγκρότηση Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και ρύθμιση μερικών άλλων θεμάτων» (ΦΕΚ Α' 182/1983) και

ι) 1416/1984 «τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της Αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (ΦΕΚ Α' 18/1984).

Β. Τα Προεδρικά Διατάγματα:

α) 22/1982 «Κατάργηση διατάξεων που προβλέπουν την έγκριση πράξεων των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων» (ΦΕΚ Α' 3/1982) και

β) 331/1983 «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εσωτερικών στους Νομάρχες» (ΦΕΚ Α' 119/1983).

Γ. Τις Υπουργικές Αποφάσεις:

α) 32489/26.4.1982 (ΦΕΚ Β' 213/1982) κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών «Αναμόρφωση Συλλογικών Οργάνων Γνωμοδοτικής και Αποφασιστικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών».

β) 80951/27.9.1982 (ΦΕΚ Β' 1004/1982) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών «Αύξηση ποσού πάγιας προκαταβολής σε Δήμους» και

γ) 32290/22.4.1983 (ΦΕΚ Β' 264/1983) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών «Αύξηση των χρηματικών ορίων του άρθρου 236 του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα».

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 1.
(Άρθρο 1 ν. 1065/1980)

Πρώτη βαθμίδα της τοπικής αυτοδιοικήσεως.

Οι δήμοι και οι κοινότητες αποτελούν την πρώτη βαθμίδα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ—ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Άρθρο 2.
(Άρθρο 2 Ν. 1065/1980—Άρθρο 83 παρ. 1 και 5 Ν. 1416/1984)

Αναγνώριση και διαβάθμιση δήμων.

1. Δήμοι είναι: α) οι πρωτεύουσες των νομών και β) οι πόλεις που έχουν περισσότερους από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους.

2. Ο δήμος αναγνωρίζεται με διάταγμα, δύο μήνες το αργότερο αφότου η πόλη ορίστηκε πρωτεύουσα νομού ή αφότου δημοσιεύθηκαν τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού.

3. Δήμοι που έχουν περισσότερους από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους διαιρούνται σε διαμερίσματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, κοινότητες που έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, χαρακτηριστεί λουτροπόλεις, μπορεί να αναγνωριστούν σε δήμους εφόσον έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 2.500 κατοίκους. Με όμοιο διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του άρθρου 11 παρ. 1 μπορούν να αναγνωριστούν σε δήμους, κοινότητες ιδιαίτερης ιστορικής σημασίας.

5. Η ισχύς των διατάξεων της παρ. 4 αρχίζει από 1.1. 1985.

Άρθρο 3.
(Άρθρο 3 Ν. 1065/1980—Άρθρο 1 παρ. 1 Ν. 1270/82)

Αναγνώριση κοινοτήτων.

1. Συνοικισμός που έχει απογραφεί ως αυτοτελής και έχει πληθυσμό τουλάχιστο χιλίων (1.000) κατοίκων και οικονομική δυνατότητα, μπορεί να αποτελέσει ιδιαίτερη κοινότητα, αν το ζητήσουν τα τρία τέταρτα τουλάχιστον των εκλογέων κατοίκων του και με την προϋπόθεση ότι ο δήμος ή η κοινότητα από τον οποίο αποσπάται παραμένει τουλάχιστο με χίλιους (1.000) κατοίκους και εξακολουθεί να έχει οικονομική δυνατότητα.

2. Οικονομική δυνατότητα σημαίνει ικανότητα του συνοικισμού να δημιουργεί έσοδα, που επαρκούν για την αντιμετώπιση των κάθε είδους εξόδων διοικήσεως και όλων των υποχρεωτικών δαπανών, καθώς και να εκτελεί τα απαραίτητα έργα κοινής ωφέλειας.

Άρθρο 4.
(Άρθρο 4 Ν. 1065/1980—Άρθρο 12 παρ. 1, 2, 6 Ν. 1416/1984)

Ένωση δήμων και κοινοτήτων.

1. Δήμοι ή κοινότητες που συνορεύουν μπορούν να ενωθούν σε έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης μετά από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού τους συμβουλίου, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 3/5 του συνολικού αριθμού των μελών του κάθε συμβουλίου ή αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατοίκους του καθενός από αυτούς.

2. Μία κοινότητα, που συνορεύει με δήμο, μπορεί να ενωθεί με αυτόν, αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατοίκους της, και συναινέσει το δημοτικό συμβούλιο με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του.

3. Μία κοινότητα που δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, μπορεί να καταργηθεί και να ενωθεί με ένα δήμο ή με μία κοινότητα, που συνορεύουν με αυτήν.

4. Δύο ή περισσότερες κοινότητες, που συνορεύουν και δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, μπορούν να ενωθούν και να γίνουν μία.

5. Μία κοινότητα ενώνεται με ένα δήμο ή με μία άλλη κοινότητα και στην περίπτωση του άρθρου 48.

6. Αν οι κοινότητες που ενώνονται σε έναν οργανισμό έχουν συνολικό πληθυσμό πάνω από δυόμιση χιλιάδες κατοίκους, ο νέος οργανισμός αποτελεί δήμο. Δήμο αποτελεί και ο νέος οργανισμός που προκύπτει από την ένωση ενός δήμου με κοινότητες ανεξάρτητα από τον πληθυσμό του.

7. Το όνομα και η έδρα του νέου οργανισμού προτείνονται με τις αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή με την αίτηση των εκλογέων καθενός δήμου ή κοινότητας, που ζήτησαν την ένωση. Αν δεν υπάρχει ομοφωνία στις προτάσεις, το όνομα και η έδρα του νέου οργανισμού προτείνονται από το συμβούλιο του άρθρου 8.

8. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που προκύπτουν από ένωση και έχουν συνολικό αριθμό κατοίκων μέχρι δέκα χιλιάδες λαμβάνουν κάθε χρόνο διπλάσια τακτική οικονομική ενίσχυση. Αν ο νέος οργανισμός υπερβαίνει τους δέκα χιλιάδες κατοίκους, για τον επιπλέον πληθυσμό εξακολουθεί να λαμβάνει την τακτική οικονομική ενίσχυση. Αν ο νέος οργανισμός έχει συνολικό πληθυσμό μέχρι χίλιους κατοίκους, η ετήσια τακτική οικονομική του ενίσχυση πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των κοινοτήτων που ενώνονται. Στις παραπάνω περιπτώσεις το μισό τουλάχιστον του συνόλου της τακτικής οικονομικής ενίσχυσης διατίθεται υποχρεωτικά για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων στις περιφέρειες των δήμων ή κοινοτήτων που ενώθηκαν, σε αναλογία με τον πραγματικό πληθυσμό του καθενός.

9. Στους δήμους και τις κοινότητες που προκύπτουν μετά από ένωση χορηγούνται κατά προτεραιότητα άτοκα δάνεια από το λογαριασμό του άρθρου 67 του νομοθετικού διατάγματος 3033/1954 (ΦΕΚ Α 258). Το ποσό του δανείου που δικαιούται ο νέος οργανισμός ορίζεται ίσο με το άθροισμα των δανείων που εδικαιούντο οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που ενώθηκαν. Οφειλές από δάνεια στον ίδιο λογαριασμό που χορηγήθηκαν στους δήμους και κοινότητες που ενώθηκαν και είχαν ο καθένας πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες κατοίκους διαγράφονται.

10. Σε καθεμία από τις κοινότητες, που ενώνονται με δήμο ή με άλλη κοινότητα σε νέο οργανισμό, εκλέγεται πάρεδρος ανεξάρτητα από τον πληθυσμό τους.

11. Για την πληρωμή των αποδοχών του προσωπικού εν γένει του δήμου ή κοινότητας που προκύπτει από ένωση, μπορεί να καταρτίζονται από τους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 ειδικά προγράμματα επιχορηγήσεων.

12. Οι δήμαρχοι των δήμων και οι πρόεδροι των κοινοτήτων που ενώνονται σε νέο οργανισμό, θεωρείται ότι εξαντλούν όλη τη δημοτική και κοινοτική περίοδο, για την οποία εκλέχτηκαν στο αξίωμα αυτό και ο χρόνος μέχρι τη λήξη της περιόδου θεωρείται πραγματική υπηρεσία δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Για το χρόνο μέχρι τέλους της δημοτικής και κοινοτικής περιόδου οι δήμαρχοι ή οι πρόεδροι κοινοτήτων λαμβάνουν από το νέο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης τα έξοδα παράστασης που έπαιρναν κατά το χρόνο που έγινε η ένωση. Τα έξοδα παράστασης αποδίδονται στο νέο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών από τις πιστώσεις του εδαφίου δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του προεδρικού διατάγματος 304/1977 (ΦΕΚ Α 99).

Οι παραπάνω διατάξεις δεν ισχύουν για όποιον επανεκλέγεται στο ίδιο αξίωμα στο νέο οργανισμό.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζονται οι διαδικασίες και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

14. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να θεσπίζονται και άλλα κίνητρα για την ένωση δήμων και κοινοτήτων σ' έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 5.
(Άρθρο 5 Ν. 1065/1980 —
Άρθρο 12 παρ. 3 και 4 Ν. 1416/1984)

Προσάρτηση συνοικισμών.

1. Δεν επιτρέπεται να προσαρτηθεί ένας συνοικισμός σε άλλο δήμο ή σε άλλη κοινότητα, πριν περάσει μία πενταετία από τότε που δημοσιεύθηκε το διάταγμα με το οποίο αναγνωρίσθηκε ο δήμος ή η κοινότητα, όπου υπαγόταν ο συνοικισμός ή το διάταγμα με το οποίο προσαρτήθηκε ο συνοικισμός στο δήμο ή την κοινότητα.

2. Ένας συνοικισμός δήμου ή κοινότητας, ο οποίος έχει απογραφεί ως αυτοτελής, μπορεί να προσαρτηθεί σε άλλο δήμο ή σε άλλη κοινότητα, με τον οποίο συνορεύει, αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατοίκους του συνοικισμού και συναινέσει ο δήμος ή η κοινότητα στον οποίο ζητείται να γίνει η προσάρτηση, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του.

3. Συνοικισμός, που δεν συνορεύει με το δήμο ή την κοινότητα στον οποίο υπάγεται διοικητικά, προσαρτάται σε έναν από τους δήμους ή κοινότητες με τους οποίους συνορεύει. Για την προσάρτηση εκδίδεται διάταγμα, μετά από γνώμη του συμβουλίου του άρθρου 8 και εισήγηση του νομάρχη.

4. Αν ο παραπάνω συνοικισμός δεν ανήκει στον ίδιο νομό με το δήμο ή την κοινότητα με τον οποίο συνορεύει και στον οποίο θα προσαρτηθεί, το διάταγμα εκδίδεται μετά από εισήγηση των δύο νομαρχών και γνώμη του κατά το άρθρο 8 συμβουλίου του νομού που βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα, στον οποίο πρόκειται να προσαρτηθεί ο συνοικισμός.

Άρθρο 6.
(Άρθρο 6 Ν. 1065/1980)

Πληθυσμός—Εκλογείς κάτοικοι.

Εκλογείς κάτοικοι κατά τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 5, είναι οι δημότες που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του δήμου ή της κοινότητας και κατοικούν στο δήμο ή στην κοινότητα.

Άρθρο 7.
(Άρθρο 7 Ν. 1065/1980—
Άρθρο 1 παρ. 2 Ν. 1270/1982)

Αίτηση για την αναγνώριση και τις μεταβολές δήμων και κοινοτήτων.

1. Τις υπογραφές, την ταυτότητα και την ιδιότητα του εκλογέα κατοίκου βεβαιώνει ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας, που μπορούν να υπογράψουν και για λογαριασμό των εκλογέων που δηλώνουν ότι είναι αγράμματοι. Σε περίπτωση άρνησής τους βεβαιώνει και υπογράφει τα παραπάνω ο αρμόδιος ειρηνοδίκης.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 3 παρ. 1, 4 παράγρ. 1 και 2 και 5 παρ. 2, οι αιτήσεις υποβάλλονται στο νομάρχη, ο οποίος, με προκήρυξη που τοιχοκολλείται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα και στα δημοσιότερα μέρη του δήμου, της κοινότητας και των συνοικισμών τους, καλεί κάθε εκλογέα του δήμου ή της κοινότητας ή του συνοικισμού, να υποβάλει ένσταση μέσα σε δεκαπέντε μέρες .Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, οι αιτήσεις παραπέμπονται στο συμβούλιο που προβλέπει το άρθρο 8.

3. Δεν επιτρέπεται να υποβληθούν αιτήσεις με το ίδιο αντικείμενο, πριν περάσουν δύο χρόνια από τοτε που απορρίφθηκε προηγούμενη αίτηση για λόγους ουσιαστικούς.

Άρθρο 8.
(Άρθρο 8 Ν. 1065/1980—
Άρθρο 1 παρ. 3 Ν. 1270/1982)

Γνωμοδοτικό συμβούλιο για την αναγνώριση και τις μεταβολές.

1. Συνιστάται σε κάθε νομαρχία συμβούλιο, που αποτελείται από τον πρόεδρο του πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του νομού, ως πρόεδρο, τους διευθυντές εσωτερικών και τεχνικών υπηρεσιών της νομαρχίας και τέσσερις αιρετούς εκπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους με απόφαση της διοικούσας επιτροπής της τοπικής ενώσεως δήμων και κοινοτήτων. Τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί ένας από τους υπαλλήλους της διευθύνσεως εσωτερικών της νομαρχίας, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το νομάρχη. Τον πρόεδρο των πρωτοδικών και τα λοιπά μέλη του συμβουλίου αναπληρώνουν οι νόμιμοι αναπληρωτές τους. Το συμβούλιο συνεδριάζει, αν είναι παρόντα πέντε τουλάχιστο μέλη του.

2. Το συμβούλιο διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη για το αν είναι βάσιμες κατά το νόμο και κατά την ουσία οι αιτήσεις για την αναγνώριση ή την ένωση ή την προσάρτηση και αποφασίζει για τις ενστάσεις που έχουν ασκηθεί κατ' αυτών, με πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου.

3. Το συμβούλιο κρίνει ύστερα από επιτόπια έρευνα, την οποία διεξάγει είτε το ίδιο είτε ένα ή περισσότερα μέλη του ή άλλο δημόσιο όργανο που ορίζει το συμβούλιο. Για την έρευνα αυτή συντάσσεται έκθεση.

Άρθρο 9.
(Άρθρο 9 Ν. 1065/1980)

Τύπος για την αναγνώριση και τις μεταβολές

Η αναγνώριση κοινοτήτων καθώς και οι μεταβολές που προβλέπουν τα άρθρα 4, 5 και 48 γίνονται με διάταγμα, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου που προβλέπει το άρθρο 8.

Άρθρο 10.
(Άρθρο 10 Ν. 1065/1980—
Άρθρο 12 παρ. 5 Ν. 1416/1984)

Όνομα, έδρα και σφραγίδα των δήμων και κοινοτήτων

1. Το όνομα και την έδρα ενός δήμου ή μιας κοινότητας ορίζει το διάταγμα με το οποίο γίνεται η αναγνώριση ή η ένωση. Στην περίπτωση της παρ. 1 του άρθρου 4, έδρα ορίζεται αυτή που αναφέρεται στην αίτηση με την οποία ζητείται η ένωση, ενώ το όνομα ορίζεται ύστερα από γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμιών του άρθρου 11, αφού ληφθεί υπόψη και η αίτηση με την οποία ζητείται η ένωση.

2. Το κοινοτικό συμβούλιο μπορεί ν' αποφασίζει τη μεταφορά της έδρας της κοινότητας με την πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών του.

Αν κατά τον υπολογισμό των δύο τρίτων προκύπτει κλάσμα μικρότερο της μονάδας, το κλάσμα αυτό στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα. Για τη μεταφορά της έδρας εκδίδεται διάταγμα.

3. Σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη να μεταφερθεί η έδρα της κοινότητας, εξαιτίας σεισμών, κατολισθήσεων ή άλλων φυσικών γεγονότων, το κοινοτικό συμβούλιο, με απόφασή του, ορίζει υποχρεωτικά ως έδρα της κοινότητας ένα άλλο συνοικισμό, που υπάρχει ήδη, ή ένα νέο συνοικισμό που δημιουργήθηκε και βρίσκεται μέσα στη διοικητική περιφέρεια της κοινότητας. Αν το κοινοτικό συμβούλιο αρνείται ή παραλείπει ν' αποφασίσει τη μεταφορά μέσα σε έξι μήνες, η μεταφορά της έδρας στην περίπτωση αυτή μπορεί να γίνει με διάταγμα, που εκδίδεται σύμφωνα με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών.

4. Τον τύπο της σφραγίδας ορίζει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του. Απαγορεύεται η χρήση σημάτων, εμβλημάτων και συνθημάτων που έχουν πολιτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 11.
(Άρθρο 11 Ν. 1065/1980—
Άρθρο 1 παρ. 4 Ν. 1270/1982—
Άρθρο 82 παρ. 2 Ν. 1416/1984)

Μετονομασία δήμων, κοινοτήτων, συνοικισμών και θέσεων.

1. Η μετονομασία δήμων, κοινοτήτων και συνοικισμών γίνεται με διάταγμα, ύστερα από πρόταση του δημοτικού ή κοινο-

τικού συμβουλίου και σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμ ών, που αποτελείται από:

α) Το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ως Πρόεδρο, αναπληρούμενο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος από Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών.

β) Έναν καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από την οικεία Σχολή του Πανεπιστημίου.

γ) Το Διοικητή της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού ή το Διευθυντή της Υδρογραφικής Υπηρεσίας Ναυτικού, όταν συζητούνται ονομασίες νήσων ή θαλάσσιων τόπων.

δ) Το Διευθυντή της Διευθύνσεως Δημοτικής και Κοινοτικής Διοικήσεως, ο οποίος εισηγείται τα θέματα για συζήτηση.

ε) Τέσσερις εκπροσώπους της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ), που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το διοικητικό συμβούλιό της.

στ) Έναν αρχαιολόγο, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το αρμόδιο τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ζ) Έναν υπάλληλο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον αρμόδιο Υπουργό.

2. Συνοικισμοί που υπάρχουν ήδη ή δημιουργούνται για πρώτη φορά και δεν έχουν απογραφεί ως αυτοτελείς, αν δεν έχουν όνομα, μπορούν ν' αποκτήσουν όνομα με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εγκρίνει ο νομάρχης ύστερα από γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμιών. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η μετονομασία θέσεων γίνεται με διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του δημοτικού ή κονοτικού συμβουλίου.

Η γνώμη αυτή υποβάλλεται στο Υπουργείο Εσωτερικών μέσα σε προθεσμία τριών μηνών, αφότου το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο έλαβε το σχετικό ερώτημα. Αν η γνώμη δεν υποβληθεί μέσα σ' αυτήν την προθεσμία, το διάταγμα εκδίδεται και χωρίς αυτήν.

Άρθρο 12.
(Άρθρο 12 Ν. 1065/80
Άρθρο 1 παρ. 5 Ν. 1270/82).

Ονομασία και μετονομασία συνοικιών, οδών, και πλατειών.

1. Η ονομασία συνοικιών, οδών και πλατειών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που εγκρίνεται από το νομάρχη. Η μετονομασία τους, που επιτρέπεται μόνον για εξαιρετικούς λόγους, γίνεται με τον ίδιο τρόπο.

2. Αν ο νομάρχης δεν εγκρίνει την ονομασία ή τη μετονομασία, ο ενδιαφερόμενος δήμος ή η ενδιαφερόμενη κοινότητα μπορεί, μέσα σε δύο μήνες από τότε που κοινοποιήθηκε η σχετική πράξη του νομάρχη, ν' ασκήσει προσφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών κατά της πράξεως αυτής. Ο Υπουργός είναι υποχρεωμένος να εκδώσει απόφαση, ύστερα από γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμιών μέσα σε ένα μήνα αφότου λάβει την πρόταση του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΟΡΙΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 13.
(Άρθρο 13 Ν. 1065/80).

Περιφέρεια

1. Κάθε δήμος και κάθε κοινότητα έχει εδαφικά καθορισμένη περιφέρεια. Κάθε τμήμα της χώρας ανήκει σε μία δημοτική ή κοινοτική περιφέρεια.

2. Οι περιφέρειες καθορίζονται σύμφωνα με τα όρια των περιοχών των πόλεων και των χωριών, που ισχύουν ήδη αναμφισβήτητα, αφού ληφθούν υπόψη, όσο είναι δυνατόν, η δημοτική και η κοινοτική ιδιοκτησία, η ιδιοκτησία των κατοίκων και οι απαραίτητες ανάγκες των κατοίκων των συνοικισμών.

3. Όταν η περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας συμπίπτει με τα φυσικά όρια ενός νησιού, δεν γίνεται καθορισμός ορίων.

Άρθρο 14.
(Άρθρο 14 Ν. 1065/80 — Άρθρα 1 και 3
Ν. 1406/83 — Άρθρο 13 παρ. 1 Ν. 1416/84
Κοινή Υπουργική Απόφαση 32489/82, ΦΕΚ Β' 213/82).

Επιτροπή ορίων.

1. Τα όρια της περιφέρειας κάθε δήμου ή κοινότητας καθορίζονται με πρωτοβουλία της διοικήσεως ή ύστερα από αίτηση κάποιου από τους ενδιαφερόμενους δήμους ή κοινότητες, από επιτροπή που συγκροτεί ο νομάρχης. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από τον ειρηνοδίκη ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, τους δημάρχους ή προέδρους των ενδιαφερομένων δήμων ή κοινοτήτων και ένα δημοτικό ή κοινοτικό σύμβουλο του κάθε ενδιαφερομένου δήμου ή κοινότητας, που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το δημοτικό κοινοτικό συμβούλιο. Αν το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο αρνείται να τους υποδείξει, οι σύμβουλοι ορίζονται από το νομάρχη. Αν οι ενδιαφερόμενοι δήμοι ή κοινότητες υπάγονται σε περισσότερα ειρηνοδικεία του ίδιου νομού, ο νομάρχης ορίζει έναν από τους ειρηνοδίκες ως πρόεδρο της επιτροπής αν υπάγονται σε περισσότερα ειρηνοδικεία διαφόρων νομών, τον ειρηνοδίκη ορίζει και την επιτροπή συγκροτεί ο νομάρχης που ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών. Σε περίπτωση που μέλη της επιτροπής απουσιάζουν ή αρνούνται να λάβουν μέρος στις εργασίες της, η επιτροπή συνέρχεται και αποφασίζει νομίμως, εφόσον είναι παρόντες τουλάχιστον ο πρόεδρος και δύο από τα μέλη της.

2. Οτιδήποτε αφορά τις συνεδριάσεις της επιτροπής, την επιτόπια μετάβαση των μελών της, καθώς και τη σύνταξη, την υποβολή και την κοινοποίηση της εκθέσεως, θα καθοριστεί με διάταγμα.

3. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά των εκθέσεων της επιτροπής ορίων στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο.

4. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής κατά της απόφασης της επιτροπής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης αυτής.

Άρθρο 15.
(Άρθρο 1 Ν. 1406/83)

Διαφορές από την εφαρμογή της νομοθεσίας καθορισμού ορίων της εδαφικής περιφέρειας των δήμων και κοινοτήτων.

Στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων υπάγονται οι διοικητικές διαφορές ουσίας που αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά τον καθορισμό των ορίων της εδαφικής περιφέρειας των δήμων και κοινοτήτων.

Άρθρο 16.
(Άρθρο 16 Ν. 1065/80 — Άρθρο 27 παρ. 1, 2 Ν. 1080/80 — Άρθρα 1 και 3 Ν. 1406/83 — Άρθρο 13 παρ. 2 Ν. 1416/84).

Νέος καθορισμός ορίων.

1. Δεν γίνεται νέος καθορισμός των ορίων δήμων και κοινοτήτων, εφόσον τα όρια αυτά έχουν καθορισθεί με έκθεση που δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο ή με αμετάκλητη απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων ή του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να γίνει νέος καθορισμός ορίων, αν έχει χαθεί η έκθεση της επιτροπής που δεν έχει προσβληθεί στο διοικητικό δικαστήριο ορίων, ή στο τριμελές δι-

οικητικό πρωτοδικείο, ή η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων, ή του τριμελούς-διοικητικού πρωτοδικείου καθώς και αν έχει χαθεί η έκθεση της επιτροπής που έχει επικυρωθεί με απόφαση των δικαστηρίων αυτών όταν η απόφαση αυτή δεν περιέχει την περιγραφή των ορίων. Στις περιπτώσεις αυτές η διαδικασία για τον καθορισμό των ορίων αρχίζει με την έκδοση νέας εκθέσεως της αρμόδιας επιτροπής ή συνεχίζεται με την έκδοση αποφάσεως του διοικητικού δικαστηρίου ορίων ή του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρει η προηγούμενη παράγραφος, η απώλεια της εκθέσεως ή της δικαστικής αποφάσεως αποδεικνύεται ιδίως με γραπτές πιστοποιήσεις των δημάρχων και των προέδρων των ενδιαφερομένων δήμων και κοινοτήτων του ειρηνοδίκη, του αρμόδιου τμήματος της διευθύνσεως εσωτερικών της νομαρχίας και του Υπουργείου Εσωτερικών.

4. Σε περίπτωση που με την έκθεση της επιτροπής ορίων ή την απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου ορίων ή του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου έχουν υπαχθεί στα διοικητικά όρια του δήμου ή κοινότητας οικισμοί, απογεγραμμένοι ή μη αυτοτελώς, οι οποίοι δεν αναφέρονται στο διάταγμα αναγνώρισης ή προσάρτησης του δήμου ή της κοινότητας στα διοικητικά όρια του οποίου έχουν υπαχθεί επιτρέπεται με πρόταση του νομάρχη, νέος καθορισμός ορίων από την επιτροπή ορίων δήμων και κοινοτήτων ή από το διοικητικό δικαστήριο ορίων ή το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, κατά περίπτωση.

5. Σε περίπτωση μεταφοράς στη διοικητική περιφέρεια δήμου ή κοινότητας οικισμού ομόρου δήμου ή κοινότητας με μέριμνα του Κράτους στον οποίο εγκαταστάθηκε το σύνολο ή ο μεγαλύτερος αριθμός των κατοίκων του οικισμού, που μεταφέρθηκε, επιτρέπεται με πρόταση του νομάρχη ή μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου δήμου ή κοινότητας, νέος καθορισμός ορίων από την επιτροπή ορίων δήμων και κοινοτήτων ή από το διοικητικό δικαστήριο ορίων ή το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, κατά περίπτωση.

Ο νέος καθορισμός ορίων χωρεί, εφόσον αυτοί που εγκαταστάθηκαν στο νέο οικισμό εξακολουθούν να είναι δημότες του δήμου ή κοινότητας από όπου μεταφέρθηκαν, η δε θέση του νέου οικισμού επιτρέπει τη διατήρηση της εδαφικής συνέχειας της διοικητικής περιφέρειας καθενός από τους ομόρους οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΗΜΟΤΕΣ

Άρθρο 17.
(Άρθρο 17 Ν. 1065/1980)

Δημοτικότητα.

Κάθε Έλληνας υπήκοος είναι δημότης ενός δήμου ή μιας κοινότητας.

Άρθρο 18.
(Άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 1416/1984)

Κτήση δημοτικότητας.

1. Το τέκνο που γεννήθηκε σε γάμο των γονέων του είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι γραμμένος ο πατέρας ή η μητέρα. Οι γονείς υποχρεούνται μέσα σε ενενήντα μέρες από τη γέννηση του πρώτου τέκνου τους να προσδιορίσουν με αμετάκλητη δήλωσή τους ενώπιον του ληξίαρχου του τόπου κατάρτισης της ληξιαρχικής πράξης γέννησης τη δημοτικότητά του. Η δήλωση αυτή προσδιορίζει τη δημοτικότητα και των τέκνων που θα γεννηθούν μεταγενέστερα.

Αν για οποιοδήποτε λόγο δε γίνει η παραπάνω δήλωση, το τέκνο αποκτά τη δημοτικότητα του πατέρα.

2. Το τέκνο που γεννήθηκε σε γάμο από γονείς άγνωστης ιθαγένειας είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου γεννήθηκε.

3. Αν η γονική μέριμνα περιέλθει στον έναν από τους γονείς, το τέκνο μπορεί να αποκτήσει τη δημοτικότητα του γονέα αυτού.

4. Το τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι δημότης η μητέρα του.

5. Το τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του και αναγνωρίσθηκε εκούσια ή δικαστικά ενώ ήταν ανήλικο, μπορεί να αποκτήσει με αμετάκλητη δήλωση των γονέων του στο ληξίαρχο του τόπου καταχώρησης της δήλωσης αναγνώρισης τη δημοτικότητα του πατέρα ή της μητέρας από τότε που έγινε η αναγνώριση.

6. Ο δημότης που υιοθετείται ενώ είναι ανήλικος αποκτά τη δημοτικότητα του θετού γονέα, αφότου υιοθετήθηκε. Σε περίπτωση κοινής υιοθεσίας ή υιοθεσίας από τον ένα σύζυγο του τέκνου του άλλου εφαρμόζονται και για το θετό τέκνο ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 1.

7. Το τέκνο αγνώστων γονέων γίνεται δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου βρέθηκε.

8. Ο ενήλικος ή ο έγγαμος μπορεί με αίτησή του μετά από μία διετία να γίνει δημότης σε κάποιο δήμο ή κοινότητα όταν αποκτά εκεί κατοικία. Αν ένας από τους γονείς μεταδημοτεύσει οι γονείς προσδιορίζουν με αμετάκλητη δήλωσή τους στο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας, απ' όπου μεταδημοτεύει, τη δημοτικότητα των ανηλίκων τέκνων τους. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν γίνει η παραπάνω δήλωση, τα ανήλικα τέκνα που έχουν τη δημοτικότητα αυτού που μεταδημοτεύει ακολουθούν τη νέα δημοτικότητά του αν όμως δεν την έχουν διατηρούν τη δημοτικότητά τους.

9. Δεν απαιτείται η προϋπόθεση της διετούς κατοικίας για τη μεταδημότευση:

α) Του ενός των συζύγων για να αποκτήσει τη δημοτικότητα του άλλου.

β) Των πρώην συζύγων λόγω λύσεως του γάμου για ν' αποκτήσουν τη δημοτικότητα που είχαν πριν από το γάμο.

γ) Του ενηλίκου προκειμένου να αποκτήσει την τελευταία δημοτικότητα που είχε ο ίδιος ή οι γονείς του. Η δυνατότητα στην περίπτωση αυτή παρέχεται για μια μόνο φορά.

10. Ο αλλοδαπός που έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια, με αίτησή του γίνεται δημότης στο δήμο ή στην κοινότητα της κατοικίας του.

11. Ειδικές διατάξεις για την απόκτηση της δημοτικότητας εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 19.
(Άρθρο 19 Ν. 1065/1980)

Απώλεια της δημοτικότητας.

Η απόκτηση νέας δημοτικότητας δήμου ή κοινότητας συνεπάγεται την απώλεια της προηγούμενης δημοτικότητας.

Άρθρο 20.
(Άρθρο 20 Ν. 1065/1980—Άρθρο 14 παρ. 2 Ν. 1416/1984)

Δημοτολόγιο.

1. Σε κάθε δήμο και κοινότητα τηρείται δημοτολόγιο.

2. Οτιδήποτε αφορά την κατάρτιση και την τήρηση του δημοτολογίου, ο τύπος του και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με διάταγμα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά και η διαδικασία υποβολής τους, για την εγγραφή, διαγραφή, διόρθωση, μεταβολή ή προσθήκη στοιχείων, που λείπουν από το δημοτολόγιο και κάθε λεπτομέρεια για την ανασύνταξη αυτού λόγω καταστροφής ή απώλειας.

Άρθρο 21.
(Άρθρο 21 Ν. 1065/1980)

Γενικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των δημοτών και των κατοίκων.

1. Οι δημότες συμμετέχουν ενεργά στην προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και στις δραστηριότητες του δήμου ή της κοινότητας. Όλοι οι κάτοικοι προσφέρουν τη βοήθειά τους

για την εκτέλεση της αποστολής του δήμου ή της κοινότητας και συνεισφέρουν, ανάλογα με τις δυνάμεις τους, σε όλες τις κοινές υποχρεώσεις και σε όλα τα κοινά βάρη.

2. Προσφορά προσωπικής εργασίας μπορεί να επιβληθεί στους κατοίκους του δήμου ή της κοινότητας μόνο για την αντιμετώπιση επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης, με ειδική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που υποβάλλεται στο νομάρχη αμέσως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 22.
(Άρθρο 22 Ν. 1065/1980)

Γενική αρμοδιότητα.

Η διοίκηση όλων των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων.

Άρθρο 23.
(Άρθρο 23 Ν. 1065/1980—Άρθρο 15 Ν. 1416/1984)

Αποκλειστικές αρμοδιότητες.

1. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων και των κοινοτήτων ανήκουν οπωσδήποτε:

α) Η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία συστημάτων υδρεύσεως.

β) Η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία των συστημάτων υπονόμων και αποχετεύσεως.

γ) Η κατασκευή και η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών οδών, πλατειών και γεφυρών.

δ) Η καθαριότητα καθώς και η συλλογή, η αποκομιδή, η διάθεση και η επεξεργασία των απορριμμάτων.

ε) Η κατασκευή, η συντήρηση και η λειτουργία των δημοτικών ή κοινοτικών αλσών και κήπων, των υπαιθρίων κοινοχρήστων χώρων αναψυχής και των εξωραϊστικών χώρων.

στ) Η αστική συγκοινωνία.

ζ) Η κατασκευή και η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών αγορών και τόπων αγορών καθώς και ζωαγορών και η ρύθμιση της λειτουργίας τους.

η) Η κατασκευή και η συντήρηση δημοτικών ή κοινοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων, κέντρων νεότητας και παιδικών χαρών.

θ) Η κατασκευή κάθε δημοτικού ή κοινοτικού κτιριακού έργου, που προορίζεται για οποιονδήποτε κοινωφελή σκοπό, καθώς και δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων.

ι) Η ίδρυση, η συντήρηση και η λειτουργία κοιμητηρίων.

ια) Η τοποθέτηση και η λειτουργία μετρητών ή εγκαταστάσεων αναγκαίων για τη ρύθμιση της σταθμεύσεως σε κοινόχρηστους χώρους.

ιβ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση γης για τη βοσκή των ζώων των δημοτών και η βελτίωση των βοσκοτόπων.

2. Η σύσταση, κατάργηση και ρύθμιση της λειτουργίας των εμποροπανηγύρεων και ο ορισμός του τόπου και του χρόνου τέλεσής τους αποφασίζεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Οι διατάξεις του άρθρου 29 ισχύουν και για τη λειτουργία των εμποροπανηγύρεων. Κατ' εξαίρεση για τη λειτουργία των εμποροπανηγύρεων, γενικότερης τοπικής σημασίας, που έχουν καθιερωθεί εθιμικά ή με διατάγματα, μπορεί ύστερα από σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου ν' αποφασίζει ο νομάρχης για τη λειτουργία τους, αν για οποιοδήποτε λόγο αρνείται το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή ισχύει ο τόπος, χρόνος και τρόπος λειτουργίας των προηγουμένων ετών.

Άρθρο 24.
(Άρθρο 24 Ν. 1065/1980 — Άρθρο 26 παρ. 3, 4 Ν. 1080/1980 — Άρθρο 16 Ν. 1416/1984)

Συντρέχουσες αρμοδιότητες.

1. Ο δήμος ή η κοινότητα μπορεί ν' αναπτύσσει και κάθε άλλη δραστηριότητα, που δεν περιλαμβάνεται στην αποκλειστική αρμοδιότητά του και που προάγει τα κοινωνικά, πολιτιστικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών, αν το αποφασίσει το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, και ιδίως:

α) Να αξιοποιεί, για τουριστικούς λόγους, δημοτικές ή κοινοτικές περιοχές, παραθαλάσσιους χώρους και δασικές εκτάσεις που παραχωρούνται από το κράτος και να κατασκευάζει και εκμεταλλεύεται ξενοδοχειακές μονάδες. ξενώνες, κατασκηνωτικά κέντρα και κέντρα χειμερινού τουρισμού.

β) Να κατασκευάζει, να συντηρεί συγκροτήματα λαϊκών κατοικιών και θερέτρων και να φροντίζει για τη λειτουργία τους και να αναλαμβάνει τη μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης της περιοχής.

γ) Να ιδρύει παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλα νομικά πρόσωπα για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως κέντρα ψυχαγωγίας και αναψυχής για τους ηλικιωμένους, βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, κέντρα ανοικτής περίθαλψης ηλικιωμένων και να φροντίζει για τη λειτουργία τους.

δ) Να ιδρύει και να φροντίζει για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα να αναλαμβάνει την επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή φυσικά πρόσωπα, για να χρησιμοποιηθούν για κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες και σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς να συντηρεί και φροντίζει τη λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.

ε) Να κατασκευάζει και να συντηρεί συστήματα αρδεύσεως και εγγειοβελτιωτικά έργα και να φροντίζει για την προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού της περιφέρειάς του.

στ) Να αξιοποιεί και να εκμεταλλεύεται ιαματικές πηγές της περιοχής και να κατασκευάζει, συντηρεί και φροντίζει για τη λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.

ζ) Να κατασκευάζει έργα και να λαμβάνει μέτρα για την προστασία του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος και του δομημένου χώρου και να φροντίζει για την προστασία της ζωής και των υλικών αγαθών, των κατοίκων και της δημόσιας και δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας, από βίαια ή έκτακτα γεγονότα και περιστατικά, όπως οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές, οι σεισμοί.

η) Να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση και την αποχέτευση, τη μόλυνση του περιβάλλοντος, την προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού και την εκπομπή καυσαερίων και να υποβάλλει μηνύσεις για τυχόν παραβάσεις.

θ) Μετά από συναίνεση του οικείου φορέα και σε συνεργασία μαζί του να αναλαμβάνει την προστασία και αξιοποίηση των ακτών και των δασικών εκτάσεων της περιοχής.

ι) Να αναλαμβάνει την κατασκευή και συντήρηση δημοσίων έργων, δημοτικού ή κοινοτικού ενδιαφέροντος, που ανατίθενται από δημόσιους φορείς και να επισκευάζει και συντηρεί σχολικά κτίρια.

ια) Να αξιοποιεί και εκμεταλλεύεται τοπικούς φυσικούς πόρους και να ανεγείρει βιοτεχνικά κέντρα και κτίρια, στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες, που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού.

ιβ) Να αξιοποιεί και εκμεταλλεύεται τις ήπιες μορφές ενέργειας, όπως την ηλιακή ή αιολική ενέργεια, τη βιοενέργεια και τη γεωθερμία.

ιγ) Να αναλαμβάνει την αποθήκευση, διακίνηση και εμπορία υγρών καυσίμων και υγραερίων, ιδιαίτερα σε νησιωτικές περιοχές.

ιθ) Να προωθεί πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και αθλητικες δραστηριότητες ιδρύοντας κέντρα διδασκαλίας μουσικής χορου, ζωγραφικής, αγαλμάτων, σχολες γονεων, σχολες λαϊκής τέχνης και επαγγελματικού προσανατολισμού:

ιε) Να προσδιορίζει τους χώρους στάθμευσης οχημάτων.

ιστ) Να ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται ή αναλαμβάνει με προγραμματικές συμβάσεις από τους φορε.ς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/82.

2. Για την άσκηση της αρμοδιότητας που αναφέρεται με το στοιχείο η' ο δήμος ή η κοινότητα μπορεί να προβλέπει στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας τη συγκρότηση σχετικής ειδικής υπηρεσίας. Η αποφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ψηφ.ζεται με την πλειοψηφία που προβλέπει η παράγρ. 1.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού των Εσωτερικών, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος καθορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος άσκησης αυτών, τα προσόντα, τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των οργάνων της ειδικής υπηρεσίας, της παραγράφου 2.

4. Με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3.

Άρθρο 25.
(Άρθρο 8 Ν. 1416/1984)

Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων — Μεταφορά πόρων.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδ.δονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, αρμοδιότητες, που ασκούνται από: α) τους υπουργούς, β) τους νομάρχες, γ) τους προϊσταμένους των κεντρικών υπηρεσιών των υπουργείων και δ) τους προϊσταμένους των περιφερειακών αρχών νομαρχιακού και διανομαρχ.ακού επιπέδου των υπουργείων. μπορεί να μεταβιβάζονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, εφόσον αφορούν υποθέσεις τοπικού χαρακτήρα.

2. Με όμοια διατάγματα και με τις παραπάνω προϋποθέσεις, αρμοδιότητες που ασκούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς κοινής ωφέλειας μπορεί να μεταβιβάζονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, συντρέχουσες αρμοδιότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που αναφέρονται στο άρθρο 24 μπορεί να μεταφέρονται στην κατηγορία των αποκλειστικών του άρθρου 23 και να εξειδικεύεται το περιεχόμενό τους.

4. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, με τα ίδια διατάγματα που προσυπογράφονται και από τον Υπουργό Οικονομικών, εξασφαλίζεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και η μεταφορά των αναγκαίων, για την άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων τους, πόρων.

Άρθρο 26.
(Άρθρο 9 Ν. 1416/1984)

Κατάργηση Λιμενικών Ταμείων — Μεταφορά αρμοδιοτήτων κλπ.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών, Δημοσίων Έργων και Εμπορικής Ναυτιλίας, μπορεί να καταργούνται λιμενικά ταμεία και οι αρμοδιοτητές τους να μεταφέρονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από σύμφωνη γνώμη των συμβουλίων τους και γνώμη των λιμενικών επιτροπών.

Το προσωπικό που υπηρετεί κατά το χρόνο κατάργησης του λιμενικού ταμείου μεταφέρεται στον οικείο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης και εντάσσεται με την ίδια σχέση με την οποία υπηρετούσε στο λιμενικό ταμείο. Η ένταξη γίνεται σε κενές θέσεις που τυχόν υπάρχουν και σε αντίθετη περίπτωση σε θέσεις που συνιστώνται αυτοδίκαια με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας. Η ένταξη, ο καθορισμός της σειράς αρχαιότητας των εντασσομένων και η ρύθμιση όλων των θεμάτων της υπηρεσιακής τους κατάστασης, που προκύπτουν από τη μεταφορά προσωπικού, γίνονται με αποφάσεις του αρμόδιου για διορισμό οργάνου, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου του προσωπικού των οργανισμών τοπικής αυτοδιο.κησης. Με όμοια διατάγματα ρυθμίζονται η μεταφορά σε άλλους ασφαλιστικούς φορε.ς των ασφαλιστικών εισφορών και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων του προσωπικού που μεταφέρεται καθώς και κάθε αλλο θέμα σχετικό με την ασφάλιση και την πρόνοια του προσωπικού αυτού.

2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης με τη δημοσίευση του διατάγματος υπεισέρχονται αυτοδίκαια σε όλα τα δικαιώματα κα. υποχρεώσεις των λιμενικών ταμείων που καταργούνται. Στο περιθώριο των βιβλίων μεταγραφών σημειώνεται, προκειμένου για ακίνητα η μεταβολή που επέρχεται με το νόμο αυτό. Εκκρεμείς δίκες των ταμείων που καταργούνται συνεχίζονται στο όνομα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Με όμοια διατάγματα μπορεί ορισμένες από τις αρμοδιότητες λιμενικού ταμείου που δεν καταργε.ται να μεταφέρονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικησης, εφόσον αφορούν λιμάνι που βρίσκεται μέσα στην εδαφική τους περιφέρεια. Με τα ίδια διατάγματα καταργούνται θέσεις προσωπικού που πλεονάζει μετά τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτών και ρυθμίζονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του λιμενικού ταμείου που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Το προσωπικό των καταργουμένων θέσεων του λιμενικού ταμείου μεταφέρεται στο δήμο ή την κοινότητα στον οποίο μεταφέρθηκαν οι αρμοδιότητες. Για το προσωπικό αυτό εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίων Έργων και Εμπορικής Ναυτιλίας μπορεί να ανατεθεί σε δήμο ή κοινότητα η εκτέλεση λιμενικών έργων. Οι πρόσοδοι από την εκμετάλλευση ή χρήση των έργων αυτών αποτελούν έσοδα του δήμου ή της κοινότητας και εισπράττονται από αυτούς.

5. Με απόφαση του νομάρχη μπορεί να γίνει απόσπαση σε δήμο ή κοινότητα προσωπικού λιμενικού ταμείου που υπηρετεί με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μετά από σύμφωνη γνώμη της λιμενικής επιτροπής και του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Δεν θίγεται κανένα από τα δικαιώματα του προσωπικού που αποσπάται από την υπηρεσία του στο λιμενικό ταμείο.

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 1 του νομοθετικού διατάγματος 1302/1949 (ΦΕΚ Α 304) καταργείται.

Άρθρο 27.
(Άρθρο 11 Ν. 1416/1984)

Προγραμματικές συμβάσεις.

1. Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής και για την παροχή υπηρεσιών οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 (ΦΕΚ Α' 65). Στις προγραμματικές συμβάσεις είναι δυνατή η συμμετοχή και επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων, συνεταιρισμών, επιμελητηρίων και επιστημονικών φορέων δημόσιου δικαίου.

2. Οι προγραμματικές συμβάσεις επικυρώνονται από τους νομάρχες στην περιοχή των οποίων πρόκειται να εκτελεσθούν. Η επικύρωση αυτή δεν απαιτείται όταν ένας από τους συμβαλλόμενους είναι το κράτος.

3. Στις προγραμματικές συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το έργο, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων,

οι πόροι που θα διατεθούν, τα ποσά χρηματοδότησης και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων ή των προγραμμάτων ή παροχής των υπηρεσιών. Με την ίδια σύμβαση ορίζεται επίσης ο συμβαλλόμενος φορέας στον οποίο ανατίθεται ή ο τρίτος στον οποίο μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων του προγράμματος μετά την ολοκλήρωσή του.

4. Οι συμβαλλόμενοι φορείς για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό και από τους προϋπολογισμούς των φορέων που συμμετέχουν. Είναι δυνατή επίσης η απασχόληση προσωπικού του ενός φορέα σε άλλο.

5. Λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

Άρθρο 28.
(Άρθρο 25 Ν. 1065/1980)
Ανάθεση της ασκήσεως δραστηριοτήτων σε άλλα νομικά πρόσωπα.

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κώδικα, που αφορούν τα ιδρύματα, τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις, ένας δήμο ή μία κοινότητα ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες μπορούν, κατ' εξαίρεση, να αναθέτουν για ορισμένο χρονικό διάστημα την άσκηση ορισμένης δραστηριότητάς τους στο κράτος ή σε άλλο νομικό πρόσωπο.

2. Την ανάθεση της δραστηριότητας αποφασίζει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η διάρκεια της αναθέσεως και οι όροι της.

3. Όταν ο δήμος ή η κοινότητα αναθέτει τη δραστηριότητα σε άλλο, εκτός από το κράτος, νομικό πρόσωπο, στους όρους της αναθέσεως μπορεί να περιλαμβάνεται και η εκπροσώπηση του δήμου ή της κοινότητας στο όργανο που διοικεί το νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 29.
(Άρθρο 26 Ν. 1065/1980)
Δημοτικές — κοινοτικές διατάξεις.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου εκδίδονται διατάξεις, που καθορίζουν τη λειτουργία και τη χρήση των δημοτικών και κοινοτικών αγορών και των τόπων αγορών, των συστημάτων υδρεύσεως και των συστημάτων αποχετεύσεως, των αλσών και των κήπων, των κοιμητηρίων, των αθλητικών εγκαταστάσεων, των κέντρων νεότητας, των παιδικών χαρών, των παιδικών και βρεφικών σταθμών, των υγειονομικών σταθμών και των κέντρων για τη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, των πολιτιστικών καί πνευματικών κέντρων, των δημοτικών ή κοινοτικών λαϊκών κατοικιών, θερέτρων και τουριστικών εγκαταστάσεων. Με όμοιες διατάξεις ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την καθαριότητα και οι όροι για τη χρήση των πεζοδρομίων, των πλατειών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων εκτός από τα σχετικά φορολογικά θέματα.

2. Οι διατάξεις που προβλέπει η παράγρ. 1 εγκρίνονται από το νομάρχη και δημοσιεύονται με ανάρτηση στις πινακίδες του δήμου ή της κοινότητας, για την οποία συντάσσεται αποδεικτικό. Οι διατάξεις αυτές παραμένουν συνεχώς εκτεθειμένες σε χώρο του δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος, που είναι προσιτός στο κοινό.

3. Όποιος παραβαίνει τις προαναφερόμενες διατάξεις τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 459 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 30.
(Άρθρο 27 Ν. 1065/1980—Άρθρο 14 Ν. 1266/1982)
Γνώμη των συμβουλίων για ειδικά θέματα—Συμμετοχή σε προγράμματα περιφερειακής αναπτύξεως.

1. Προκειμένου να εκδώσουν οι κρατικές αρχές οποιαδήποτε διοικητική, κανονιστική πράξη, που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και τα ρυθμιστικά ή χωροταξικά σχέδια πρέπει να ζητούν τη γνώμη των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων των δήμων ή των κοινοτήτων ή των διοικητικών συμβουλίων των ενώσεων δήμων και κοινοτήτων, στην περιφέρεια των οποίων πρόκειται να ισχύσουν αυτές οι πράξεις, κατά τις ακόλουθες διακρίσεις:

α) Για πράξεις, που αφορούν την περιφέρεια έως δέκα δήμων και κοινοτήτων, απαιτείται η γνώμη όλων των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων.

β) Για πράξεις, που αφορούν την περιφέρεια περισσότερων από δέκα δήμων και κοινοτήτων του νομού, απαιτείται η γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της τοπικής ενώσεως δήμων και κοινοτήτων.

γ) Για πράξεις, που αφορούν την περιφέρεια δήμων και κοινοτήτων που υπάγονται σε περισσότερους νομούς, απαιτείται η γνώμη του διοικητικού συμβουλίου των τοπικών ενώσεων.

δ) Για πράξεις, που αφορούν την περιφέρεια ολόκληρης της χώρας, απαιτείται η γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος.

2. Όταν οι πράξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο αφορούν τα πολεοδομικά σχέδια, για την έκδοσή τους απαιτείται η γνώμη μόνον των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων των δήμων ή των κοινοτήτων, στη διοικητική περιφέρεια των οποίων πρόκειται να ισχύσουν οι πράξεις αυτές.

3. Σε όλες τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 η γνώμη πρέπει να στέλνεται στην αρμόδια αρχή μέσα σε δύο μήνες, από τότε που ο δήμος ή η κοινότητα ή η ένωση έλαβε το σχετικό ερώτημα.

4. Η απόκλιση από τη γνώμη των οργάνων, που προβλέπουν οι παράγραφοι 1 και 2, πρέπει να στηρίζεται σε ειδική αιτιολογία.

5. Στα όργανα, που καταρτίζουν τα προγράμματα για την περιφερειακή ανάπτυξη, τη χωροταξία και την προστασία του περιβάλλοντος μετέχουν και εκπρόσωποι των δήμων ή κοινοτήτων ή των ενώσεων αυτών. Κατά την κατάρτιση των προγραμμάτων αυτών λαμβάνονται υπόψη οι γνώμες των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή των διοικητικών συμβουλίων των ενώσεων των δήμων και κοινοτήτων της περιφέρειας, την οποία αφορούν τα προγράμματα όπως ορίζει διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών. Με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των ίδιων Υπουργών, καθορίζεται ο αριθμός των εκπροσώπων των δήμων ή κοινοτήτων ή των ενώσεων αυτών στα όργανα που καταρτίζουν τα προγράμματα και ο τρόπος με τον οποίο ορίζονται οι εκπρόσωποι αυτοί

6. Δεν επιτρέπεται απαλλοτρίωση, διάθεση, δέσμευση ή οποιοσδήποτε περιορισμός στη διοίκηση, στη διαχείριση και στη διάθεση δημοτικών ή κοινοτικών κτημάτων, έργων, υπηρεσιών και υδάτων αρδεύσεως ή υδρεύσεως, χωρίς προηγούμενη γνωμοδότηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΚΛΟΓΗ
ΤΜΗΜΑ Α'
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 31.
(Άρθρο 2 Ν. 1270/1982)
Κοινοτικές αρχές.

1. Η κοινότητα διοικείται από το κοινοτικό συμβούλιο και τον πρόεδρο.

2. Το κοινοτικό συμβούλιο αποτελείται από επτά μέλη, σε κοινότητες με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους, εννέα σε κοινότητες 2001 έως 5.000 κατοίκων και έντεκα στις λοιπές κοινότητες. Στον αριθμό αυτό των συμβούλων περιλαμβάνεται και ο πρόεδρος.

Άρθρο 32.
(Άρθρο 3 Ν. 1270/1982)
Δημοτικές αρχές.

1. Ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο τη δημαρχιακή επιτροπή και το δήμαρχο.

2. Το δημοτικό συμβούλιο αποτελείται από έντεκα μέλη σε δήμους με πληθυσμό έως 5.000 κατοίκων, δεκαπέντε μέλη σε δήμους 5.001 έως 10.000 κατοίκων, δεκαεννέα σε δήμους 10.001 έως 30.000 κατοίκων, είκοσι πέντε σε δήμους 30.001 έως 60.000 κατοίκων, τριάντα ένα σε δήμους 60.001 έως 100.000 κατοίκων, τριάντα πέντε σε δήμους 100.001 έως 150.000 κατοίκων, τριάντα εννέα σε δήμους 150.001 έως και 500.000 κατοίκων και σαράντα ένα σε δήμους 500.001 κατοίκων και πάνω.

3. Η δημαρχιακή επιτροπή αποτελείται από το δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο που έχει ορίσει ο ίδιος ο δήμαρχος ως πρόεδρο. και από δύο μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα αν το συμβούλιο έχει έως και τριάντα ένα μέλη και έξι μέλη αν το συμβούλιο έχει έως και σαράντα ένα μέλη.

Άρθρο 33.
(Άρθρο 30 Ν. 1065/1980)
Διάρκεια δημοτικής και κοινοτικής περιόδου.

1. Ο δήμαρχος, ο πρόεδρος της κοινότητας και οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια.

2. Η εκλογή γίνεται κάθε τέταρτο έτος, την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 του μηνός Οκτωβρίου του έτους αυτού.

3. Η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους, και η θητεία τους λήγει την 31η Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους.

4. Σε κοινότητες, των οποίων οι εκλογείς μετακινούνται ομαδικά σε άλλα μέρη, έξω από την περιφέρεια της κοινότητας, για παραθερισμό ή διαχείμαση, η εκλογή των κοινοτικών συμβούλων γίνεται μέσα σε τρείς μήνες από τότε που, κατά την τοπική συνήθεια, αρχίζουν να γυρίζουν στην περιφέρεια της κοινότητας οι μετακινούμενοι δημότες κάτοικοί της, την Κυριακή που ορίζεται με απόφαση του νομάρχη. Η εγκατάσταση των κοινοτικών συμβούλων, που εκλέγονται μ' αυτόν τον τρόπο, γίνεται τη δέκατη πέμπτη μέρα μετά την επικύρωση του αποτελέσματος της εκλογής· η μέρα που λήγει η θητεία τους ορίζεται με απόφαση του νομάρχη.

5. Αν σ' ένα δήμο ή σε μια κοινότητα δεν επικυρώθηκε τελεσίδικα η εκλογή έως την ημέρα της εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, η εγκατάσταση των αρχών αυτών γίνεται μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την επικύρωση, την ημέρα που ορίζει ο νομάρχης. Η θητεία των παλιών αρχών παρατείνεται, ώσπου να εγκατασταθούν οι νέες.

ΤΜΗΜΑ Β'
ΕΚΛΟΓΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΚΛΟΓΕΣ — ΕΚΛΟΓΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΜΟΙ

Άρθρο 34.
(Άρθρο 31 Ν. 1065/1980).
Εκλογές σε νέους δήμους και νέες κοινότητες.

1. Η εκλογή των αρχών δήμων και κοινοτήτων, που αναγνωρίζονται έως το τέλος του μηνός Αυγούστου ενός των τριών πρώτων ετών της δημοτικής ή της κοινοτικής περιόδου, γίνεται την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 του μηνός Οκτωβρίου του έτους κατά το οποίο έγινε η αναγνώριση. Η εγκατάστασή τους γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Στους δήμους και στις κοινότητες που αναγνωρίζονται από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, εκτός από το τρίτο έτος, η εκλογή των αρχών γίνεται την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 Οκτωβρίου του επόμενου έτους μετά την αναγνώριση, και η εγκατάστασή τους την 1η Ιανουαρίου του μεθεπόμενου έτους μετά την αναγνώριση.

2. Αν η αναγνώριση ενός νέου δήμου ή μιας νέας κοινότητας έγινε μετά τον Αύγουστο του τρίτου έτους της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου και έως το τέλος του Αυγούστου του τέταρτου έτους της περιόδου αυτής, τα αποτελέσματα των μεταβολών αρχίζουν από τις αμέσως επόμενες γενικές δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται και σε περίπτωση ενώσεως δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων.

4. Δήμοι και κοινότητες που καταργήθηκαν ή συνοικισμοί που προσαρτήθηκαν, υπάγονται στις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές του δήμου ή της κοινότητας όπου έχουν προσαρτηθεί. Έως τη λήξη της δημοτικής ή της κοινοτικής περιόδου δεν γίνεται καμιά μεταβολή στον αριθμό των μελών του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου του δήμου ή της κοινότητας όπου γίνεται η προσάρτηση, καθώς και του δήμου ή της κοινότητας απ' όπου αποσπάστηκε ο συνοικισμός.

Άρθρο 35.
(Άρθρο 32, Ν. 1065/1980).
Εκλογικό δικαίωμα.

1. Όλοι οι δημότες του δήμου ή της κοινότητας έχουν δικαίωμα να εκλέγουν τις δημοτικές ή κοινοτικές αρχές.

Για το όριο ηλικίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου περί εκλογής βουλευτών, όπως ισχύουν κάθε φορά. Η 1η Ιανουαρίου κάθε έτους θεωρείται ημερομηνία γεννήσεως εκείνων που έχουν γεννηθεί το έτος αυτό.

2. Οι στερήσεις του εκλογικού δικαιώματος που προβλέπει ο νόμος περί εκλογής βουλευτών, ισχύουν και για την εκλογή των δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

Άρθρο 36.
(Άρθρο 33 Ν. 1065/1980).
Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος.

1. Το εκλογικό δικαίωμα μπορούν ν' ασκούν μόνον οι δημότες εκλογείς που είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας.

2. Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική.

3. Όποιος δεν ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα αδικαιολόγητα, τιμωρείται με ποινή προστίμου από χίλιες έως πέντε χιλιάδες δραχμές.

4. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τον εκλογέα που έχει περάσει το 70ό έτος της ηλικίας του, καθώς και για όποιον διαμένει την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη από διακόσια χιλιόμετρα από το εκλογικό τμήμα, όπου έπρεπε να ψηφίσει.

5. Στους δικαστικούς, στους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους, στους στρατιωτικούς που υπηρετούν με οποιαδήποτε ιδιότητα στις ένοπλες δυνάμεις ή στη χωροφυλακή ή στο λιμενικό σώμα, καθώς και στους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τραπεζών και δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, που την ημέρα της ψηφοφορίας δεν διαμένουν στον δήμο ή στην κοινότητα όπου ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα, χορηγείται, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών, άδεια για να μεταβούν στο δήμο ή στην κοινότητα όπου δικαιούνται να ψηφίσουν.

6. Εκείνοι που δεν άσκησαν το εκλογικό τους δικαίωμα, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, επειδή δεν τους δόθηκε άδεια δεν τιμωρούνται με τις ποινές της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

'Αρθρο 37.
('Αρθρο 34 Ν. 1065/1980).
Εκλογικοί κατάλογοι.

1. Οι εκλογικοί κατάλογοι, που ισχύουν για τις βουλευτικές εκλογές, ισχύουν και για τις εκλογές των δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

2. Για τις πρώτες εκλογές των αρχών των δήμων και των κοινοτήτων που έχουν πρόσφατα αναγνωριστεί, ο νομάρχης φροντίζει να συνταχθούν ιδιαίτεροι προσωρινοί εκλογικοί κατάλογοι, για κάθε δήμο ή κοινότητα, στους οποίους εγγράφονται οι εκλογείς κάτοικοι του νέου δήμου ή της νέας κοινότητας, σύμφωνα με την εγγραφή τους στους ισχύοντες εκλογικούς καταλόγους του δήμου ή της κοινότητας απ' όπου προέρχονται. Αν δεν είναι δυνατό να συνταχθούν ιδιαίτεροι εκλογικοί κατάλογοι, οι πρώτες εκλογές γίνονται με τους καταλόγους που ισχύουν ήδη για τους δήμους και τις κοινότητες και σύμφωνα με την κατοικία των εκλογέων που είναι γραμμένη στους καταλόγους αυτούς.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση ενώσεως δήμων ή κοινοτήτων ή προσαρτίσεως συνοικισμών.

4. Τα θέματα τα σχετικά με τη σύνταξη των προσωρινών και των οριστικών εκλογικών καταλόγων των νέων δήμων και κοινοτήτων ρυθμίζονται με διάταγμα.

'Αρθρο 38.
('Αρθρο 4 Ν. 1270/82)
Προσόντα εκλογιμότητας.

Μπορεί να εκλεγεί δήμαρχος, πρόεδρος κοινότητας, δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος ο δημότης που έχει την ικανότητα να εκλέγει και έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του.

'Αρθρο 39.
('Αρθρα 5, 6 παρ. 2 Ν. 1270/82 —
'Αρθρο 24 Ν. 1288/82 —
'Αρθρο 40 παρ. 4 Ν. 1397/83).
Κωλύματα και ασυμβίβαστα.

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι οι δικαστικοί λειτουργοί, οι υπάλληλοι του κράτους και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση και όσοι υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας.

2. Δεν μπορούν επίσης να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων και δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, όποιοι συνδέονται με το δήμο ή την κοινότητα με οποιαδήποτε σύμβαση, καθώς και τα μέλη της διοικήσεως, οι σύμβουλοι και οι υπάλληλοι νομικών προσώπων που συνδέονται με το δήμο ή με την κοινότητα με οποιαδήποτε σύμβαση. Αν ο δήμος ή η κοινότητα συμμετέχουν με οποιοδήποτε τρόπο στην επιχείρηση που προβλέπει η σύμβαση, δεν υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας ή ασυμβίβαστο για τους αντιπροσώπους του δήμου ή της κοινότητας σε δημόσιες ή δημοτικές ή κοινοτικές ή μικτές επιχειρήσεις.

3. Η ιδιότητα και το αξίωμα του δημάρχου, του προέδρου κοινότητας, του προέδρου του συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος, του παρέδρου συνοικισμού ή οποιουδήποτε άλλου αιρετού αξιώματος σε όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμίδας δεν αποτελεί για το δικηγόρο λόγω ασυμβίβαστου ή αναστολής άσκησης του λειτουργήματός του.

Κάθε αντίθετη διάταξη του κώδικα περί δικηγόρων ή άλλου νόμου καταργείται.

4. Η ιδιότητα και το αξίωμα του δημάρχου, του προέδρου κοινότητας, του προέδρου του συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος, του παρέδρου συνοικισμού ή οποιουδήποτε άλλου αιρετού αξιώματος σε όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμίδας δεν αποτελεί για τους καθηγητές των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων Υπουργείων Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εθνικής Άμυνας λόγο ασυμβίβαστου ή αναστολής άσκησης του λετουργήματός τους.

Κάθε αντίθετη διάταξη άλλου νόμου καταργείται.

5. Οι γιατροί και οι οδοντογιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας δεν έχουν τα κώλυμα ή το ασυμβίβαστο αυτού του άρθρου.

6. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη συμβάσεως αγοράς δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων, εφόσον η εκποίηση έχει γίνει ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία και αυτός που έχει ανακηρυχθεί πλειοδότης δεν έλαβε μέρος στη διαδικασία της εκποιήσεως με την ιδιότητα του μέλους της δημοτικής ή της κοινοτικής αρχής, και εφόσον το τίμημα πρέπει να καταβληθεί εφάπαξ. Επίσης δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο η συνομολόγηση οποιασδήποτε συμβάσεως με το δήμο ή την κοινότητα, αν το αντικείμενό της είναι αξίας μικρότερης από 200.000 δραχμές το χρόνο. Μπορούν να εκλεγούν ή να είναι μέλη των δημοτικών και κοινοτικών αρχών τα μέλη της διοικήσεως και οι υπάλληλοι δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με το δήμο ή την κοινότητα με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους.

7. Το κώλυμα που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 παύει να υπάρχει αν τα πρόσωπα που έχουν το κώλυμα παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακηρύξεως των υποψηφίων. Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον ειρηνοδίκη ή στον πρόεδρο πρωτοδικών, ο οποίος την υποβάλλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί. Η παραίτηση θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή από τη στιγμή της επιδόσεώς της. Ειδικές διατάξεις νόμων, που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραιτήσεως των προσώπων που προβλέπει η παράγραφος 1 ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους δεν θίγονται από τις διατάξεις αυτής της παραγράφου. Τα πρόσωπα αυτής της παραγράφου πρέπει να μην έχουν υπηρετήσει στο δήμο ή στην κοινότητα που θα υποβάλουν υποψηφιότητα δύο μήνες πριν τις εκλογές.

8. Οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που αναφέρονται σε τούτο το άρθρο ή αποκτούν δημοτικότητα σε άλλο δήμο ή σε άλλη κοινότητα εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους.

'Αρθρο 40.
('Αρθρο 38 Ν. 1065/80 —
'Αρθρο 6 παρ. 1 Ν. 1270/82).
Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών.

1. Δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι ή δημοτικοί σύμβουλοι όποιοι είναι οφειλέτες του δήμου, από οποιαδήποτε αιτία, για ποσό ανώτερο από διακόσιες χιλιάδες δραχμές. Δεν μπορούν να είναι πρόεδροι κοινοτήτων ή κοινοτικοί σύμβουλοι πρόσωπα που είναι οφειλέτες της κοινότητας για ποσό ανώτερο από πενήντα χιλιάδες δραχμές.

2. Αν ένας οφειλέτης του δήμου ή της κοινότητας εκλεγεί δήμαρχος, πρόεδρος κοινότητας δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του έως την ημέρα της εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. Αν τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνουν οφειλέτες του δήμου ή της κοινότητας μετά την εκλογή τους, οφείλουν να εξοφλήσουν την οφειλή τους μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου εκκαθαρίστηκε η οφειλή αυτή. Αν η εξόφληση δεν γίνει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας αυτής, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους.

'Αρθρο 41.
('Αρθρο 39 Ν. 1065/1980).
Επαγγελματική δραστηριότητα δημάρχων.

Αν ο δήμαρχος ασκεί την επαγγελματική του δραστηριότητα, η δραστηριότητα αυτή δεν πρέπει να εμποδίζει την πλήρη εκτέλεση των δημαρχιακών του καθηκόντων.

'Αρθρο 42.
('Αρθρο 40 Ν. 1065/1980 — 'Αρθρο 26 Ν. 1270/1982)
Διαπίστωση της εκπτώσεως.

Στις περιπτώσεις που προβλέπουν τα άρθρα 39 παράγρ. 8 και 40, ο νομάρχης με πράξη του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

'Αρθρο 43.
('Αρθρο 41 Ν. 1065/1980)
Μέλη των εφορευτικών επιτροπών.

1. Η ψηφοφορία γίνεται εμπρός σε εφορευτικές επιτροπές. Σε κάθε εκλογικό τμήμα δήμου ή κοινότητας συγκροτείται εφορευτική επιτροπή, που αποτελείται από τέσσερα τακτικά μέλη και τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, ως πρόεδρο. Τα μέλη κληρώνονται μαζί με ισάριθμα αναπληρωματικά από το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο, σε δημόσια συνεδρίαση, την οποία ορίζει τρεις τουλάχιστον μέρες πριν το πρωτοδικείο, για τους δήμους, και το ειρηνοδικείο, για τις κοινότητες. Η κλήρωση γίνεται δέκα (10) τουλάχιστον μέρες πριν από την ψηφοφορία, ανάμεσα στους εκλογείς του δήμου ή της κοινότητας, που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και στα παραρτήματά τους. Όσοι κληρώνονται τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, ειδοποιούνται από το δικαστήριο που ενήργησε την κλήρωση.

2. Αν ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής κωλύεται ή απουσιάζει για οποιοδήποτε λόγο, αναπληρώνεται, όπως προβλέπει η σχετική διάταξη της εκλογικής νομοθεσίας. Αν λείπει για οποιοδήποτε λόγο και ο αναπληρωτής, η εκλογή ενεργείται έγκυρα, εφόσον είναι παρόντα τρία τουλάχιστον μέλη της εφορευτικής επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή καθήκοντα προέδρου εκτελεί ο πιο ηλικιωμένος.

'Αρθρο 44.
('Αρθρο 42 Ν. 1065/80—'Αρθρα 26 και 64 Ν. 1270/82)
Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και έφοροι των αντιπροσώπων.

1. 'Εφορος των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής είναι ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα. Αυτός διορίζει σε κάθε εκλογικό τμήμα της περιφέρειας του πρωτοδικείου έναν αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, δέκα τουλάχιστον μέρες πριν από την ψηφοφορία.

2. Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται:

α) Οι πρωτοδίκες και οι αντεισαγγελείς πρωτοδικών.

β) Οι έμμισθοι πάρεδροι των πρωτοδικείων και των εισαγγελιών πρωτοδικών.

γ) Οι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας.

δ) Οι πρωτοδίκες και οι έμμισθοι πάρεδροι των διοικητικών πρωτοδικείων.

ε) Οι ειρηνοδίκες και οι πταισματοδίκες.

στ) Οι δικηγόροι.

ζ) Οι ασκούμενοι δικηγόροι και οι υπάλληλοι από το βαθμό του δικαστικού γραμματέα β' τάξεως (7ου) και πάνω, της γραμματείας όλων των πολιτικών, ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών αυτών, καθώς και τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, της υπηρεσίας του επιτρόπου της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς επίσης και των εμμίσθων υποθηκοφυλακείων.

η) Οι συμβολαιογράφοι.

θ) Οι έμμισθοι και άμισθοι υποθηκοφύλακες.

ι) Οι δικαστικοί αντιπρόσωποι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής δεν μπορεί να διοριστεί όποιος έχει υπερβεί το 67ο έτος της ηλικίας του.

4. Σε περιπτώσεις εξαιρετικής ανάγκης, ο διορισμός αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής μπορεί να γίνει και έως την πέμπτη μέρα πριν από την ψηφοφορία.

5. Αν και τα πρόσωπα που ορίζονται στις προηγούμενες παράγραφ. 2 και 4 δεν επαρκούν, ο πρόεδρος ζητά από τον πρόεδρο ενός πρωτοδικείου του κράτους, κατά προτίμηση του πλησιέστερου, να διορίσει ως αντιπροσώπους τους δικηγόρους και συμβολαιογράφους που υπηρετούν στην περιφέρεια του πρωτοδικείου.

6. Οι δικηγόροι που είναι βουλευτές, καθώς και αυτοί που έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοι, δεν διορίζονται αντιπρόσωποι.

7. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής δεν ψηφίζουν, αν δεν είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας όπου ασκούν τα καθήκοντά τους.

'Αρθρο 45.
('Αρθρο 43 Ν. 1065/1980)
Αποζημίωση των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής.

Η ημερήσια αποζημίωση, οι μέρες για τις οποίες παρέχεται και τα οδοιπορικά έξοδα των αντιπροσώπων ορίζονται και πληρώνονται, σύμφωνα με ό,τι ισχύει για τις βουλευτικές εκλογές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ — ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

'Αρθρο 46.
('Αρθρο 7 παρ. 1 Ν. 1270/1982)
Υποψηφιότητες.

1. Η εκλογή του δημάρχου, του προέδρου της κοινότητας και των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.

2. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει έναν υποψήφιο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας και υποψήφιους συμβούλους. Γιά τους δήμους ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των μελών που προβλέπει το άρθρο 32 και μπορεί ν' αυξηθεί έως το 50% του αριθμού αυτού. Για τους δήμους που, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111 του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα διαιρούνται σε διαμερίσματα, ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των μελών που προβλέπει το άρθρο 32 και μπορεί να αυξηθεί έως το 20% του αριθμού αυτού. Για τις κοινότητες, πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των μελών που προβλέπει το άρθρο 31 και μπορεί ν' αυξηθεί έως το 50% του αριθμού αυτού. Το κλάσμα που προκύπτει δεν λαμβάνεται υπόψη.

3. Κανείς δεν μπορεί να μετέχει σε περισσότερους από ένα συνδυασμούς.

'Αρθρο 47.
('Αρθρο 45 Ν. 1065/80—'Αρθρο 7 παρ. 2 Ν. 1270/82)
Καταρτισμός συνδυασμών.

1. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση, που υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν. Στη δήλωση του συνδυασμού η σειρά των υποψηφίων καθορίζεται με τον εξής τρόπο: Πρώτο γράφεται το επώνυμο του υποψηφίου δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας και ακολουθούν, με αλφαβητική σειρά, τα επώνυμα των λοιπών υποψηφίων του συνδυα-

σμού. Δίπλα ή και κάτω από το όνομα του υποψήφιου δημάρχου ή του υποψήφιου προέδρου της κοινότητας γράφονται οι αντίστοιχες ενδείξεις. Αλλά και αν λείπουν οι ενδείξεις αυτές στους συνδυασμούς των δήμων, όποιος είναι γραμμένος πρώτος θεωρείται «υποψήφιος δήμαρχος» και στους συνδυασμούς των κοινοτήτων, όποιος είναι γραμμένος πρώτος θεωρείται «υποψήφιος πρόεδρος της κοινότητας».

2. Η δήλωση μπορεί να υποβληθεί και από έναν από τους υποψήφιους που περιλαμβάνονται σ' αυτήν ή από τρείς τουλάχιστον εκλεγείς που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο των δημοτών ή στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται γραπτή αποδοχή κάθε προσώπου που προτείνεται με τη δήλωση.

3. Στη δήλωση επισυνάπτεται για κάθε υποψήφιο του συνδυασμού:

α) πιστοποιητικό εγγραφής στο γενικό μητρώο των δημοτών ή στον εκλογικό κατάλογο του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι υποψήφιος, β) υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου, ότι δεν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα, ή ότι έληξε η πρόσκαιρη αποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής για την οποία θέτει υποψηφιότητα και γ) γραμμάτιο δημόσιου ταμείου, που βεβαιώνει ότι κάθε υποψήφιος δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, πρόεδρος κοινότητας και κοινοτικός σύμβουλος έχει καταθέσει, αντίστοιχα, το ποσό των δραχμών χιλίων (1.000), πεντακοσίων (500), τριακοσίων (300) και διακοσίων (200). Για τις κοινότητες που έχουν έως χίλιους κατοίκους, δεν γίνεται χρηματική κατάθεση.

4. Αν δεν έχει τηρηθεί κάποια από τις διατυπώσεις, ή δεν υπάρχει κάποια από τις προϋποθέσεις ή κάποιο από τα στοιχεία που προβλέπουν οι παράγραφοι 1, 2 και 3, και αυτό βεβαιωθεί από το δικαστήριο, η δήλωση είναι απαράδεκτη. Ειδικότερα, αν έχει συνταχθεί η δήλωση του συνδυασμού, που προβλέπει η παράγραφος 1, με διαφορετικό τρόπο, δεν είναι απαράδεκτη εφόσον περιλαμβάνει ρητή δήλωση που ορίζει τον υποψήφιο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας. Απαράδεκτη είναι και η εκπρόθεσμη δήλωση, καθώς και η δήλωση που περιλαμβάνει λιγότερους υποψήφιους από το ελάχιστο όριο του άρθρου 46 παράγρ 2.

5. Στη δήλωση μπορεί να ορίζεται όνομα και έμβλημα του συνδυασμού. Απαγορεύεται να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα ένα σύμβολο θρησκευτικής λατρείας, η σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής οργανώσεως, φωτογραφία προσώπου που περιλαμβάνεται στο συνδυασμό και κάθε έμβλημα κράτους που ίσχυε παλαιότερα ή ισχύει ακόμη. Αν γίνουν περισσότερες δηλώσεις με το ίδιο όνομα ή έμβλημα, δικαίωμα χρήσεως έχει όποιος το έχει δηλώσει πρώτος. Αν γίνει παράβαση των διατάξεων αυτής της παραγράφου και η παράβαση βεβαιωθεί από το δικαστήριο, η δήλωση είναι απαράδεκτη.

6. Η δήλωση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, ύστερα από παραγγελία των προσώπων που την υποβάλλουν ή ενός εκλογέα δημότη, ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου, αν πρόκειται για δήμο, και στον ειρηνοδίκη, αν πρόκειται για κοινότητα, είκοσι τουλάχιστον μέρες πριν από την ψηφοφορία. Έως τη λήξη αυτής της προθεσμίας, επιτρέπεται μόνον να συμπληρωθεί ο συνδυασμός έως τον επιτρεπόμενο αριθμό των υποψηφίων συμβούλων, με συμπληρωματική δήλωση του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Στη δήλωση αυτή επισυνάπτονται τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 3, καθώς και γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Μετά τη λήξη της εικοσαήμερης προθεσμίας, που απαιτείται για την επίδοση ή την παράδοση στο αρμόδιο δικαστικό όργανο, καμία μεταβολή της δηλώσεως δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που πέθαναν, σύμφωνα με το άρθρο 50.

Άρθρο 48.
(Άρθρο 46 Ν. 1065/1980).

Κατάργηση κοινότητας σε περίπτωση που δεν υποβάλλεται δήλωση συνδυασμού.

Αν σε μία κοινότητα ματαιωθεί η εκλογή συμβούλων, επειδή δεν έχει υποβληθεί δήλωση συνδυασμού υποψηφίων, ο νομάρχης εκδίδει αμέσως πρόγραμμα για την επανάληψη της εκλογής. Αν και κατά τη νέα εκλογή δεν δηλωθεί συνδυασμός υποψηφίων, η κοινότητα ενώνεται με το δήμο ή την κοινότητα που έχει έδρα πιο κοντά στην έδρα της.

Άρθρο 49.
(Άρθρο 47 Ν. 1065/1980).

Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών.

1. Τη δέκατη πέμπτη μέρα πριν από την ψηφοφορία το πρωτοδικείο, αν πρόκειται για δήμο και το Ειρηνοδικείο αν πρόκειται για κοινότητα, ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί έγκυρα. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου και ο ειρηνοδίκης κοινοποιούν αμέσως στο νομάρχη τις σχετικές αποφάσεις.

2. Ο νομάρχης κηρύσσει και στέλνει αμέσως σε κάθε δήμο ή κοινότητα πίνακα των συνδυασμών που έχουν ανακηρυχθεί.

Άρθρο 50.
(Άρθρο 48 Ν. 1065/1980).

Αντικατάσταση υποψηφίων που πέθαναν.

1. Αν ένας υποψήφιος σύμβουλος πεθάνει, επιτρέπεται ν αντικατασταθεί με άλλον υποψήφιο, ύστερα από δήλωση του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας, ακόμη και αν έχει περάσει η προθεσμία του άρθρ. 47 παρ. 6. Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζει το άρθρο 47, καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως τον αντικαταστάτη υποψήφιο.

2. Αν ένας υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας πεθάνει, τη θέση του στο συνδυασμό παίρνει είτε νέος υποψήφιος, είτε ένας από τους υποψήφιους συμβούλους του συνδυασμού, ύστερα από δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου. Αν δεν έγινε αντικατάσταση, τη θέση του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας παίρνει όποιος σύμβουλος του συνδυασμού λάβει τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως.

3. Συνδυασμός, που περιέχει αριθμό υποψηφίων συμβούλων μικρότερο από το ελάχιστο όριο του άρθρου 46 παράγρ. 2, εξαιτίας θανάτου υποψηφίων του για τους οποίους δεν δηλώθηκε αντικατάσταση, μετέχει στην εκλογή.

Άρθρο 51.
(Άρθρο 49 Ν. 1065/1980).

Δικαιώματα συνδυασμών.

1. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίσει έναν αντιπρόσωπο και έναν αναπληρωτή του σε κάθε εκλογικό τμήμα, με γραπτή δήλωση του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας.

2. Επίσης κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίζει πληρεξούσιο με συμβολαιογραφική δήλωση του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Ο πληρεξούσιος ενεργεί για λογαριασμό του συνδυασμού οτιδήποτε μπορεί, σύμφωνα με το νόμο, να ενεργήσει ο υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας κατά τη διεξαγωγή της εκλογής.

3. Στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου της παραγρ. 2 του προηγούμενου άρθρου, ο διορισμός των αντιπροσώπων και του πληρεξουσίου γίνεται με δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων του συνδυασμού.

4. Οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών και οι αναπληρωτές τους έχουν δικαίωμα να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας της εκλογής ώσπου να σφρα-

γίστούν οι σάκοι, και να υποβάλλουν κάθε είδους παρατηρήσεις και ενστάσεις.

5. Δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, αναπληρωτές ή πληρεξούσιοι συνδυασμών ο δήμαρχος, ο πρόεδρος της κοινότητας, οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, όποιοι δεν έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και όλοι όσοι δεν μπορούν να εκλεγούν σύμφωνα με τις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 39. εκτός αν παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακηρύξεως των συνδυασμών. Για την παραίτηση και την αποδοχή της εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγρ. 7 του άρθρου 39.

Άρθρο 52.
(Άρθρο 50 Ν. 1065/1980).
Πρόγραμμα της εκλογής.

1. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας εκδίδει και δημοσιεύει με τοιχοκόλληση σε όλες τις συνοικίες της πόλεως, σε όλα τα χωριά και τους συνοικισμούς του δήμου ή της κοινότητας, τρείς τουλάχιστον μερες πριν από την ψηφοφορία, πρόγραμμα που αναφέρει ακριβώς την ημέρα της ψηφοφορίας, τις ώρες που αρχίζει και τελειώνει, τον τόπο και το κατάστημα της ψηφοφορίας, τις έδρες για τις οποίες γίνεται η εκλογή και τους συνδυασμούς μαζί με τα ονόματα των υποψηφίων, που αποτελούν κάθε συνδυασμό, καθώς είναι γραμμένα στον πίνακα που έχει στείλει ο νομάρχης

2. Το πρόγραμμα της πρώτης εκλογής σε νέο δήμο ή κοινότητα εκδίδεται και δημοσιεύεται από το νομάρχη.

Άρθρο 53.
(Άρθρο 51 Ν. 1065/1980).
Υπολογισμός προθεσμιών.

1. Στις προθεσμίες που ορίζει ο Κώδικας δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας.

2. Η προθεσμία λήγει, μόλις περάσει τελείως και η τελευταία μέρα της, έστω και αν είναι ημέρα αργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΑ — ΦΑΚΕΛΟΙ
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Άρθρο 54.
(Άρθρο 52 Ν. 1065/1980).
Μορφή των ψηφοδελτίων.

1. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί.

2. Τα ψηφοδέλτια, για όλη την επικράτεια, έχουν σχήμα ορθογώνιο. Οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Τα ψηφοδέλτια είναι μόνον έντυπα. Κάθε ψηφοδέλτιο που δεν είναι έντυπο, έστω και εν μέρει, είναι άκυρο. Η εκτύπωση των ψηφοδελτίων πρέπει να είναι σε μαύρη απόχρωση.

Άρθρο 55.
(Άρθρο 53 Ν. 1065/1980).
Εκτύπωση και διανομή των ψηφοδελτίων.

1. Οι συνδυασμοί οφείλουν να τυπώσουν τα ψηφοδέλτια και να παραδώσουν στο δήμαρχο ή στον πρόεδρο της κοινότητα οκτώ τουλάχιστον μέρες πριν από την ψηφοφορία, με απόδειξη, ψηφοδέλτια σε αριθμό επαρκή για τις ανάγκες των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς τους.

2. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας οφείλει να εφοδιάσει κάθε εφορευτική επιτροπή των εκλογικών τμημάτων της περιφερείας του με ψηφοδέλτια, που υπερβαίνουν τον αριθμό των εκλογέων που είναι γραμμένοι στο εκλογικό τμήμα κατά 50% τουλάχιστον.

Άρθρο 56.
(Άρθρο 54 Ν. 1065/1980).
Περιεχόμενο των ψηφοδελτίων.

1. Στο επάνω μέρος του ψηφοδελτίου σημειώνονται το έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού, που έχουν τυχόν δηλωθεί, και κάτω από αυτά το επώνυμο του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας και στη συνέχεια τα επώνυμα των υποψηφίων συμβούλων, με τη σειρά που είναι γραμμένα στην απόφαση με την οποία έχει ανακηρυχθεί ο συνδυασμός ή με αλφαβητική σειρά. Δίπλα ή και κάτω από το επώνυμο του υποψηφίου δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας σημειώνεται η σχετική ένδειξη.

2. Εγγραφές και διαγραφές δεν επιτρέπονται, και αν γίνουν, έχουν ως αποτέλεσμα την ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

3. Ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του μόνον για έναν υποψήφιο. Ψηφοδέλτιο, που περιέχει περισσότερους σταυρούς προτιμήσεως, θεωρείται έγκυρο, δεν λαμβάνεται όμως υπόψη κανένας σταυρός προτιμήσεως.

4. Η προτίμηση του εκλογέα εκφράζεται με σταυρό που σημειώνεται με μολύβι μαύρης ή κυανής αποχρώσεως ή με μελάνι των ίδιων αποχρώσεων, δίπλα στο ονοματεπώνυμο κάθε υποψηφίου. Σταυρός προτιμήσεως που σημειώνεται με διαφορετικό τρόπο, θεωρείται ότι δεν είναι γραμμένος, και η εγκυρότητα του ψηφοδελτίου ελέγχεται, σύμφωνα με τη διάταξη της περιπτώσεως γ' του άρθρου 57.

5. Για τον υποψήφιο δήμαρχο και τον υποψήφιο πρόεδρο της κοινότητας δεν χρειάζεται σταυρός προτιμήσεως και αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

Άρθρο 57.
(Άρθρο 55 Ν. 1065/1980).
Άκυρα ψηφοδέλτια.

Εκτός από τις περιπτώσεις ακυρότητας που προβλέπουν οι παράγρ. 3 του άρθρου 54 και 2 του άρθρου 56, το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) αν έχει σχήμα ή διαστάσεις που διαφέρουν κατά τρόπο εμφανή από αυτά που ορίζει η απόφαση την οποία προβλέπει το άρθρο 54 παρ. 2, β) αν έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει κατά τρόπο εμφανή από αυτό που ορίζεται στις παραγρ. 1 και 3 του άρθρου 54, γ) αν έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας, δ) αν βρεθεί στο φάκελο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού και ε) αν βρεθεί μέσα σε φάκελο που δεν είναι με τους όρους του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 58.
(Άρθρο 56 Ν. 1065/1980).
Εκλογικοί φάκελοι.

1. Οι φάκελοι, μέσα στους οποίους κλείνονται τα ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται για όλη την επικράτεια με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, από χαρτί αδιαφανές σε λευκή απόχρωση, και έχουν στην εμπρός πλευρά ένα έντυπο γνώρισμα. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι διαστάσεις των φακέλων και το έντυπο γνώρισμά τους.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών φροντίζει να στέλνονται εγκαίρως στους νομάρχες αρκετοί φάκελοι. Οι νομάρχες φροντίζουν να στέλνονται εγκαίρως οι φάκελοι αυτοί στις δημοτικές και κοινοτικές αρχές που εφοδιάζουν τις εφορευτικές επιτροπές κάθε εκλογικού τμήματος της περιφέρειάς τους.

3. Αν δεν υπάρχουν οι φάκελοι αυτοί, η εφορευτική επιτροπή πιστοποιεί την έλλειψη και προμηθεύεται άλλους φακέλους, ομοιόμορφους.

4. Εκτός από το έντυπο γνώρισμα, τίποτε άλλο δεν αναγράφεται πάνω στο φάκελο. Αν σημειωθούν πάνω στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, μπορούν να θεωρηθούν διακρι-

τικά γνωρίσματα που παραδιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.

Άρθρο 59.
(Άρθρο 57 Ν. 1065/1980).
Έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας.

Η ψηφοφορία αρχίζει την ώρα της ανατολής και λήγει την ώρα της δύσης του ήλιου.

Άρθρο 60.
(Άρθρο 58 Ν. 1065/80)
Ψηφοφορία εκλογέων που μετακινούνται ομαδικά.

1. Σε κοινότητες, που οι εκλογείς τους μετακινούνται ομαδικά για παραθερισμό ή διαχείμαση στο ίδιο μέρος, έξω από την κοινότητα, η ψηφοφορία για την εκλογή των κοινοτικών συμβούλων επιτρέπεται να γίνει στην περιφέρεια όπου οι εκλογείς παραθερίζουν ή διαχειμάζουν. Με απόφαση του νομάρχη ορίζεται ο τόπος και το κατάστημα της ψηφοφορίας.

2. Αν η περιοχή, όπου παραθερίζουν ή διαχειμάζουν οι εκλογείς, υπάγεται σε άλλο νομό, ο τόπος και το κατάστημα της ψηφοφορίας ορίζονται με απόφαση του νομάρχη του νομού αυτού, ύστερα από αίτηση του νομάρχη του νομού στον οποίο υπάγεται η κοινότητα.

3. Αν υπάρχει αμφιβολία για το ότι η ομαδική μετακίνηση εκλογέων για διαχείμαση ή παραθερισμό γίνεται στο ίδιο μέρος, ο νομάρχης μπορεί, με απόφασή του, να εφαρμόσει τις διατάξεις της παραγρ. 4 του άρθρου 33 του Κώδικα, ως προς το χρόνο και τον τόπο των προσεχών εκλογών για την ανάδειξη των αρχών της κοινότητας αυτής. Η απόφαση αυτή εκδίδεται ένα μήνα τουλάχιστον πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

Άρθρο 61.
(Άρθρο 59 Ν. 1065/80)
Ματαίωση της ψηφοφορίας

Αν σ' ένα δήμο ή σε μία κοινότητα ή σ' ένα εκλογικό τμήμα τους δεν έγινε ψηφοφορία, γίνεται την επόμενη Κυριακή.

Άρθρο 62.
(Άρθρο 60 Ν. 1065/80)
Εφαρμογή των διατάξεων της εκλογικής νομοθεσίας

Οι διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας, που ορίζουν για τα εκλογικά τμήματα και τα καταστήματα ψηφοφορίας, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών και τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και τους εφόρους τους, καθώς και οι διατάξεις που αφορούν την προσωπική κράτηση οφειλετών, τις δαπάνες για την επισκευή των καλπών και την προμήθεια γραφικής ύλης για τις εφορευτικές επιτροπές, την τήρηση της τάξης στον τόπο της ψηφοφορίας, την ατέλεια των εκλογικών πράξεων και εγγράφων, τα δικαιώματα των δικαστικών επιμελητών ως προς τις επιδόσεις και τις κοινοποιήσεις, την τοιχοκόλληση και τη διανομή φωτογραφιών τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, τη διαλογή των ψήφων και την τήρηση βιβλίων, πρακτικών και πινάκων, καθώς και οι πειθαρχικές και ποινικές διατάξεις της ίδιας νομοθεσίας εφαρμόζονται και στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, εφόσον δεν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις του Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Άρθρο 63.
(Άρθρο 8 Ν. 1270/82)
Επιτυχών — επιλαχών συνδυασμός
Εκλογή δημάρχου και προέδρου κοινότητας.

1. Στις εκλογές των δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων θεωρείται επιτυχών συνδυασμός αυτός που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία ολόκληρου του αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες όσοι συνδυασμοί έλαβαν έστω και μία έδρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 64, 66 και 68. Το ίδιο ισχύει και για την εκλογή προέδρου κοινότητας και κοινοτικών συμβούλων, σε κοινότητες που έχουν περισσότερους από πέντε χιλιάδες κατοίκους. Στις λοιπές κοινότητες θεωρείται επιτυχών ο συνδυασμός που συγκέντρωσε έστω και τη σχετική πλειοψηφία και επιλαχόντες όσοι συνδυασμοί έλαβαν έστω και μία έδρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 64, 66 και 68.

2. Δήμαρχος ή πρόεδρος της κοινότητας εκλέγεται ο υποψήφιος του επιτυχόντος συνδυασμού.

Άρθρο 64.
(Άρθρο 9 Ν. 1270/82)
Κατανομή των εδρών των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων.

1. Από το σύνολο των εδρών των δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων, τα 3/5 ανήκουν στον επιτυχόντα συνδυασμό και τα 2/5 στους επιλαχόντες ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε καθένας απ' αυτούς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.

2. Αν ο πρώτος συνδυασμός, σ' όλους τους δήμους και τις κοινότητες που έχουν περισσότερους από πέντε χιλιάδες κατοίκους, συγκεντρώνει ποσοστό έγκυρων ψηφοδελτίων πάνω από 60% τότε η κατανομή όλων των εδρών γίνεται αναλογικά μεταξύ όλων των συνδυασμών που συμμετέχουν στις εκλογές σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5

3. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων και των δύο πέμπτων του αριθμού των εδρών, προκύπτει κλάσμα μικρότερο της μονάδας στην περίπτωση των τριών πέμπτων στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα και στην περίπτωση των δύο πέμπτων του κλάσματος δεν υπολογίζεται. Με βάση αυτά, οι έδρες που αναλογούν στα 3/5 και στα 2/5 έχουν αντίστοιχα ως εξής: στα 7μελή συμβούλια 5 και 2, στα 9μελή 6 και 3, στα 11μελή 7 και 4, στα 15μελή 9 και 6, στα 19μελή 12 και 7, στα 25μελή 15 και 10, στα 31μελή 19 και 12, στα 35μελή 21 και 14, στα 39μελή 24 και 15 και στα 41 μελή 25 και 16.

4. Η αναλογική κατανομή των εδρών στην περίπτωση της παραγράφου 1 γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο:

Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν σ' όλα τα εκλογικά τμήματα, σε κάθε δήμο ή κοινότητα, όλοι μαζί οι συνδυασμοί, που συμμετείχαν στις εκλογές, εκτός από τον επιτυχόντα, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχεί στα 2/5, αυξημένο κατά μία μονάδα. Το πηλίκο που προκύπτει, παραλειπόμενου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο το ακέραιο πηλίκο αυτής της διαιρέσεως. Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι διάφοροι επιλαχόντες συνδυασμοί με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών που έχουν καταλάβει τουλάχιστο μία έδρα, κατά σειρά, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα που έχουν. Αν οι συνδυασμοί αυτοί έχουν ίσο βαθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων γίνεται κλήρωση. Αν και μετά τη διανομή εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα, παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε επιλαχών συνδυασμός. Αν έχει απομείνει προς διάθεση μία μόνο έδρα, την έδρα αυτή καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστο μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο.

Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, η πλεονάζουσα έδρα δεν δίδεται στο συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο έγκυρων ψηφοδελτίων. Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συν-

δυασμών ενεργείται μεταξύ αυτών κλήρωση από το αρμόδιο πρωτοδικείο ή ειρηνοδικείο.

5. Η αναλογική κατανομή των εδρών στην περίπτωση της παραγράφου 2 γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο.

Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν σ' όλα τα εκλογικά τμήματα σε κάθε δήμο ή κοινότητα, όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχούν σε κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, αυξημένο κατά μία μονάδα. Το πηλίκο που προκύπτει, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο και το ακέραιο πηλίκο αυτής της διαιρέσεως. Στην περίπτωση αυτή ο επιτυχών συνδυασμός μπορεί να λάβει αριθμό εδρών που ξεπερνά το ποσοστό των 3/5. Συνδυασμός που δεν συγκεντρώνει το εκλογικό μέτρο δεν παίρνει έδρα. Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ όλων αυτών των συνδυασμών ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα που έχουν. Αν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων γίνεται κλήρωση. Αν και μετά τη διανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός.

Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, η πλειονάζουσα έδρα αφαιρείται από το συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο έγκυρων ψηφοδελτίων. Σε περίπτωση ίσου αιρθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσοτέρων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ αυτών κλήρωση από το αρμόδιο πρωτοδικείο ή ειρηνοδικείο.

6. Σε περίπτωση που έχει ανακηρυχθεί ένας μόνο συνδυασμός υποψηφίων, ο δήμαρχος, ο πρόεδρος κοινότητας και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται από το μοναδικό αυτό συνδυασμό. Οι πρώτοι κατά σειρά, σε ψήφους προτιμήσεως, μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου εκλέγονται τακτικοί σύμβουλοι και οι υπόλοιποι αναπληρωματικοί.

Άρθρο 65.
(Άρθρο 10 Ν. 1270/1982)

Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι—Ισοψηφία.

1. Τακτικοί σύμβουλοι εκλέγονται από τους υποψήφιους καθενός από τους συνδυασμούς του άρθρου 63, κατά σειρά αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως. Οι υποψήφιοι δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους.

2. Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων τους, με τη σειρά των ψήφων προτιμήσεως.

3. Αν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφίσουν, το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση.

Άρθρο 66.
(Άρθρο 11 Ν. 1270/1982)

Περιπτώσεις ισοψηφίας συνδυασμών.

1. Αν έχουν ανακηρυχθεί δύο μόνο συνδυασμοί και ισοψηφίσουν το πρωτοδικείο ή τα ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού. Οι έδρες των συμβούλων στην περίπτωση αυτή κατανέμονται κατά τα 3/5 στον επιτυχόντα συνδυασμό και κατά τα 2/5 στον επιλαχόντα συνδυασμό.

2. Αν ισοψηφίσουν δύο ή περισσότεροι συνδυασμοί σε κοινότητες που έχουν έως πέντε χιλιάδες κατοίκους την κλήρωση ενεργεί το ειρηνοδικείο. Οι έδρες των συμβούλων στην περίπτωση αυτή κατανέμονται κατά τα 3/5 στον επιτυχόντα συνδυασμό και τα 2/5 αναλογικά στους επιλαχόντες συνδυασμούς με τον τρόπο που ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 64.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 64 και του άρθρου 65.

Άρθρο 67.
(Άρθρο 65 Ν. 1065/1980)

Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής.

1. Σε κοινότητες όπου υπάρχει μόνον ένα εκλογικό τμήμα, η εφορευτική επιτροπή βγάζει το αποτέλεσμα της εκλογής και το δημοσιεύει αμέσως, με τοιχοκόλληση στο κοινοτικό κατάστημα.

2. Σε δήμους και κοινότητες όπου υπάρχουν περισσότερα από ένα, αλλά όχι περισσότερα από πέντε, εκλογικά τμήματα, οι εφορευτικές επιτροπές συνεδριάζουν μετά το τέλος της διαλογής στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας και, σύμφωνα με τα πρακτικά της ψηφοφορίας των τμημάτων, βγάζουν το γενικό αποτέλεσμα, που δημοσιεύεται αμέσως, με τοιχοκόλληση, στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα.

3. Στους δήμους και στις κοινότητες όπου υπάρχουν περισσότερα από πέντε εκλογικά τμήματα, οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής στέλνουν με ασφαλή τρόπο τα εκλογικά στοιχεία στον πρόεδρο του πρωτοδικείου, αν πρόκειται για δήμο, και στον ειρηνοδίκη, αν πρόκειται για κοινότητα. Αφού συγκεντρωθούν τα στοιχεία όλων των εκλογικών τμημάτων του δήμου ή της κοινότητας, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης καταρτίζει πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας και βγάζει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει αμέσως με τοιχοκόλληση στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα της έδρας του δικαστηρίου.

4. Οι εφορευτικές επιτροπές και ο πρόεδρος του πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης γνωστοποιούν αμέσως το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στο νομάρχη.

Άρθρο 68.
(Άρθρο 12 Ν 1270/1982)

Επανάληψη της ψηφοφορίας.

1. Στους δήμους και στις κοινότητες που έχουν περισσότερους από πέντε χιλιάδες κατοίκους, αν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, που απαιτεί το άρθρο 63 παράγραφος 1, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή ανάμεσα μόνο στους υποψήφιους δημάρχους ή προέδρους κοινοτήτων των δύο συνδυασμών που έλαβαν τους περισσότερους ψήφους. Επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας και ο συνδυασμός του που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία την απόλυτη πλειοψηφία ολόκληρου του αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων. Αν στην επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο αυτοί συνδυασμοί ισοψηφίσουν, το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.

2. Οι έδρες των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων διανέμονται, σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας, στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές, σε δύο φάσεις, που ονομάζονται κατανομές. Στην πρώτη (Α) κατανομή διανέμονται οι μισές έδρες του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα. Στη δεύτερη (Β) κατανομή διανέμονται οι υπόλοιπες. Με βάση τον αριθμό των εδρών των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, οι έδρες που αναλογούν σε κάθε μία από τις δύο αυτές κατανομές έχει ως εξής: για τα 11μελή συμβούλια οι έδρες της Α' κατανομής είναι 6 και της Β' κατανομής 5, για τα 15μελή 8 και 7, για τα 19μελή 10 και 9, για τα 25μελή 13 και 12, για τα 31μελή 16 και 15, για τα 35μελή 18 και 17, για τα 39μελή 20 και 19 και για τα 41μελή 21 και 20 αντίστοιχα.

3. Οι έδρες της Α' κατανομής διανέμονται αναλογικά στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές με την ακόλουθη διαδικασία:

Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν σ' όλα τα εκλογικά τμήματα, σε κάθε δήμο ή κοινότητα, όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές, στην αρχική ψηφοφορία, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών της Α' κατανομής αυξημένο κατά μία μονάδα. Το πηλίκο που προκύπτει, παραλειπόμενου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της Α' κατανομής. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο αυτής της διαιρέσεως. Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι διάφοροι συνδυασμοί με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες της Α' κατανομής, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 64.

4. Για τη διανομή των εδρών της Β' κατανομής, υπολογίζεται, αρχικά, πόσες από τις έδρες αυτές πρέπει να προσκυρωθούν στον επιτυχόντα συνδυασμό, έτσι ώστε να συγκεντρώσει συνολικά, συνυπολογιζόμενων και των εδρών που του απονεμήθηκαν από την Α' κατανομή, τα 3/5 του όλου αριθμού των εδρών. Οι έδρες της Β' κατανομής που θα απομείνουν προς διάθεση, μετά την παραχώρηση των εδρών στον επιτυχόντα συνδυασμό, παραχωρούνται στο δεύτερο συνδυασμό που πήρε μέρος στην επαναληπτική ψηφοφορία.

Στην περίπτωση όπου λόγω του μικρού αριθμού εδρών που του έχουν απονεμηθεί από την Α' κατανομή ο επιτυχών συνδυασμός δεν μπορεί να συμπληρώσει τον αριθμό των 3/5 του συνόλου των εδρών, προσκυρώνονται σ' αυτόν όλες οι έδρες της Β' κατανομής και δεν γίνεται καμία μεταβολή στην απονομή των εδρών της Α' κατανομής, ανάμεσα στους υπόλοιπους συνδυασμούς.

5. Σε περίπτωση ισοψηφίας, στην πρώτη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική ψηφοφορία μετέχουν οι υποψήφιοι δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων όλων των συνδυασμών που ισοψήφισαν.

6. Σε περίπτωση ισοψηφίας στη δεύτερη θέση, κατά την αρχική ψηφοφορία δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική ψηφοφορία μετέχουν ο υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας του πρώτου σε αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων των συνδυασμών που ισοψήφισαν στη δεύτερη θέση.

7. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 5 και 6 επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας και ο συνδυασμός του που έλαβε στην επαναληπτική ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία. Αν στην ψηφοφορία αυτή ισοψηφίσουν δύο υποψήφιοι δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων, το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος δημάρχου ή προέδρου κοινότητας και του συνδυασμού του. Αν ισοψηφίσουν περισσότεροι από δύο συνδυασμοί το πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο ενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος δημάρχου ή προέδρου κοινότητας και του συνδυασμού του και εκείνου που θα συμμετάσχει στη δεύτερη κατανομή κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

8. Αν κανείς από τους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές στην αρχική ψηφοφορία δεν συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο ή αν μόνο ένας συνδυασμός το έχει συγκεντρώσει τότε στην Α' κατανομή συμμετέχουν οπωσδήποτε οι δύο συνδυασμοί που έχουν λάβει το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων. Οι υποψήφιοι δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων αυτών των δύο συνδυασμών συμμετέχουν και στην επαναληπτική ψηφοφορία.

9. Οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι εκλέγονται με βάση την πρώτη ψηφοφορία σύμφωνα με τους σταυρούς προτιμήσεως που έλαβε καθένας στην ψηφοφορία αυτή, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 64 και του άρθρου 65.

Άρθρο 69.
(Άρθρο 67 Ν. 1065/1980)

Παραίτηση ή θάνατος υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας.

1. Κατά την επανάληψη της ψηφοφορίας ο υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος της κοινότητας μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου ή στον ειρηνοδίκη την τρίτη μέρα, το αργότερο, πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία.

2. Αν ένας υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας παραιτηθεί ή πεθάνει, η πλειοψηφία των υποψηφίων του συνδυασμού του δηλώνει άλλο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας.

3. Αν εκείνος που έχει δηλωθεί ως υποψήφιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας είναι υποψήφιος σύμβουλος του συνδυασμού, η θέση του ως συμβούλου μένει κενή.

4. Η δήλωση για τον νέο υποψήφιο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη, στον πρόεδρο του πρωτοδικείου ή στον ειρηνοδίκη τη δεύτερη μέρα πριν από την ψηφοφορία, το αργότερο. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει το νέο υποψήφιο σε δημόσια συνεδρίαση, ακόμη και την παραμονή της ψηφοφορίας.

5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση, δεν ανακηρύσσεται κανένας υποψήφιος και εκλέγεται δήμαρχος ή πρόεδρος της κοινότητας, όποιος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού λάβει τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως στην επαναληπτική ψηφοφορία.

6. Η επαναληπτική ψηφοφορία γίνεται εμπρός στις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και στους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Άρθρο 70.
(Άρθρο 68 Ν. 1065/80)

Έκθεση πρακτικών και άσκηση ενστάσεων.

1. Ευθύς μετά τη δημοσίευση του αποτελέσματος της εκλογής, ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή ένα άλλο μέλος της παραδίδει τα πρακτικά της και τα λοιπά εκλογικά έγγραφα και τα δέματα των ψηφοδελτίων, τακτοποιημένα κατά συνδυασμούς και με τη σειρά που είναι αριθμημένα, καθώς και τους φακέλους στον πρόεδρο πρωτοδικών αν πρόκειται για δήμο ή στον ειρηνοδίκη, αν πρόκειται για κοινότητα.

2. Ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο ειρηνοδίκης εκθέτει τα πρακτικά της εκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της στο κατάστημα του πρωτοδικείου ή του ειρηνοδικείου επί πέντε μέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλείται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα. Στο διάστημα αυτό οι εκλογείς μπορούν να λάβουν γνώση των εγγράφων αυτών καθώς και των λοιπών στοιχείων της εκλογής και να ασκήσουν ενστάσεις κατά του κύρους της.

3. Οι εφορευτικές επιτροπές, μόλις δημοσιευθεί το αποτέλεσμα της εκλογής σύμφωνα με τις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 67 γνωστοποιούν με διακήρυξή τους, που δημοσιεύεται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα και στα δημοσιότερα μέρη του δήμου ή της κοινότητας, ότι τα πρακτικά της εκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της και με τα λοιπά στοιχεία θα εκτεθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση της παρ. 8 του άρθρου 67, η έκθεση των πρακτικών γνωστοποιείται με διακήρυξη, που εκδίδει ο πρόεδρος του πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης και που τοιχοκολλείται στο δημοτικό κοινοτικό κατάστημα και στα δημοσιότερα μέρη καθώς και στο κατάστημα του δικαστηρίου.

Άρθρο 71.
(Άρθρο 69 Ν. 1065/80).

Επικύρωση της εκλογής.

1. Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις, το πολυμελές πρωτοδικείο ή το ειρηνοδικείο επικυρώνει με απόφασή του το αποτέλεσμα της εκλογής και ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς, το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας και τους τακτικούς και αναπληρωματικούς δημοτικούς ή κοινοτικούς συμβούλους κάθε συνδυασμού, που εκλέγονται. Οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι κατατάσσονται με τη σειρά της εκλογής τους, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτιμήσεως που έχουν λάβει. και αν δεν υπάρχουν σταυροί, με αλφαβητική σειρά.

2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου ή ο ειρηνοδίκης εκθέτει την απόφαση στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις συνεχείς μέρες και στέλνει αντίγραφό της στο νομάρχη.

Άρθρο 72.
(Άρθρο 70 Ν. 1065/80).

Κατάθεση και περιεχόμενο ενστάσεων.

1. Η κατάθεση των ενστάσεων κατά του κύρους της εκλογής γίνεται στο γραμματέα του αρμόδιου δικαστηρίου, ο οποίος δίνει σχετική απόδειξη.

2. Οι ενστάσεις μπορούν να αναφέρονται είτε σε παραβάσεις των διατάξεων νόμου, και γενικά σε πλημμέλειες της εκλογής, είτε σε έλλειψη προσόντων, ή σε κωλύματα εκλογιμότητας των προσώπων που έχουν εκλεγεί δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινότητας ή τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι. Στην περίπτωση του άρθρου 68 οι ενστάσεις μπορούν να αφορούν είτε ολόκληρη την εκλογή είτε την πρώτη ή την επαναληπτική ψηφοφορία.

Άρθρο 73.
(Άρθρο 71 Ν. 1065/80 — Άρθρα 1 και 6 Ν. 1406/83).

Εκδίκαση των ενστάσεων.

1. Οι ενστάσεις που έχουν υποβληθεί κατά του κύρους των εκλογών, εκδικάζονται από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, αν πρόκειται για δήμους, και από το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο αν πρόκειται για κοινότητες.

2. Η ημέρα και η ώρα της συζητήσεως των ενστάσεων ορίζονται σε έκθεμα, που συντάσσει ο πρόεδρος του οικείου διοικητικού πρωτοδικείου, και τοιχοκολλείται στο ακροατήριο, μέσα σε προθεσμία τριών ημερών από τη λήξη του πενθημέρου που προβλέπει η παράγρ. 2 του άρθρου 70. Η συζήτηση πρέπει να γίνει αφού περάσουν τρείς, αλλά όχι περισσότερες από πέντε μέρες, από την ημέρα που τοιχοκολλήθηκε το έκθεμα.

Άρθρο 74.
(Άρθρο 72 Ν. 1065/80)

Διαδικασία για την εκδίκαση.

1. Για την εκδίκαση των ενστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι γενικές διαδικαστικές διατάξεις και οι διατάξεις περί εκδικάσεως των ενστάσεων κατά του κύρους βουλευτικών εκλογών του νόμου 345/76 «περί κυρώσεως του Κώδικος περί του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου», όπως ισχύει κάθε φορά. Οι προθεσμίες όμως των άρθρων 28 και 30 παράγρ. 1 του νόμου 345/76 είναι τριών ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 70.

2. Η οριστική απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται υποχρεωτικά οκτώ μέρες το αργότερο μετά τη συζήτηση. Αν όμως το δικαστήριο θεωρεί ότι, για τη διαμόρφωση της κρίσεώς του, είναι αναγκαία η συλλογή αποδεικτικών στοιχείων ή η εξέταση μαρτύρων, μπορεί με ιδιαίτερη απόφαση να παρατείνει για δέκα μέρες την προθεσμία της εκδόσεως της οριστικής αποφάσεώς του.

Άρθρο 75.
(Άρθρο 73 Ν. 1065/80).

Απόφαση για ενστάσεις.

1. Το δικαστήριο αποφασίζει ότι η εκλογή είναι άκυρη, αν διαπιστώσει ότι: α) Τα πρόσωπα που έχουν εκλεγεί δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή είχαν κάποιο κώλυμα εκλογιμότητας, β) υπάρχει παράβαση νόμου ή πλημμέλεια της εκλογής. Στη δεύτερη περίπτωση, το δικαστήριο ακυρώνει την εκλογή, μόνον εφόσον δημιουργούνται αμφιβολίες για το ότι το συνολικό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας θα ήταν διαφορετικό, αν δεν συνέβαιναν, οι παραβάσεις και οι πλημμέλειες που διαπιστώθηκαν. Το δικαστήριο, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να ακυρώσει ολόκληρη την εκλογή ή μόνον την επαναληπτική, είτε για όλα είτε για ορισμένα εκλογικά τμήματα.

2. Αν το δικαστήριο κηρύξει άκυρη την εκλογή τακτικών δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων, επειδή δεν είχαν τα νόμιμα προσόντα ή είχαν κώλυμα εκλογιμότητας, ανακηρύσσει ως εκλεγόμενους τους επόμενους, κατά τη σειρά των ψήφων προτιμήσεως που έχουν λάβει.

3. Αν βεβαιωθεί λάθος σχετικό με την αρίθμηση των ψήφων, το δικαστήριο ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς, καθώς και τους δημοτικούς και κοινοτικούς συμβούλους που εκλέγονται, σύμφωνα με τη σωστή αρίθμηση.

4. Αν απορριφθούν οι ενστάσεις καθώς και στις περιπτώσεις των παραγρ. 2 και 3 τούτου του άρθρου, το δικαστήριο επικυρώνει το αποτέλεσμα της εκλογής και εφαρμόζει το άρθρο 71.

Άρθρο 76.
(Άρθρο 74 Ν. 1065/80 — Άρθρα 1, 3 και 6 Ν. 1406/83).

Έφεση — Διόρθωση αποφάσεων.

1. Κάθε εκλογέας δημότης έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση κατά της αποφάσεως του ειρηνοδικείου ή του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου στο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο και κατά της αποφάσεως του πρωτοδικείου ή του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου στο Τριμελές διοικητικό Εφετείο, μέσα σε προθεσμία τριών ημερών από την παρέλευση του τριημέρου που προβλέπει η παράγρ. 2 του άρθρου 71, σύμφωνα με όσα ορίζει η επόμενη παράγραφος.

2. Η έφεση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του κατά την παράγραφο 1 αρμόδιου δικαστηρίου, που έχει εκδώσει την απόφαση, και αυτός τη διαβιβάζει χωρίς αναβολή, μαζί με ολόκληρη τη δικογραφία, στο αρμόδιο δικαστήριο.

3. Για την εκδίκαση της εφέσεως εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 73 παράγρ. 2, 74 και 75.

4. Διόρθωση των αποφάσεων που κρίνουν τις ενστάσεις ή τις εφέσεις επιτρέπεται να γίνει από τα δικαστήρια που τις έχουν εκδώσει, ύστερα από αίτηση ενός εκλογέα ή αυτεπαγγέλτως, μόνο για να συμπληρωθούν ατέλειες και να ερμηνευθούν ασάφειες ή αοριστίες, ή για να διορθωθούν προφανή λάθη, που έγιναν κατά την αρίθμηση των ψήφων ή κατά τον καθορισμό της σειράς των προσώπων που έχουν εκλεγεί.

5. Το δικαστήριο στέλνει αντίγραφο των αποφάσεων που αφορούν ενστάσεις ή εφέσεις χωρίς καθυστέρηση στο νομάρχη.

Άρθρο 77.
(Άρθρο 75 Ν. 1065/80 — Άρθρα 1 και 6 Ν. 1406/83).

Κρίση για προϋφιστάμενες ανικανότητες και κωλύματα.

1. Το δικαστήριο που προβλέπει το άρθρο 73 παρ. 1 αποφασίζει και μετά την επικύρωση της εκλογής, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε εκλογέα του δήμου ή της κοινότητας αν υπήρχε πριν από την εκλογή ανικανότητα ή κώλυμα εκλογιμότητας προσώπου που έχει εκλεγεί δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας ή δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος, εφόσον αυτό δεν κρίθηκε κατά την εκδίκαση του κύρους της

εκλογής. Αν διαπιστωθεί με την απόφαση του δικαστηρίου ότι υπήρχε κώλυμα εκλογιμότητας, το πρόσωπο που έχει εκλεγεί εκπίπτει αυτοδικαίως, και εκδίδεται σχετική πράξη του νομάρχη.

2. Η έκθεση της αποφάσεως του δικαστηρίου και η έφεση γ νονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 71 παράγρ. 2 και 76.

Άρθρο 78.
(Άρθρο 76 Ν. 1065/80)
Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακυρώσεως

1. Αν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση νόμου ή για οποιαδήποτε πλημμέλεια, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία ανάμεσα στους ίδιους υποψηφίους, που είχαν ανακηρυχθεί νόμιμα.

2. Ο νομάρχης εκδίδει χωρίς καθυστέρηση πρόγραμμα, με το οποίο καλεί τους δημότες εκλογείς για την επανάληψη της εκλογής. Το πρόγραμμα δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση δεκαπέντε τουλάχιστον μέρες πριν από την ημέρα που έχει οριστεί για την ψηφοφορία.

Άρθρο 79.
(Άρθρο 77 Ν. 1065/80).
Ορκωμοσία των δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

1. Μετά την επικύρωση της εκλογής ο δήμαρχος, ο πρόεδρος της κοινότητας και οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι δίνουν εμπρός στο νομάρχη ή στο δημόσιο πολιτικό υπάλληλο που ορίζει ο νομάρχης τον ακόλουθο όρκο: «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην Πατρίδα, να υπακύω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».

2. Η ορκωμοσία γίνεται μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου του έτους της εκλογής. Τα προαναφερόμενα πρόσωπα αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους από την ημέρα της εγκαταστάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ

Άρθρο 80.
(Άρθρο 78 Ν. 1065/80)
Αποποίηση της εκλογής.

1. Αν ένας δήμαρχος, πρόεδρος κοινότητας, δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος αποποιηθεί την εκλογή του, οφείλει να το δηλώσει με έγγραφο στο νομάρχη έως την παραμονή εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών.

2 Όποιος δεν αποποιηθεί και δεν δώσει τον όρκο που προβλέπει το άρθρο 79 του Κώδικα μέσα στην προθεσμία που ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα.

Άρθρο 81.
(Άρθρο 79 Ν. 1065/80)
Παραίτηση.

1. Η παραίτηση του δημάρχου, του προέδρου κοινότητας και των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων υποβάλλεται στο νομάρχη και γίνεται οριστική, αφότου ο νομάρχης την αποδεχθεί. Αν ο νομάρχης δεν την αποδέχεται, η παραίτηση γίνεται οριστική αφότου υποβληθεί και πάλι με επίδοση που γίνεται με δικαστικό επιμελητή.

2. Αν ένας πρόεδρος κοινότητας παραιτηθεί από το αξίωμά του, παραμένει κοινοτικός σύμβουλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Άρθρο 82.
(Άρθρο 80 Ν. 1065/80 — Άρθρο 13 παρ. 1 Ν. 1270/82 — Άρθρο 17 παρ. 1 και 2 Ν. 1416/84).
Αναπλήρωση συμβούλων.

1. Τις έδρες δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων, που για οποιοδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί του ίδιου συνδυασμού. Ο νομάρχης καλεί αμέσως τους αναπληρωματικούς συμβούλους, με τη σειρά της εκλογής τους, και αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία μέσα σε οκτώ μέρες αφότου τους επιδόθηκε η πρόσκληση. Αν δεν παρουσιαστούν μέσα στην προθεσμία αυτή, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμα. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών του συνδυασμού αυτού, καλούνται να καταλάβουν τις θέσεις, που έμειναν κενές για οποιοδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί από άλλους συνδυασμούς, με τη σειρά της εκλογικής δυνάμεως των συνδυασμών και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί του κάθε συνδυασμού.

Στην περίπτωση θέσεως σε αργία μελών δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων εάν ο αριθμός των μελών που απομένουν είναι μικρότερος από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, ο νομάρχης για το μέχρι λήξεως της αργίας χρόνο, καλεί αναπληρωματικούς συμβούλους από το συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία, με τη σειρά της εκλογής τους.

2 Αν μείνουν κενές έδρες συμβούλων των συνδυασμών, και δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, ο νομάρχης προκηρύσσει, σε δύο μήνες το αργότερο, την εκλογή τόσων συμβούλων όσες είναι οι κενές έδρες και διπλασίων αναπληρωματικών.

3. Στην αναπληρωματική εκλογή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα που αφορούν την έκθεση υποψηφιότητας και τους συνδυασμούς. Οι κενές θέσεις κατανέμονται ανάμεσα στους συνδυασμούς που συγκέντρωσαν ποσοστό δέκα τοις εκατό τουλάχιστον του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, αναλόγως με την εκλογική δύναμη του καθενός από αυτούς.

4. Στο τελευταίο όμως έτος της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου γίνεται εκλογή, μόνον αν οι σύμβουλοι που έχουν μείνει δεν είναι αρκετοί για να σχηματίσουν απαρτία.

5. Τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα έστω και με ελλειπή σύνθεση, που δεν μπορεί πάντως να ε ναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία σε όλες τις περιπτώσεις που μέλη δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, πεθάνουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιοδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου της αργίας.

6. Για τη λήψη αποφάσεων των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων η απαρτία και οι απαραίτητες πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων που έχουν ορκιστεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 79 και 33.

7. Όποτε το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο δεν μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα, επειδή υπάρχει έλλειψη μελών του, αναστέλλονται κάθε είδους προθεσμίες, των οποίων η τήρηση εξαρτάται από απόφαση του συμβουλίου, ώσπου να μπορέσει να λειτουργήσει νόμιμα το συμβούλιο.

Άρθρο 83.
(Άρθρο 81 Ν. 1065/80)
Εκλογή εξαιτίας διαλύσεως συμβουλίων.

1. Αν ένα δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο διαλυθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 162 ο νομάρχης προκηρύσσει εκλογή νέου συμβουλίου, ένα μήνα το αργότερο μετά από τη διάλυση. Κατά την εκλογή αυτή εκλέγονται και αναπληρωματικοί.

2. Ο νομάρχης αναθέτει στο γραμματέα της κοινότητας ή σε δημόσιο υπάλληλο τα καθήκοντα του προέδρου της κοινότητας, τα σχετικά με τη διεξαγωγή της εκλογής, καθώς και τη διεξαγωγή των επειγουσών υπηρεσιακών υποθέσεων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 84
(Άρθρο 82 Ν. 1065/80)

Αρμοδιότητες του κοινοτικού συμβουλίου.

1 Το κοινοτικό συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες της κοινότητας, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του προέδρου της , και ιδίως: α) για τον κανονισμό των εργασιών του και τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας της κοινότητας. β) για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό της κοινότητας, των κοινοτικών ιδρυμάτων και των λοιπών νομικών προσώπων της γ) για την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων, δ) για την εκμίσθωση, την εκποίηση και την ανταλλαγή κοινοτικών ακινήτων καθώς και για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν, ε) για την αγορά και τη μίσθωση ακινήτων, στ) για τη σύναψη δανείων και για τους όρους τους, ζ) για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιων και δωρεών, η) για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων, θ) για την εκτέλεση έργων ή προμηθειών, ι) για την κατάρτιση των όρων δημοπρασίας, τη σύνταξη των διακηρύξεων και την κατακύρωση των δημοπρασιών, ια) για την ίδρυση και τη λειτουργία παιδικών, βρεφικών, υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες, ιβ) για την ίδρυση καί τη λειτουργία πολιτιστικών καί πνευματικών κέντρων, ιγ) για τη σύσταση και τη λειτουργία κοινοτικών ιδρυμάτων και άλλων κοινοτικών νομικών προσώπων και την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν, ιδ) για την ίδρυση και τη λειτουργία επιχειρήσεων της κοινότητας, ή για τη συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων της κοινότητας σ' αυτές, ιε) για το διορισμό του προσωπικού της κοινότητας, τις λοιπές υπηρεσιακές μεταβολές του καθώς και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου του, ιστ) για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, ιζ) για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων καθώς και για την επιβολή, αντεπιβολή ή δόση όρκου, ιη) για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, ιθ) για τη σύναψη συμβιβασμού ή την κατάργηση δίκης, κ) για την ανάθεση της ασκήσεως κάποιας δραστηριότητας της κοινότητας σε νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 28.

2. Το κοινοτικό συμβούλιο παίρνει θέση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος, και γνωμοδοτεί, όποτε αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη της κοινότητας.

3. Το κοινοτικό συμβούλιο εκδίδει τις διατάξεις, που ορίζει το άρθρο 29 του Κώδικα.

Άρθρο 85.
(Άρθρο 83 Ν. 1065/80 — Άρθρο 18 παρ. 2 Ν. 1270/82 — Άρθρο 17 παρ. 3 και 4 Ν. 1416/84).

Σύγκληση και λειτουργία του κοινοτικού συμβουλίου.

1. Το κοινοτικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά μία φορά το μήνα καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέτεις της κοινότητας.

2. Ο πρόεδρος καλεί το κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο κοινοτικό κατάστημα και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις τουλάχιστον ολόκληρες μέρες πριν από τη μέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Κοινοτικός σύμβουλος, που δεν κατοικεί στη διοικητική περιφέρεια της κοινότητας, οφείλει αμέσως μετά την εγκατάσταση των αρχών της κοινότητας να δηλώσει στον πρόεδρο τη διεύθυνση κατοικίας του και να ορίσει με την ίδια δήλωση στην έδρα της κοινότητας αντίκλητο στον οποίο θα επιδίδονται οι προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου. Αν δεν ορίζεται αντίκλητος αρκεί η δημοσίευση της πρόσκλησης στο κοινοτικό κατάστημα. Οι παραπάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για τους παρέδρους.

3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδριάσεως. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται για ποιο λόγο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα.

4. Ο πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του με γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Αν ο πρόεδρος δεν καλέσει το συμβούλιο σε έξι μέρες το αργότερο μετά την υποβολή της αιτήσεως, το συμβούλιο συνέρχεται, με πρόσκληση των μελών που υπέβαλαν την αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 και αποφασίζει για τα θέματα που περιλαμβάνει η αίτηση. Αν ο πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να συγκαλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής, να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το προεδρικό αξίωμα.

Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου προκύπτει κλάσμα μικρότερο της μονάδας, το κλάσμα αυτό στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα. Ο Πρόεδρος υποχρεούται να καλεί το συμβούλιο και όποτε το ζητεί το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας.

Άρθρο 86.
(Άρθρο 84 Ν. 1057/80 — Άρθρο 17 παρ. 5 και 6 Ν. 1416/84)

Τόπος συνεδριάσεως, απαρτία και λήψη αποφάσεων του κοινοτικού συμβουλίου.

1. Οι συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου είναι δημόσιες και γίνονται στο κοινοτικό κατάστημα με την προεδρία του προέδρου της κοινότητας. Το κοινοτικό συμβούλιο με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του και με αιτιολογημένη απόφαση που απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το κοινοτικό συμβούλιο μπορεί με την πλειοψηφία των μελών του να αποφασίζει να συνεδριάζει μόνιμα σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας αν το ίδιο κρίνει ότι το κοινοτικό κατάστημα στο οποίο στεγάζονται οι υπηρεσίες της κοινότητας είναι ακατάλληλα. Αν οι κάτοικοι της κοινότητας έχουν χειμερινή ή θερινή διαμονή έξω από την κοινότητα το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει και ο πρόεδρος να εκτελεί τα καθήκοντά του στον τόπο αυτής της διαμονής.

2. Το συμβούλιο έχει απαρτία εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του Απόλυτη πλειοψηφία υπάρχει όταν οι παρόντες είναι περισσότεροι από τους απόντες.

3. Αν, μετά από δύο συνεχείς προσκλήσεις το συμβούλιο δεν έχει απαρτία, συνεδριάζει ύστερα από τρίτη πρόσκληση και παίρνει αποφάσεις μόνο για τα θέματα που είναι γραμμένα στην αρχική ημερήσια διάταξη, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του. Στην τρίτη πρόσκληση πρέπει να υπενθυμίζεται αυτή η διάταξη.

4. Ο πρόεδρος της κοινότητας διευθύνει τη συζήτηση, φροντίζει με κάθε κατάλληλο μέτρο για την τάξη της συνεδριάσεως και μπορεί να διατάξει ν' αποβληθεί από το ακροατήριο κάθε πρόσωπο που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

5. Το συμβούλιο παίρνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά. Σε περίπτωση ισοψηφίας, επικρατεί ο ψήφος του προέδρου. Απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων είναι ο ακέραιος αριθμός, που είναι αμέσως μεγαλύτερος από το ένα δεύτερο του αριθμού τους.

Άρθρο 87.
(Άρθρο 85 Ν. 1065/1980 — Άρθρο 26 Ν. 1270/82 — Άρθρο 18 παρ. 1 Ν. 1416/84)

Πρακτικά συνεδριάσεως.

1. Στη συνεδρίαση του κοινοτικού συμβουλίου τηρούνται πρακτικά που είτε γράφονται από το γραμματέα της κοινότητας σε ειδικό βιβλίο, αριθμημένο και μονογραφημένο από δημόσιο υπάλληλο που ορίζει ο νομάρχης, είτε καταρτίζονται με τη βοήθεια μαγνητοφωνικής συσκευής.

2. Στα πρακτικά που καταρτίζει ο γραμματέας της κοινότητας καταχωρίζονται οι αποφάσεις του συμβουλίου και η γνώμη της μειοψηφίας. Για ν' αποφεύγονται αμφισβητήσεις ως προς τη σωστή τήρηση των πρακτικών, τηρούνται πρόχειρα συνοπτικά πρακτικά, που μονογράφονται απ' όσους συμμετέχουν στη συνεδρίαση.

3. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται μαγνητοφωνική συσκευή, δεν τηρείται ειδικό βιβλίο πρακτικών, αλλά ο πρόεδρος της κοινότητας αριθμεί και μονογραφεί τα φύλλα χαρτιού που περιέχουν τα απομαγνητοφωνημένα κείμενα. Στο τέλος του έτους, τα πρακτικά αυτά βιβλιοδετούνται, με ευθύνη του προέδρου και του γραμματέα της κοινότητας. Αν σε κάποια συνεδρίαση δεν χρησιμοποιηθεί μαγνητοφωνική συσκευή, τηρούνται πρόχειρα πρακτικά, τα οποία αντιγράφονται σε φύλλα χαρτιού, που έχουν τη μονογραφή του προέδρου της κοινότητας. Τα φύλλα αυτά παίρνουν αρίθμηση που αποτελεί συνέχεια της αριθμήσεως των απομαγνητοφωνημένων κειμένων και βιβλιοδετούνται μαζί με τα κείμενα αυτά.

4. Τα πρακτικά, για τα οποία ορίζουν οι παράγρ. 2 και 3 τούτου του άρθρου, υπογράφονται από όλα τα μέλη που μετέχουν στη συνεδρίαση Όταν ένας σύμβουλος αρνείται να υπογράψει, η άρνηση και η αιτία της αναφέρονται στα πρακτικά.

5. Τα πρακτικά κάθε συνεδριάσεως παίρνουν ιδιαίτερο αύξοντα αριθμό. Κάθε χρόνο αρχίζει νέα αρίθμηση. Πρακτικό συντάσσεται και όταν η συνεδρίαση ματαιώνεται για οποιοδήποτε λόγο. Κάθε απόφαση του συμβουλίου παίρνει ιδιαίτερο αριθμό, και στην αρχή κάθε χρόνου γίνεται νέα αρίθμηση και των αποφάσεων αυτών.

6. Την επόμενη της συνεδριάσεως του κοινοτικού συμβουλίου δημοσιεύεται πίνακας στον οποίο σημειώνονται, τα θέματα που συζητήθηκαν ο αριθμός των αποφάσεων και περίληψη του περιεχομένου τους. Ο πίνακας αυτός τοιχοκολλείται στο κοινοτικό κατάστημα εφόσον άλλες διατάξεις δεν προβλέπουν ειδικό τρόπο για τη δημοσίευση των αποφάσεων του κοινοτικού συμβουλίου. Για τη δημοσίευση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό από ένα κοινοτικό υπάλληλο ή άλλο δημόσιο όργανο. Ο πρόεδρος της κοινότητας στέλνει στο νομάρχη απόσπασμα των πρακτικών, που περιλαμβάνει κάθε απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού της δημοσιεύσεως, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από τη συνεδρίαση.

7. Κάθε δημότης ή κάτοικος ή φορολογούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει κυρωμένα αντίγραφα των πρακτικών και των αποφάσεων.

Άρθρο 88.
(Άρθρο 86 Ν. 1065/1980)

Κατεπείγοντα θέματα.

Το κοινοτικό συμβούλιο συζητεί θέματα που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη. Έχει δικαίωμα ν' αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ότι ένα θέμα που δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον και να συζητήσει και να πάρει απόφαση γι' αυτό το θέμα με την ίδια πλειοψηφία.

Άρθρο 89.
(Άρθρο 87 Ν. 1065/70—Άρθρο 18 παρ. 3 Ν. 1270/82)

Υποχρεώσεις των κοινοτικών συμβούλων.

1. Οι κοινοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους που προβλέπει ο νόμος.

Έχουν επίσης υποχρέωση, μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.

2. Ο κοινοτικός σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει με απόλυτη ελευθερία, αποβλέποντας πάντοτε στην ευσυνείδητη εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών.

3. Αν ένας σύμβουλος απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις συνεχείς συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου, μπορεί να τεθεί σε αργία και, σε περίπτωση υποτροπής, μπορεί να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης.

4. Αν ένας σύμβουλος επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα μέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.

5. Αν ένας σύμβουλος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου, ο νομάρχης τον κηρύσσει έκπτωτο.

Άρθρο 90.
(Άρθρο 88 Ν. 1065/80—Άρθρο 18 παρ. 4 Ν. 1270/82) Άρθρο 18 παρ. 2 Ν. 1416/84).

Κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρίαση.

1. Ένας κοινοτικός σύμβουλος δεν μπορεί να πάρει μέρος στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση μιας αποφάσεως του κοινοτικού συμβουλίου αν ο ίδιος ή συγγενής του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έχει υλικό συμφέρον.

2. Απόφαση που έχει ληφθεί κατά παράβαση της διάταξης αυτής είναι άκυρη. Ο σύμβουλος που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης.

3. Αν δεν σχηματίζεται απαρτία εξαιτίας των συμβούλων που έχουν δηλώσει κώλυμα ο νομάρχης ύστερα από αναφορά του προέδρου ή ενός συμβούλου καλεί ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη σύμφωνα με τη σειρά της εκλογής τους. Τα πρόσωπα που καλούνται δίνουν τον όρκο που ορίζει το άρθρο 79.

Άρθρο 91.
(Άρθρο 89 Ν. 1065/80—Άρθρο 18 παρ. 3 Ν. 1416/84)

Αρμοδιότητες του προέδρου της κοινότητας.

1. Ο πρόεδρος της κοινότητας: α) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και καλεί το κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση. β) Εισηγείται τα θέματα στο κοινοτικό συμβούλιο και διευθύνει τις εργασίες του. γ) Εκτελεί τις αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου. δ) Εκπροσωπεί την κοινότητα στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στην κοινότητα. Όταν δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημία των κοινοτικών συμφερόντων από την αναβολή μπορεί και χωρίς απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου να εγείρει και να αντικρούει αγωγές και να ασκεί ένδικα μέσα να διορίζει πληρεξούσιους δικηγόρους και να ενεργεί κάθε δικαστική ή εξώδικη πράξη που είναι αναγκαία για την προστασία των συμφερόντων της κοινότητας· οι πράξεις αυτές υποβάλλονται αμέσως στο συμβούλιο για έγκριση. ε) Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών της κοινότητας και τις διευθύνει. στ) Είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού της κοινότητας. ζ) Διατάζει την είσπραξη των κοινοτικών εσόδων και εκδίδει με τη συνυπογραφή του γραμματέα τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής εις βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν ψηφιστεί με ειδικές αποφάσεις του συμβουλίου αφού προηγουμένως ελέγξει τους λογαριασμούς και τα δικαιολογητικά της δαπάνης. η) Προσλαμβάνει και απολύει το ημερομίσθιο προσωπικό μέσα στα όρια των πιστώσεων του προϋπολογισμού και των αποφάσεων του συμβουλίου. θ) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η κοινότητα. ι) Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογε-

νειακής καταστάσεως των δημοτών. ια) Ασκεί τις αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί με ειδικές διατάξεις του Κώδικα ή άλλου νόμου.

2. Ο πρόεδρος της κοινότητας μπορεί με απόφασή του που δημοσιεύεται στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων της κοινότητας να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στον αντιπρόεδρο.

Άρθρο 92.
(Άρθρο 90 Ν. 1065/80—Άρθρο 13 παρ. 2 Ν. 1270/82—Άρθρο 18 παρ. 4 Ν. 1416/84).

Εκλογή αντιπροέδρου της κοινότητας.

1. Κάθε διετία εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού που συνέρχονται στο κοινοτικό κατάστημα ύστερα από πρόσκληση του προέδρου, ένας από αυτούς ως αντιπρόεδρος.

Για την εκλογή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγρ. 2 έως 6 του άρθρου 109 του Κώδικα.

2. Η εκλογή αντιπροέδρου γίνεται την πρώτη Κυριακή του πρώτου και του τρίτου έτους της κοινοτικής περιόδου. Η πρόσκληση για συνεδρίαση του συμβουλίου επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή κοινοτικό όργανο, ακόμη και την παραμονή της συνεδριάσεως. Στις περιπτώσεις των άρθρων 75 παράγρ. 1α και 80 του Κώδικα η εκλογή του αντιπροέδρου γίνεται αμέσως μετά την εκλογή του προέδρου.

3. Αν η θέση του αντιπροέδρου μένει κενή για οποιοδήποτε λόγο γίνεται με τον ίδιο τρόπο εκλογή νέου αντιπροέδρου μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών αφότου έμεινε κενή η θέση. Η θητεία του νέου αντιπροέδρου διαρκεί όσο διάστημα απομένει έως τη συμπλήρωση της διετίας.

Αν για οποιοδήποτε λόγο μείνουν κενές η θέση του αντιπροέδρου και θέσεις συμβούλων του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικών και αναπληρωματικών, ώστε να μην υπάρχει πλειοψηφία για την εκλογή του αντιπροέδρου αυτός εκλέγεται από ολόκληρο το κοινοτικό συμβούλιο.

Άρθρο 93.
(Άρθρο 91 Ν. 1065/80—Άρθρο 13 παρ. 3 Ν. 1270/82)

Αναπλήρωση του προέδρου της κοινότητας.

1. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται τον αναπληρώνει σε όλα τα καθήκοντά του ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος τον αναπληρώνει ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

2. Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του προέδρου συγκρούονται με τα συμφέροντα της κοινότητας, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ο αντιπρόεδρος και αν κι' αυτός βρίσκεται στην ίδια θέση, άλλος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το κοινοτικό συμβούλιο. Όποιος παραβαίνει αυτή τη διάταξη μπορεί να τεθεί σε αργία.

3. Αν ο πρόεδρος αρνείται να εκτελέσει μία απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου, το συμβούλιο με απόφασή του, αναθέτει την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής στον αντιπρόεδρο, και σε περίπτωση που και αυτός αρνείται, σ' ένα σύμβουλο.

Άρθρο 94.
(Άρθρο 92 Ν. 1065/80—Άρθρο 13 παρ. 4 Ν. 1270/82—Άρθρο 18 παρ. 5 και 6 Ν. 1416/84).

Εκλογή νέου προέδρου της κοινότητας.

1. Αν η θέση του προέδρου της κοινότητας μείνει κενή επειδή αυτός που έχει εκλεγεί αποποιήθηκε την εκλογή του, εξέπεσε, παραιτήθηκε ή πέθανε ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, η εκλογή του νέου προέδρου γίνεται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 75 παραγράφους 1α και 80, την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των κοινοτικών αρχών ή σε κάθε άλλη περίπτωση δεκαπέντε μέρες το αργότερο μετά την κένωση της θέσης οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται στο κοινοτικό κατάστημα, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού που έλαβε τις περισσότερες ψήφους προτίμησης ή σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Ο σύμβουλος που κάλεσε το συμβούλιο προεδρεύει στη συνεδρίαση αυτή. Η πρόσκληση επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή κοινοτικό όργανο και μέχρι την παραμονή της συνεδρίασης. Οι διατάξεις του άρθρου 86 ισχύουν και στην περίπτωση αυτή.

3. Στις κοινότητες νέος πρόεδρος εκλέγεται ένας κοινοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ψηφίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 109 παρ. 2 έως 6.

Αν για οποιοδήποτε λόγο μείνουν κενές η θέση του προέδρου της κοινότητας και θέσεις συμβούλων του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικών και αναπληρωματικών, ώστε να μην υπάρχει πλειοψηφία του επιτυχόντος συνδυασμού και συμπληρωθούν από αναπληρωματικούς συμβούλους άλλων συνδυασμών ή ύστερα από αναπληρωματικές εκλογές για την εκλογή συμβούλων, ο πρόεδρος της κοινότητας εκλέγεται από ολόκληρο το κοινοτικό συμβούλιο, που συγκαλείται σε συνεδρίαση για το σκοπό αυτόν από τον αντιπρόεδρο της κοινότητας ή αν δεν υπάρχει από τον κοινοτικό σύμβουλο, οποιουδήποτε συνδυασμού, που έλαβε τους περισσότερους ψήφους ή σε περίπτωση ισοψηφίας από τον κοινοτικό σύμβουλο που θα αναδειχθεί, μετά από κλήρωση που γίνεται από το νομάρχη, παρουσία των ισοψηφούντων.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγρ. 2 έως 6 του άρθρου 109 του Κώδικα.

5. Στις περιπτώσεις των άρθρων 75 παράγρ. 1α και 80 του Κώδικα, από την εγκατάσταση των κοινοτικών αρχών έως την εκλογή του νέου προέδρου, τα καθήκοντα του προέδρου εκτελεί ο κοινοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

6. Αν αυτός που έχει εκλεγεί πρόεδρος της κοινότητας παραιτηθεί, εκπέσει, πεθάνει ή αν η θέση του μείνει κενή για οποιοδήποτε λόγο, ώσπου να εκλεγεί νέος πρόεδρος, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ο αντιπρόεδρος. Αν ο αντιπρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται ή δεν υπάρχει, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα προέδρου.

Άρθρο 95.
(Άρθρο 93 Ν. 1065/80—Άρθρο 18 παρ. 7 Ν. 1416/84)

Διαμονή και απουσία του προέδρου της κοινότητας.

1. Ο πρόεδρος της κοινότητας είναι υποχρεωμένος να κατοικεί και να διαμένει στην κοινότητα. Κατεξαίρεση επιτρέπεται να διαμένει έξω από την κοινότητα και σε απόσταση έως εκατό χιλιόμετρα. Οι πρόεδροι των κοινοτήτων νησιών που έχουν συνολικό πληθυσμό μέχρι πενήντα χιλιάδες κατοίκους δεν επιτρέπεται να διαμένουν έξω από το νησί. Αν οι περισσότεροι κάτοικοι της κοινότητας έχουν χειμερινή ή θερινή διαμονή έξω από την περιφέρεια της κοινότητας ο πρόεδρος μπορεί να διαμένει και στον τόπο διαμονής των κατοίκων.

2. Ο πρόεδρος της κοινότητας δεν επιτρέπεται να απουσιάσει περισσότερο από τριάντα ημέρες κάθε χρόνο χωρίς άδεια του κοινοτικού συμβουλίου. Η απουσία αυτή μπορεί να παρατείνεται για εξαιρετικούς λόγους, έως τρεις μήνες με άδεια του συμβουλίου.

3. Η παράβαση των διατάξεων αυτού του άρθρου συνεπάγεται αργία ή έκπτωση από το αξίωμα, που την απαγγέλλει ο νομάρχης.

Άρθρο 96.
(Άρθρο 94 Ν. 1066/1980).

Κοινοτικό κατάστημα και βιβλία.

1. Οι κοινότητες είναι υποχρεωμένες να έχουν στην έδρα

τους ιδιαίτερο κατάστημα για τη στέγαση και τη λειτουργία των υπηρεσιών τους.

2. Κάθε κοινότητα τηρεί τα βιβλία που είναι αναγκαία για τη διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας της. Τα βιβλία αυτά καθορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΩΝ

'Αρθρο 97.
('Αρθρο 95 Ν. 1065/80-'Αρθρο 14 παρ. 1 Ν. 1270/82).

Αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου.

1. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες του δήμου, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή της δημαρχιακής επιτροπής. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει ιδίως:

α) Για τον κανονισμό των εργασιών του, τον κανονισμό των εργασιών της δημαρχιακής επιτροπής και για τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας του δήμου.

β) Για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του δήμου, των δημοτικών ιδρυμάτων και των λοιπών νομικών προσώπων του.

γ) Για την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων.

δ) Για την εκποίηση και ανταλλαγή δημοτικών ακινήτων καθώς και για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν.

ε) Για την εκμίσθωση δημοτικών ακινήτων.

στ) Για την αγορά και μίσθωση ακινήτων.

ζ) Για τη σύναψη δανείων και τους όρους τους.

η) Για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων.

θ) Για την τουριστική αξιοποίηση περιοχών που τους ανήκουν ή τους παραχωρούνται από το κράτος.

ι) Για την κατασκευή και τη συντήρηση συγκροτημάτων λαϊκών κατοικιών και θερέτρων.

ια) Για την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών και υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες.

ιβ) Για την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων.

ιγ) Για την ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων του δήμου ή τη συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων του δήμου σ' αυτές.

ιδ) Για τη σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων καθώς και για την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν.

ιε) Για την ανάθεση της ασκήσεως μιας δραστηριότητας του δήμου σε νομικά πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 28.

ιστ) Για την οργάνωση υπηρεσίας, που θα είναι αρμόδια να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την αποχέτευση και τη ρύπανση του περιβάλλοντος, και ν' ασκεί μηνύσεις κατά των παραβατών των διατάξεων αυτών.

2. Το δημοτικό συμβούλιο παίρνει θέση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη του.

3. Το δημοτικό συμβούλιο εκδίδει τις διατάξεις που προβλέπει το άρθρο 29.

'Αρθρο 98.
('Αρθρο 97 Ν. 1065/1980 — 'Αρθρο 14 παρ. 2 Ν. 1170/1982—'Αρθρο 19 παρ. 1 Ν. 1416/1984).

Εκλογή Προεδρείου.

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

Στη συνεδρίαση αυτή, στην οποία προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει ανάμεσα στα μέλη του, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και το γραμματέα του. Εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Αν δεν επιτυγχάνεται αποτέλεσμα ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες, εκλέγεται όποιος λάβει στην τρίτη ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι λάβουν ίσον αριθμό ψήφων, ο σύμβουλος που προεδρεύει ενεργεί ανάμεσά τους κλήρωση. Ο σύμβουλος που προεδρεύει αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σ' έναν από τους υπαλλήλους του δήμου.

2. Αν, για οποιοδήποτε λόγο, το συμβούλιο δε συγκληθεί όπως ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, συνέρχεται χωρίς πρόσκληση την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου στις 10 το πρωί. Αν ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφισε απουσιάζει, τον αντικαθιστά ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου.

3. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιοδήποτε λόγο, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δε σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δε σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται πρόεδρος ή αντιπρόεδρος ή γραμματέας, ανάλογα με την περίπτωση: α) αν πρόκειται για την πρώτη διετία της δημοτικής περιόδου, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους ψήφους προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και β) αν πρόκειται για τη δεύτερη διετία, εκείνοι που είχαν τα αξιώματα αυτά την προηγούμενη διετία.

4. Τα πρακτικά της εκλογής στέλνονται μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών στο νομάρχη, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή ενός δημότη, κρίνει μέσα σε πέντε ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, αν είναι νόμιμη η εκλογή.

5. Αν ακυρωθεί κάποια εκλογή, επαναλαμβάνεται την πρώτη Κυριακή, πέντε ημέρες μετά την παραλαβή της ακυρωτικής αποφάσεως.

'Αρθρο 99.
('Αρθρο 98 Ν. 1065/1980)

Σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου.

1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου μία φορά το μήνα.

2. Ο πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή η δημαρχιακή επιτροπή ή όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου με γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν.

3. Αν ο πρόεδρος δεν το συγκαλέσει το αργότερο έξι ημέρες μετά την υποβολή της αιτήσεως, το συμβούλιο συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα, για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκλησή του.

4. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου καλείται ο δήμαρχος, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς ψήφο. 'Εχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του πάντοτε και με προτεραιότητα απέναντι σε κάθε άλλον.

5. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, στην οποία αναγράφει υποχρεωτικά όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος. Θέματα που είναι κατεπείγοντα, κατά το άρθρο 88, συζητούνται πριν από τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως, μόνο αν συναινέσει ο δήμαρχος.

Άρθρο 100.
(Άρθρο 99 Ν. 1065/1980)
Λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου.

1. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, παίρνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδριάσεως και μπορεί να διατάξει την αποβολή από το ακροατήριο κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

2. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου.

3. Το δημοτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να ζητεί από το δήμαρχο και τη δημαρχιακή επιτροπή πληροφορίες και στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του, και να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες, για να του δώσουν πληροφορίες σχετικές με δημοτικές υποθέσεις.

Άρθρο 101.
(Άρθρο 100 Ν. 1065/1980 — Άρθρο 19 παρ. 2 Ν. 1416/1984)
Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου.

1. Ο κανονισμός των εργασιών του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να προβλέπει τη σύσταση επιτροπών, οι οποίες θα μελετούν και θα εισηγούνται θέματα που συζητεί το συμβούλιο. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, μπορεί να καταβάλλονται έξοδα κίνησης και ημερήσια αποζημίωση, σε ιδιώτες, μέλη επιτροπών, που συγκροτούνται από το συμβούλιο, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, που γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο των επιτροπών. Για τις μετακινήσεις στο εσωτερικό η ημερήσια αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/25 του βασικού μισθού και του χρονοεπιδόματος υπαλλήλου με 2ο βαθμό της διοικητικής ιεραρχίας που έχει εξαντλήσει το ποσοστό χρονοεπιδόματος. Για τις μετακινήσεις στο εξωτερικό η αποζημίωση αυτή μπορεί να ορίζεται μέχρι το διπλάσιο του παραπάνω ορίου.

2. Θέματα που έχουν εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη, ύστερα από πρόταση του δημάρχου, μπορούν να παραπεμφθούν σ' επιτροπή μόνο με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται και προθεσμία για την υποβολή σχετικής μελέτης ή εισηγήσεως. Θέματα που εισάγει η δημαρχιακή επιτροπή, δεν παραπέμπονται σε επιτροπή. Λοιπά θέματα μπορεί να παραπέμπει ο πρόεδρος σε επιτροπή, και πριν εγγραφούν στην ημερήσια διάταξη.

Άρθρο 102.
(Άρθρο 101 Ν. 1065/1980 — Άρθρο 14 παρ. 3 Ν. 1270/1982 — Άρθρο 19 παρ. 3 Ν. 1416/1984).
Αρμοδιότητες της δημαρχιακής επιτροπής.

1. Η δημαρχιακή επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου, β) προελέγχει τον απολογισμό, γ) αποφασίζει για τη διάθεση των εξειδικευμένων πιστώσεων που είναι γραμμένες στον προϋπολογισμό, δ) με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 225 καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους, ε) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και κάνει σχετική εισήγηση στο δημοτικό συμβούλιο, στ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων καθώς και για την επιβολή, την αντεπιβολή ή τη δόση όρκου, ζ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, η) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους είτε δεν έχουν προσληφθεί νομικοί σύμβουλοι και δικηγόροι με μηνιαία αμοιβή, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα ή ανώτερα δικαστήρια, θ) αποφασίζει για το συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, ι) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών, ια) αποφασίζει για τη διάθεση πιστώσεων ποσού μέχρι 200.000 δραχμών από αυτές που είναι γραμμένες στον προϋπολογισμό.

2. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί σε περιπτώσεις μεγάλης, κατά την κρίση του, σημασίας, ν' αποφασίσει ότι θ' ασκήσει το ίδιο τις αρμοδιότητες της παραγρ. ιδ' ή μερικές από αυτές. Η αρμόδια υπηρεσία του δήμου οφείλει ν' ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου την παραπομπή του θέματος στη δημαρχιακή επιτροπή, και το δημοτικό συμβούλιο οφείλει να παίρνει απόφαση για το θέμα αυτό στην πρώτη συνεδρίαση μετά την ανακοίνωση του εγγράφου της υπηρεσίας.

3 Η δημαρχιακή επιτροπή μπορεί να παραπέμπει οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη αποφάσεως, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητα του θέματος.

Άρθρο 103.
(Άρθρο 102 Ν. 1065/80, — Άρθρο 14 παρ. 4, 5 και 6 Ν. 1270/82 — Άρθρο 19 παρ. 4 Ν. 1416/84)
Εκλογή της δημαρχιακής επιτροπής.

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το δημοτικό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου, εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της δημαρχιακής επιτροπής ανάμεσα στα μέλη του. Σε δημαρχιακές επιτροπές με πέντε μέλη και άνω ένα από τα μέλη της εκλέγεται απαραιτήτως ανάμεσα στους συμβούλους των επιλαχόντων συνδυασμών.

Δεν επιτρέπεται να εκλέγουν μέλη της δημαρχιακής επιτροπής ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψηφίους ισάριθμους με τα μέλη της δημαρχιακής επιτροπής. Εκλέγονται όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις για τις οποίες δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία, γίνεται τρίτη ψηφοφορία, οπότε εκλέγονται όσοι λάβουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Στην ίδια συνεδρίαση και με τον ίδιο τρόπο εκλέγονται και τρία αναπληρωματικά μέλη, αν η επιτροπή αποτελείται από πέντε μέλη και άνω, και δύο σε κάθε άλλη περίπτωση, καθώς και ένα αναπληρωματικό μέλος ανάμεσα στους συμβούλους των επιλαχόντων συνδυασμών για την αναπλήρωση του τακτικού μέλους που εκπροσωπεί τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου. Με την ίδια διαδικασία εκλέγονται νέα αναπληρωματικά μέλη σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί όλος ο αριθμός Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 98 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

2. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου στην πρώτη μετά την εκλογή της δημαρχιακής επιτροπής συνεδρίασής της, αυτή εκλέγει ανάμεσα στα μέλη της με μυστική ψηφοφορία τον αντιπρόεδρο. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο πρόεδρος της δημαρχιακής επιτροπής. Οι διατάξεις του άρθρου 98 εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη, με τη σειρά της εκλογής τους, παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών, που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της διετίας.

Άρθρο 104.
(Άρθρο 103 Ν. 1065/1980)

Λειτουργία της δημαρχιακής επιτροπής.

1. Η δημαρχιακή επιτροπή έχει απαρτία, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Στις τριμελείς επιτροπές απαιτείται η παρουσία όλων των μελών. Η επιτροπή αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων· σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιος να λάβει απόφαση για το θέμα είναι ο δήμαρχος.

2. Αν απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος της δημαρχιακής επιτροπής προεδρεύει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.

3. Αν ένα μέλος της δημαρχιακής επιτροπής απουσιάζει αδικαιολόγητα από δύο τουλάχιστο συνεχείς συνεδριάσεις, το δημοτικό συμβούλιο με πράξη του το αντικαθιστά.

Άρθρο 105.
(Άρθρο 104 Ν. 1065/1980 — Άρθρο 14 παρ. 7 Ν. 1270/1982 — Άρθρο 80 παρ. 6 Ν. 1416/1984)

Αρμοδιότητες του δημάρχου.

1. Ο δήμαρχος: α) εκπροσωπεί το δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στο δήμο, β) εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής, γ) είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου και τις διευθύνει, δ) είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου, αποφασίζει για το διορισμό αυτού και εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου, ε) διατάζει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής εις βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν ψηφιστεί με ειδικές αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου, αφού προηγουμένως έχουν ελεγχθεί τα σχετικά δικαιολογητικά από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, στ) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος, ζ) εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως των δημοτών και η) ασκεί τις αρμοδιότητες που του αναθέτουν ειδικές διατάξεις του Κώδικα ή άλλου νόμου.

2. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή, ο δήμαρχος μπορεί να λάβει μέτρα για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της δημαρχιακής επιτροπής, οφείλει όμως να υποβάλει αμέσως τις ενέργειές του στην έγκρισή της.

3. Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του δημάρχου συγκρούονται με τα συμφέροντα του δήμου, τα καθήκοντα του δημάρχου ασκεί ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο.

Η παράβαση των διατάξεων αυτής της παραγράφου μπορεί να επιφέρει την ποινή της αργίας.

4. Σε βάρος δημάρχου ως διατάκτη πληρωμών επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαρειά αμέλεια.

Άρθρο 106.
(Άρθρο 15 Ν 1270/1982)

Αντιδήμαρχοι.

1. Σε κάθε δήμο που έχει πραγματικό πληθυσμό ανώτερο από δέκα χιλιάδες κατοίκους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής, και σε δήμους που είναι πρωτεύουσες νομών, το δήμαρχο επικουρούν αντιδήμαρχοι. Σε δήμους που έχουν πληθυσμό ανώτερο από δέκα και έως σαράντα χιλιάδες κατοίκους και σε δήμους που είναι έδρες πρωτεύουσας νομού, ορίζεται ένας αντιδήμαρχος. Σε δήμους που έχουν πληθυσμό ανώτερο από σαράντα και έως εκατό χιλιάδες, ορίζονται δύο αντιδήμαρχοι. Σε δήμους που έχουν πληθυσμό ανώτερο από εκατό και έως εκατόν πενήντα χιλιάδες ορίζονται τρεις αντιδήμαρχοι.

Στους μεγαλύτερους δήμους ο αριθμός των αντιδημάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των διαμερισμάτων και μπορεί να αυξηθεί κατά δύο με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

2. Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζει ο δήμαρχος. Η θητεία τους είναι διετής, εκτός εάν το δημοτικό συμβούλιο, με απόφασή του, την περιορίσει σε ένα χρόνο. Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου λαμβάνεται πριν από τον ορισμό των αντιδημάρχων. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής.

3. Ο δήμαρχος, με απόφασή του που δημοσιεύει σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα, και αν δεν υπάρχει ημερήσια σε εβδομαδιαία, της πρωτεύουσας του νομού, μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε αντιδημάρχους. Αν ο αντιδήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τις αρμοδιότητές του ασκεί ο δήμαρχος.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 95 εφαρμόζονται και στους αντιδημάρχους.

5. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται «βοηθός δημάρχου» αντικαθίσταται με το «αντιδήμαρχος».

Άρθρο 107.
(Άρθρο 19 παρ. 5 Ν. 1416/1984)

Εξουσιοδότηση υπογραφών.

Ο δήμαρχος μπορεί, με απόφασή του, να αναθέτει την υπογραφή ορισμένων εγγράφων και πιστοποιητικών σε δημοτικό σύμβουλο ή στον πρόεδρο του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος ή σε προϊστάμενο μιας δημοτικής υπηρεσίας ή σε άλλο μόνιμο υπάλληλο του δήμου.

Άρθρο 108.
(Άρθρο 107 Ν. 1065/1980 — Άρθρο 15 παρ. 5 και άρθρο 16 παρ. 2 Ν. 1270/1982 — Άρθρο 19 παρ. 6 Ν. 1416/1984).

Αναπλήρωση του δημάρχου.

1. Όταν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί ο αντιδήμαρχος που ορίζεται από αυτόν.

Όταν ο αντιδήμαρχος αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί άλλος αντιδήμαρχος και αν δεν υπάρχει, σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ορίζονται από το δήμαρχο. Αν δεν ορισθεί και σύμβουλος, καθήκοντα δημάρχου ασκεί ο σύμβουλος που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε ισοψηφία αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

Σε δήμους που έχουν πραγματικό πληθυσμό έως δέκα χιλιάδες κατοίκους, αν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ένας δημοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ορίζεται από το δήμαρχο.

2. Αν ο δήμαρχος έχει τεθεί σε αργία, το δημοτικό συμβούλιο ορίζει αναπληρωτή του έναν από τους αντιδημάρχους και αν δεν προβλέπεται αντιδήμαρχος έναν από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού. Αν το δημοτικό συμβούλιο δεν ορίσει αναπληρωτή μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών αφότου ο δήμαρχος τέθηκε σε αργία, ή αν εκείνος που ορίστηκε αρνείται ν' ασκήσει τα καθήκοντα του δημάρχου, ο νομάρχης αναθέτει τα καθήκοντα του δημάρχου σ' έναν από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού κατά τη σειρά επιτυχίας, ο οποίος, με δήλωσή του, που υποβάλλει μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, δέχεται ν' αναλάβει τα καθήκοντα αυτά. Αν κανένας από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού δε δέχεται ν' ασκήσει τα καθήκοντα του δημάρχου, ο νομάρχης ορίζει αναπληρωτή του δημάρχου οποιοδήποτε μέλος του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 109.
(Άρθρο 108 Ν. 1065/1980)
Εκλογή νέου δημάρχου.

1. Αν η εκλογή του δημάρχου ακυρωθεί, επειδή αυτός που έχει εκλεγεί δήμαρχος δεν είχε τα νόμιμα προσόντα, ή η θέση του δημάρχου μείνει κενή, επειδή αυτός που έχει εκλεγεί αποποιήθηκε την εκλογή ή παραιτήθηκε ή εξέπεσε ή πέθανε, ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, δήμαρχος εκλέγεται ένας από τους δημοτικούς συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού, σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 75 παρ. 1α και 80 του Κώδικα, την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών και, σε κάθε άλλη περίπτωση, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών αφότου άδειασε η θέση, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται στο δημοτικό κατάστημα, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου, και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού, έναν από αυτούς δήμαρχο. Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή δημοτικό όργανο, ακόμη και την παραμονή της συνεδριάσεως. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 86 του Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και σ' αυτήν την περίπτωση.

3. Αν, ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες, κανείς δε συγκεντρώνει την πλειοψηφία που απαιτεί η παρ. 2, γίνεται τρίτη ψηφοφορία, κατά την οποία θεωρείται ότι εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία. Όλες οι ψηφοφορίες γίνονται στην ίδια συνεδρίαση. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι έλαβαν ίσο αριθμό ψήφων γίνεται κλήρωση ανάμεσά τους, και θεωρείται ότι εκλέγεται εκείνος που κληρώθηκε. Για την εκλογή αυτή γίνεται λεπτομερής μνεία στα πρακτικά.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιοδήποτε λόγο, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν έγινε απαρτία, διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή, ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν έγινε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγεται απευθείας ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

5. Η απόφαση για την εκλογή του δημάρχου υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δύο ημερών στο νομάρχη, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητάς της και εκδίδει απόφαση δέκα ημέρες το αργότερο αφότου την έλαβε. Αν δεν έχει επιτευχθεί η εκλογή ή έχει ματαιωθεί η συνεδρίαση, επειδή δεν έγινε απαρτία, τα σχετικά πρακτικά υποβάλλονται στον νομάρχη μέσα σε προθεσμία δύο ημερών.

6. Αν ο νομάρχης ακυρώσει την εκλογή του δημάρχου, οι σύμβουλοι συνέρχονται πάλι για να εκλέξουν δήμαρχο την πρώτη Κυριακή, δύο ημέρες τουλάχιστο μετά την παραλαβή της ακυρωτικής αποφάσεως, οπότε τηρείται από την αρχή η απαιτούμενη διαδικασία.

7 Αν ακυρωθεί η εκλογή του δημάρχου επειδή εκείνος που είχε εκλεγεί δεν είχε τα νόμιμα προσόντα, ή αποποιήθηκε την εκλογή, στο διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην εγκατάσταση των δημοτικών αρχών και στην οριστική εκλογή του δημάρχου, τα καθήκοντα του δημάρχου εκτελεί ο δημοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

8. Αν αυτός που έχει εκλεγεί δήμαρχος παραιτηθεί, εκπέσει, πεθάνει ή η θέση του μείνει κενή για οποιοδήποτε λόγο, τα καθήκοντα του δημάρχου εκτελεί, ώσπου να εκλεγεί νέος δήμαρχος, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικοί ή αναπληρωματικοί, τα καθήκοντα του δημάρχου εκτελεί ο σύμβουλος του επιλαχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι ούτε του επιλαχόντος συνδυασμού, ή έχει δηλωθεί μόνο ένας συνδυασμός, τα καθήκοντα του δημάρχου εκτελεί ένας δημόσιος υπάλληλος, που διορίζεται από το Νομάρχη. Αυτός ασκεί τις αρμοδιότητες του δημάρχου μόνο για να διεκπεραιώνει τρέχουσες υπηρεσιακές υποθέσεις και ν' αντιμετωπίζει κατεπείγοντα θέματα. Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις ο νομάρχης εκδίδει διαπιστωτική πράξη.

Άρθρο 110.
(Άρθρο 19 παρ. 7 Ν. 1416/1984)
Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων.

Οι διατάξεις των άρθρων 85 παρ. 2, 3 και 4 τα τέσσερα τελευταία εδάφια, 86 87, 88, 89, 90, 95 και 96 εφαρμόζονται ανάλογα και στους δήμους, αν δεν ορίζεται διαφορετικά. Οι διατάξεις του άρθρου 85 παρ. 2 εφαρμόζονται και για τους συμβούλους δημοτικών διαμερισμάτων.

Άρθρο 111.
(Άρθρο 110 Ν. 1065/1980)
Διαίρεση δήμων σε διαμερίσματα.

1. Οι δήμοι που, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, έχουν περισσότερους από εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοίκους, διαιρούνται σε διαμερίσματα με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Ο δήμος Αθηναίων διαιρείται σε πέντε έως επτά διαμερίσματα και οι δήμοι της Θεσσαλονίκης και του Πειραιά σε τρία έως πέντε.

2. Ο αριθμός των διαμερισμάτων και τα όριά τους καθορίζονται με διάταγμα, ύστερα από γνώμη του δημοτικού συμβουλίου, αφού ληφθούν υπόψη η κατανομή του πληθυσμού και η καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.

Κάθε διαμέρισμα έχει ιδιαίτερο δημοτικό κατάστημα. Το δημοτικό συμβούλιο καθορίζει ποιές υπηρεσιακές μονάδες μπορούν να λειτουργήσουν ανεμπόδιστα στα διαμερίσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ—ΟΡΓΑΝΑ—ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΥΤΩΝ

Άρθρο 112.
(Άρθρο 27 Ν. 1270/1982)
Δημοτική αποκέντρωση.

1. Σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα στα οποία διαιρούνται οι δήμοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111, παραχωρούνται αρμοδιότητες με σκοπό να προωθηθεί η δημοτική αποκέντρωση στην αντιμετώπιση των τοπικών υποθέσεων.

2 Τα δημοτικά διαμερίσματα εκπροσωπούνται από ίδια όργανα που εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία.

Άρθρο 113.
(Άρθρο 28 Ν. 1270/1982)
Τα όργανα του δημοτικού διαμερίσματος.

1. Τα όργανα του δημοτικού διαμερίσματος είναι:
α) το συμβούλιο του διαμερίσματος
β) ο πρόεδρος του συμβουλίου του διαμερίσματος.

2. Το συμβούλιο του διαμερίσματος αποτελείται από δεκαπέντε μέλη.

3. Τα μέλη του συμβουλίου του διαμερίσματος εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια.

4. Η εκλογή γίνεται την ίδια ημέρα που εκλέγεται το δημοτικό συμβούλιο και ο δήμαρχος, στα ίδια εκλογικά τμήματα με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους αντιπροσώπων.

5. Η εγκατάσταση των οργάνων κάθε δημοτικού διαμερίσματος γίνεται τον ίδιο χρόνο και με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Σε κάθε περίπτωση η θητεία του λήγει όταν λήγει η θητεία του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 114.
(Άρθρο 29 Ν. 1270/1982)
Υποψηφιότητες.

1. Η εκλογή των μελών του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.

2. Σε κάθε συνδυασμό υποψηφίου δημάρχου και δημοτικών συμβούλων περιλαμβάνονται και οι υποψήφιοι σύμβουλοι του κάθε δημοτικού διαμερίσματος. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων του κάθε διαμερίσματος είναι ίσος με τον αριθμό των μελών του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος.

Παράλληλη υποψηφιότητα από το ίδιο πρόσωπο και για τις δύο αυτές εκλογές δεν επιτρέπεται.

3. Κανένας δεν μπορεί να μετέχει σε περισσότερους από ένα συνδυασμούς.

Άρθρο 115.
(Άρθρο 30 Ν. 1270/1982)
Εκλογείς.

Δικαίωμα συμμετοχής στην ψηφοφορία για την εκλογή των μελών του συμβουλίου κάθε δημοτικού διαμερίσματος έχουν όλοι οι δημότες εκλογείς που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους ανδρών και γυναικών όλων των εκλογικών ενοριών που περιλαμβάνονται και που έχουν την έδρα τους, δηλαδή τον αντίστοιχο ενοριακό ναό, μέσα στο ίδιο αυτό διαμέρισμα. Οι εκλογικές ενορίες που περιλαμβάνονται και εδρεύουν σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα ορίζονται από τον οικείο νομάρχη στην απόφασή του με την οποία καθορίζονται τα εκλογικά τμήματα και καταστήματα ψηφοφορίας και αναφέρονται στο πρόγραμμα της εκλογής του οικείου δημάρχου του άρθρου 52.

Άρθρο 116.
(Άρθρο 31 Ν. 1270/1982)
Συνδυασμοί.

1. Στη δήλωση του συνδυασμού, μετά τα επώνυμα και ονόματα του υποψήφιου δημάρχου και των λοιπών υποψήφιων δημοτικών συμβούλων, αναγράφεται με αλφαβητική σειρά το επώνυμο και το όνομα των υποψήφιων μελών του συμβουλίου του πρώτου δημοτικού διαμερίσματος. Κατά τον ίδιο τρόπο αναγράφονται στη συνέχεια τα επώνυμα και ονόματα των υποψήφιων μελών του συμβουλίου, καθενός από τα λοιπά δημοτικά διαμερίσματα (δεύτερου, τρίτου κλπ.).

2. Στη δήλωση του συνδυασμού επισυνάπτονται, εκτός από τα άλλα δικαιολογητικά που αναγράφονται στις σχετικές διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα και υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου ότι είναι κάτοικος της περιφέρειας του διαμερίσματος για το οποίο είναι υποψήφιος.

Άρθρο 117.
(Άρθρο 32 Ν. 1270/1982)
Ψηφοδέλτια.

1. Το ψηφοδέλτιο για την εκλογή των συμβούλων των δημοτικών διαμερισμάτων είναι κοινό με το ψηφοδέλτιο του συνδυασμού του υποψήφιου δημάρχου και δημοτικών συμβούλων για τις εκλογές των δημοτικών αρχών

2. Σε κάθε ψηφοδέλτιο, μετά την εγγραφή του εμβλήματος και του ονόματος του συνδυασμού, που έχουν τυχόν δηλωθεί, καθώς και του επωνύμου και ονόματος του υποψήφιου δημάρχου και των υποψήφιων δημοτικών συμβούλων, αναγράφονται τα επώνυμα και τα ονόματα των υποψήφιων μελών του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος με τη σειρά που είναι γραμμένα στην απόφαση με την οποία έχει ανακηρυχθεί ο συνδυασμός ή με αλφαβητική σειρά. Πριν από τα ονοματεπώνυμα των υποψήφιων συμβούλων κάθε δημοτικού διαμερίσματος αναγράφεται η ονομασία του διαμερίσματος.

3. Κάθε συνδυασμός θα φροντίζει να εκτυπώνει χωριστό ψηφοδέλτιο για κάθε δημοτικό διαμέρισμα, που θα περιλαμβάνει, εκτός από όλα τα απαραίτητα στοιχεία του συνδυασμού για το έμβλημα, τον υποψήφιο δήμαρχο και τους δημοτικούς συμβούλους και τους υποψήφιους συμβούλους κάθε δημοτικού διαμερίσματος, σύμφωνα με τα παραπάνω.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις ακυρότητας των ψηφοδελτίων που αναφέρονται στα άρθρα 56 και 57, αν εκλογέας χρησιμοποιήσει ψηφοδέλτιο άλλου δημοτικού διαμερίσματος αυτό δε λαμβάνεται υπόψη για την εκλογή συμβούλων του δημοτικού διαμερίσματος, είναι όμως έγκυρο για το συνδυασμό του υποψήφιου δημάρχου και δημοτικών συμβούλων.

Άρθρο 118.
(Άρθρο 33 Ν. 1270/1982)
Εκλογικό σύστημα.

1. Για την εκλογή των συμβούλων των δημοτικών διαμερισμάτων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 63 έως και 69.

2. Ο συνδυασμός του επιτυχόντος δημάρχου στις δημοτικές εκλογές λαμβάνει τα 3/5 του συνόλου των εδρών των συμβούλων σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα και τα 2/5 οι επιλαχόντες συνδυασμοί σύμφωνα με ότι ορίζεται στα άρθρα 64, 66 και 68.

3. Για την κατανομή των εδρών των συμβούλων των δημοτικών διαμερισμάτων σε κάθε διαμέρισμα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός υποψήφιου δημάρχου σ' όλα τα εκλογικά τμήματα του δήμου.

4. Η κατανομή των εδρών ανάμεσα στους επιλαχόντες συνδυασμούς γίνεται σύμφωνα με τον τρόπο που ορίζεται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 64 και στις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 68 ανάλογα αν πρόκειται για μία και μόνη ψηφοφορία ή για επαναληπτική.

5. Σύμβουλοι των δημοτικών διαμερισμάτων εκλέγονται από τους υποψήφιους καθενός από τους συνδυασμούς των υποψήφιων δημάρχων, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους ψήφους προτιμήσεως.

Άρθρο 119.
(Άρθρο 34 Ν. 1270/1982)
Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων δημοτικού και κοινοτικού κώδικα και εκλογικής νομοθεσίας για την εκλογή συμβούλων δημοτικών διαμερισμάτων.

Οι διατάξεις που αναφέρονται στο εκλογικό δικαίωμα άρθρ. 35, στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος άρθρ. 36, στους εκλογικούς καταλόγους άρθρ. 37, στα προσόντα εκλογιμότητας άρθρ. 38, στα κωλύματα και ασυμβίβαστα άρθρ. 39, στο ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών άρθρ. 40, στη διαπίστωση της εκπτώσεως για τις περιπτώσεις των ανωτέρω κωλυμάτων και ασυμβίβαστων άρθρ. 42, στις εφορευτικές επιτροπές άρθρ. 43, στους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής άρθρ. 44 και 46, στον καταρτισμό των συνδυασμών άρθρ. 47, στην ανακήρυξη και κοινοποίηση των συνδυασμών άρθρ. 49, στην αντικατάσταση υποψηφίων που πέθαναν άρθρ. 50 στα δικαιώματα των συνδυασμών άρθρ. 51, στο πρόγραμμα της εκλογής άρθρ. 52, στον υπολογισμό των προθεσμιών άρθρ. 53, στη μορφή των ψηφοδελτίων άρθρ. 54, στην εκτύπωση και

διαλογή των ψηφοδελτίων άρθρ. 55, στο περιεχόμενο των ψηφοδελτίων άρθρ. 56, στα άκυρα ψηφοδέλτια άρθρ. 57, στους εκλογικούς φακέλους άρθρ. 58, στην έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας άρθρ. 59, στη ματαίωση της ψηφοφορίας άρθρ. 61, στην εφαρμογή των διατάξεων της εκλογικής νομοθεσίας άρθρ. 62, στην έκθεση πρακτικών και άσκηση ενστάσεων άρθρ. 70, στην επικύρωση της εκλογής άρθρ. 71, στην κατάθεση και περιεχόμενο των ενστάσεων άρθρ. 72, στην εκδίκαση των ενστάσεων άρθρ. 73, στη διαδικασία για την εκδίκαση των ενστάσεων άρθρ. 74, στην απόφαση για τις ενστάσεις άρθρ. 75, στην έφεση και στη διόρθωση των αποφάσεων άρθρ. 76, στην κρίση για προϋφιστάμενες ανικανότητες και κωλύματα άρθρ. 77, στην επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακυρώσεως άρθρ. 78, στην ορκωμοσία των δημοτικών και κοινοτικών αρχών άρθρ. 79, στην αποποίηση της εκλογής άρθρ. 80, στην παραίτηση άρθρ. 81 και στην αναπλήρωση των συμβούλων άρθρ. 82 όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά για τους δημοτικούς συμβούλους, εφαρμόζονται και για τα μέλη του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος.

Άρθρο 120.
(Άρθρο 35 Ν. 1270/1982)

Αρμοδιότητες συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος.

Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος με αποφάσεις του εκφράζει γνώμες και διατυπώνει προτάσεις για τα παρακάτω θέματα, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε με παραπομπή από τα αρμόδια όργανα του δήμου.

α) Τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου που υπάρχουν οι δυνατότητες να λειτουργήσουν στο διαμέρισμα και η λειτουργία τους θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη του διαμερίσματος.

β) Την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου που βρίσκονται στην περιοχή του διαμερίσματος.

γ) Την ύδρευση, αποχέτευση και όλα τα κοινόχρηστα δίκτυα.

δ) Την προστασία του φυσικού, χτιστού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και για την καθαριότητα της περιοχής του διαμερίσματος.

ε) Τους δημοτικούς δρόμους, τις γέφυρες, τις πλατείες, τα δημοτικά άλση, κήπους, υπαίθριους χώρους αναψυχής και γενικά για όλους τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους της περιοχής του διαμερίσματος.

στ) Την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής του διαμερίσματος.

ζ) Τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων της περιοχής του διαμερίσματος.

η) Την ανάπτυξη της περιφέρειας του διαμερίσματος, σε πολιτιστικά, πνευματικά, κοινωνικά θέματα, τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, και γενικά τη φροντίδα ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη του διαμερίσματος να έχει σαν κέντρο τον ίδιο το δημότη.

θ) Την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής.

ι) Τη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα κοινωφελών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην περιφέρεια του διαμερίσματος.

ια) Την εκτέλεση νέων έργων, τη συντήρηση και λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεσθεί.

ιβ) Την τροποποίηση των ορίων του δημοτικού διαμερίσματος.

ιγ) Την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν την περιφέρεια του διαμερίσματος.

ιδ) Την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής του διαμερίσματος.

Άρθρο 121.
(Άρθρο 36 Ν. 1270/1982)

Σύγκληση και λειτουργία του συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος.

1. Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος συνεδριάζει τουλάχιστο μία φορά το μήνα, καθώς και όταν το ζητήσει το 1/3 των συμβούλων ή ο δήμαρχος για σοβαρά ή επείγοντα θέματα. Στις περιπτώσεις αυτές ο πρόεδρος του συμβουλίου του διαμερίσματος, είναι υποχρεωμένος να καλέσει το συμβούλιο σε συνεδρίαση μέσα σε έξι (6) ημέρες από την ημέρα υποβολής της αίτησης ή λήψης του εγγράφου του δημάρχου.

2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου του διαμερίσματος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση που επιδίδεται σε κάθε σύμβουλο τρεις τουλάχιστον ολόκληρες ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Η πρόσκληση πρέπει να αναφέρει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση αυτή αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα.

4. Σε περίπτωση μη συνεδριάσεως του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος πέρα του τριμήνου, το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από αυτό να εκφράσει γνώμη ή διατυπώσει πρόταση για ορισμένο θέμα μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών.

Άρθρο 122.
(Άρθρο 37 Ν. 1270/1982)

Συνεδριάσεις, απαρτία, αποφάσεις κλπ.

1. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος είναι δημόσιες και γίνονται στο κατάστημα του δημοτικού διαμερίσματος. Του συμβουλίου προεδρεύει ο πρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος και στην περίπτωση που απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος προεδρεύει ο αντιπρόεδρος.

2. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόντα τα περισσότερα μέλη του. Στα μέλη υπολογίζεται και ο πρόεδρος.

3. Το συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, με την πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντα, να συνεδριάσει κεκλεισμένων των θυρών, η σχετική όμως απόφαση (γνώμη ή πρόταση) ανακοινώνεται δημόσια.

4. Αν μετά από δύο συνεχείς προσκλήσεις το συμβούλιο δεν έχει απαρτία, συνεδριάζει ύστερα από τρίτη πρόσκληση και παίρνει αποφάσεις (γνώμες ή προτάσεις) μόνο για θέματα που είναι γραμμένα στην αρχική ημερήσια διάταξη, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του. Στην τρίτη πρόσκληση πρέπει να υπενθυμίζεται αυτή η διάταξη.

5. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, φροντίζει με κάθε κατάλληλο μέτρο για την τάξη της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει να αποβληθεί από το ακροατήριο κάθε πρόσωπο που διαταράσσει τη συνεδρίαση.

6. Το συμβούλιο παίρνει τις αποφάσεις, γνώμες και προτάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που να ορίζει διαφορετικά. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου, ή του αντιπροέδρου αν προεδρεύει. Απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων είναι ο ακέραιος αριθμός που είναι αμέσως μεγαλύτερος από το ένα δεύτερο του αριθμού τους.

7. Τα καθήκοντα του γραμματέα του συμβουλίου ασκεί υπάλληλος του δημοτικού διαμερίσματος που ορίζεται από το δήμαρχο.

8. Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος συζητεί θέματα που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη. Έχει δικαίωμα να αποφασίζει ότι ένα θέμα που δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον και να το συζητήσει και να εκδώσει απόφαση γι' αυτό το θέμα.

9. Την επομένη της συνεδρίασης του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος δημοσιεύεται πίνακας με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και τα άλλα θέματα που έχουν τυχόν συζητηθεί με μνεία της απόφασης που έχει ληφθεί. Ο πίνακας αυτός τοιχοκολλείται στο κατάστημα του διαμερίσματος με μέριμνα του προέδρου και του γραμματέα του συμβουλίου.

Άρθρο 123.
(Άρθρο 38 Ν. 1270/1982)

Πρακτικά συνεδριάσεως—Αποφάσεις συμβουλίου.

1. Στη συνεδρίαση του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος τηρούνται πρακτικά, από τον υπάλληλο του διαμερίσματος ή του δήμου που ασκεί καθήκοντα γραμματέα του συμβουλίου, σε ειδικό βιβλίο αριθμημένο και μονογραφημένο από τον πρόεδρο του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος, ή σε φύλλα χάρτου αριθμημένα και μονογραφημένα από τον ίδιο. Στο τέλος του έτους τα πρακτικά αυτά βιβλιοδετούνται με ευθύνη του προέδρου του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος και του γραμματέα του συμβουλίου.

2. Στα πρακτικά καταχωρίζονται οι αποφάσεις του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος και η γνώμη της μειοψηφίας.

3. Τα πρακτικά αυτά υπογράφονται από τον πρόεδρο του συμβουλίου, τον αντιπρόεδρο ή αν λείπει ή κωλύεται ο ένας από τους δύο, από το σύμβουλο του συνδυασμού που πλειοψήφισε και που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και σε περίπτωση ισοψηφίας από εκείνο που γράφτηκε πρώτος στην απόφαση που ανακηρύχτηκαν οι σύμβουλοι και από το γραμματέα.

Άρθρο 124.
(Άρθρο 39 Ν. 1270/1982)

Αποστολή αποφάσεων συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος στο δήμο.

1. Οι αποφάσεις του συμβουλίου διαβιβάζονται στο δήμαρχο μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από τη συνεδρίαση. Ο δήμαρχος φροντίζει να τεθούν αμέσως υπόψη της δημαρχιακής επιτροπής, η οποία εξουσιοδοτείται να τις μελετήσει και να ενημερώσει σχετικά για κάθε θέμα το δημοτικό διαμέρισμα μέσα σε δύο μήνες.

2. Η δημαρχιακή επιτροπή μπορεί:

α) Να επιστρέψει την απόφαση του συμβουλίου του διαμερίσματος με παρατηρήσεις για επανεξέταση τυχόν του θέματος.

β) Να την παραπέμψει στο δημοτικό συμβούλιο.

γ) Να τη διαβιβάσει στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου για να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

3. Τα αρμόδια όργανα του δήμου οφείλουν να ...ρώνουν τον πρόεδρο του δημοτικού διαμερίσματος για τα μέτρα που παίρνονται για την προώθηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος.

4. Ο πρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος, στον οποίο κοινοποιούνται όλες οι ενέργειες, πράξεις και παρατηρήσεις των διαφόρων οργάνων και υπηρεσιών του δήμου που αναφέρονται στις αποφάσεις γενικά του συμβουλίου του διαμερίσματος, υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το συμβούλιο.

5. Στα συμβούλια των δημοτικών διαμερισμάτων πρέπει να αποστέλλεται αντίγραφο των ημερήσιων διατάξεων του δημοτικού συμβουλίου και των αποφάσεων αυτού και της δημαρχιακής επιτροπής.

Άρθρο 125.
(Άρθρο 40 Ν. 1270/1982)

Αρμοδιότητες προέδρου και αντιπροέδρου δημοτικού διαμερίσματος.

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος, πέρα από τις αρμοδιότητες εκείνες που προβλέπονται από άλλες διατάξεις του παρόντος, ασκεί και τις εξής αρμοδιότητες:

Εκπροσωπεί το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος.

Ασκεί κάθε αρμοδιότητα που εκχωρείται από το δήμαρχο βάσει του άρθρου 107.

Μεταφέρει και παρουσιάζει στο δήμαρχο και στά άλλα αρμόδια όργανα του δήμου τα προβλήματα του διαμερίσματος.

Συνεργάζεται με το δήμαρχο και τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες προκειμένου να προετοιμάσει κάθε θέμα που θα συζητηθεί στο συμβούλιο του διαμερίσματος.

Παρακολουθεί την προώθηση από το δήμο των θεμάτων που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου που έχουν σταλεί σ' αυτόν.

Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα έκφρασης γνώμης για θέματα που ενδιαφέρουν το διαμέρισμα.

2. Ο αντιπρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος αναπληρώνει τον πρόεδρο του συμβουλίου σε όλα τα καθήκοντά του, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

Άρθρο 126.
(Άρθρο 41 Ν. 1270/1982)

Εκλογή προέδρου και αντιπροέδρου του συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος.

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου, και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του. Για την εκλογή εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 98 για την εκλογή προεδρείου, του δημοτικού συμβουλίου.

2. Για την εκλογή νέου προέδρου και αντιπροέδρου του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος σε περίπτωση που οι θέσεις τους μείνουν κενές επειδή αυτοί που έχουν εκλεγεί εξέπεσαν ή παραιτήθηκαν ή πέθαναν ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 82.

Άρθρο 127.
(Άρθρο 42 Ν. 1270/1982)

Υποχρεώσεις συμβούλων δημοτικού διαμερίσματος.

1. Οι σύμβουλοι του δημοτικού διαμερίσματος έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους όπως προβλέπει ο νόμος. Έχουν επίσης υποχρέωση, μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.

2. Ο σύμβουλος του δημοτικού διαμερίσματος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει με απόλυτη ελευθερία, αποβλέποντας πάντοτε στην ευσυνείδητη εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών και κατοίκων του δημοτικού διαμερίσματος.

3. Αν ένας σύμβουλος επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα μέρες πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.

4. Αν ένας σύμβουλος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου, κηρύσσεται έκπτωτος με εφαρμογή των διαδικασιών που καθορίζονται στά άρθρα 158 και 159 του Κώδικα.

Άρθρο 128.
(Άρθρο 43 Ν. 1270/1982)

Επιτροπές.

1. Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος μπορεί να συγκροτεί επιτροπές από τα μέλη του και από κατοίκους του διαμερίσματος για την υποβοήθηση του έργου του. Κάθε σύμβουλος μπορεί να μετέχει σε περισσότερες επιτροπές.

2. Κάθε επιτροπή εκλέγει τον πρόεδρό της, ο οποίος υποχρεούται να φροντίζει για τη λειτουργία και δραστηριοποίησή της.

3. Οι επιτροπές μπορούν να καλούν για μελέτη και εξέταση ειδικών θεμάτων, χωρίς δικαίωμα ψήφου, υπαλλήλους του δήμου, τεχνικούς, ειδικούς ξένους προς τη διοίκηση, αντιπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων, ομάδων, οργανώσεων και οργανισμών που δρούν στην περιφέρεια του διαμερίσματος.

Άρθρο 129.
(Άρθρο 44 Ν. 1270/1982)

Αναφορές—προτάσεις κατοίκων δημοτικών διαμερισμάτων.

Οι κάτοικοι του διαμερίσματος μπορούν με αναφορές τους καθένας ξεχωριστά ή από κοινού να απευθύνονται στον πρόεδρο του διαμερίσματος για κάθε θέμα που αφορά την περιφέρειά τους. Επίσης μπορούν να καταθέτουν προτάσεις για τη λύση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητας του συμβουλίου του διαμερίσματος. Οι προτάσεις συζητούνται από το συμβούλιο του διαμερίσματος και για την αντίστοιχη απόφαση του συμβουλίου ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι.

Άρθρο 130.
(Άρθρο 45 Ν. 1270/1982)

Πληροφόρηση δημοτών.

Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος μπορεί με αποφάσεις του να καθορίζει τον τρόπο και τις διαδικασίες με τις οποίες θα μπορεί να εξασφαλίζεται στους δημότες του διαμερίσματος πλήρης πληροφόρηση για τα κάθε είδους προβλήματα της περιφέρειας του διαμερίσματος, τη θέση που παίρνει το συμβούλιο γι' αυτά και τη δραστηριότητα γενικά του συμβουλίου και των αρμοδίων οργάνων του δήμου για την αντιμετώπιση και λύση των προβλημάτων αυτών.

Άρθρο 131.
(Άρθρο 46 Ν. 1270/1982)

Εφαρμογή ευρείας λαϊκής συμμετοχής.

Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος προκειμένου να επιτύχει ευρεία λαϊκή συμμετοχή για τη συζήτηση και προώθηση των θεμάτων που απασχολούν την περιφέρεια του διαμερίσματος, μπορεί με αποφάσεις του να προωθεί διαβουλεύσεις με συνδικαλιστικές αντιπροσωπείες και συλλόγους, με ομάδες πολιτών, με επιτροπές και με εκπροσώπους διαφόρων οργανισμών και φορέων κοινωνικών, εκπαιδευτικών, επιστημονικών, πολιτιστικών, πνευματικών, οικονομικών και αθλητικών εκδηλώσεων που αναπτύσσουν δραστηριότητα στην περιφέρεια του διαμερίσματος.

Άρθρο 132.
(Άρθρο 47 Ν. 1270/1982)

Αξίωμα τιμητικό—Έξοδα κινήσεως.

1. Το αξίωμα του προέδρου και των μελών του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος είναι τιμητικό και άμισθο.

2. Ο πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος λαμβάνουν έξοδα κινήσεως και αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε συνεδριάσεις του συμβουλίου που καθορίζονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ—ΠΑΡΕΔΡΟΙ

Άρθρο 133.
(Άρθρο 48 Ν. 1270/1982)

Λαϊκή συμμετοχή στη διοίκηση των συνοικισμών—Πάρεδρος.

1. Με σκοπό την προώθηση της λαϊκής συμμετοχής στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, κάθε συνοικισμός. που έχει απογραφεί ως αυτοτελής και έχει πληθυσμό τουλάχιστον 75 κατοίκους, εκπροσωπείται στη διοίκηση του δήμου ή της κοινότητας με δικό του όργανο, που εκλέγεται με καθολική και μυστική ψηφοφορία.

Ο εκπρόσωπος αυτός του συνοικισμού καλείται πάρεδρος.

2. Συνοικισμός έδρας δήμου ή κοινότητας με πληθυσμό 5.000 κατοίκους και πάνω δεν εκλέγει πάρεδρο. Επίσης δεν εκλέγεται πάρεδρος στο μοναδικό συνοικισμό όταν αυτός ταυτίζεται με το δήμο ή την κοινότητα.

3. Σε κάθε δήμο ή κοινότητα που υπάρχουν μέχρι πέντε συνοικισμοί με πληθυσμό άνω των 75 κατοίκων, κάθε συνοικισμός εκλέγει έναν πάρεδρο.

4. Στο δήμο ή την κοινότητα που ο αριθμός των συνοικισμών με πληθυσμό άνω των 75 κατοίκων υπερβαίνει τους πέντε και τότε οι πάρεδροι που θα εκλεγούν δεν μπορεί να υπερβαίνουν τον παραπάνω αριθμό.

Στην περίπτωση αυτή ο νομάρχης με απόφασή του καθορίζει ποιοί συνοικισμοί θα εκλέξουν δικό τους πάρεδρο και ποιοί συνοικισμοί θα εκλέξουν μαζί κοινό πάρεδρο.

Από κοινού πάρεδρο εκλέγουν δύο συνοικισμοί και σε εξαιρετική περίπτωση τρεις ή περισσότεροι.

5. Η παραπάνω απόφαση του νομάρχη τοιχοκολλείται στα δημοσιότερα μέρη του δήμου ή κοινότητας και όλων των συνοικισμών τους μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών τουλάχιστον πριν από την ημέρα που θα διενεργηθούν οι δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

Για τη δημοσίευση συντάσσονται αποδεικτικά.

Άρθρο 134.
(Άρθρο 49 Ν. 1270/1982)

Εκλογή—Θητεία—Εγκατάσταση παρέδρου.

1. Ο πάρεδρος εκλέγεται κάθε τέσσερα χρόνια την ίδια μέρα που εκλέγεται το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, στα ίδια εκλογικά τμήματα και με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές καθώς και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους αντιπροσώπων σύμφωνα με τις παρακάτω διατάξεις.

2. Η εγκατάσταση του παρέδρου που έχει εκλεγεί γίνεται ταυτόχρονα με την εγκατάσταση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και η θητεία του λήγει την 31η Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους, μαζί με τη λήξη της θητείας του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου σε κάθε περίπτωση.

Άρθρο 135.
(Άρθρο 50 Ν. 1270/1982)

Υποψηφιότητες.

1. Η εκλογή του παρέδρου καθενός συνοικισμού ή ομάδος συνοικισμών δήμου ή κοινότητας γίνεται κατά συνδυασμούς όπως καθορίζεται στις επόμενες παραγράφους.

2. Σε κάθε συνδυασμό υποψηφίου δημάρχου και δημοτικών συμβούλων ή υποψηφίου προέδρου κοινότητας και κοινοτικών συμβούλων περιλαμβάνονται υποχρεωτικά και οι υποψήφιοι πάρεδροι για κάθε ένα συνοικισμό ή ομάδα συνοικισμών δήμου ή κοινότητας.

Ο αριθμός των υποψηφίων παρέδρων για κάθε ένα συνοικισμό ή ομάδα συνοικισμών ορίζεται μέχρι δύο.

Παράλληλη υποψηφιότητα από το ίδιο πρόσωπο και για τις δύο αυτές εκλογές δεν επιτρέπεται.

3. Κανένας δεν μπορεί να μετέχει σε περισσότερους από ένα συνδυασμούς.

4. Μπορεί να εκλεγεί πάρεδρος συνοικισμού ή ομάδας συνοικισμών δήμου ή κοινότητας, ο δημότης που έχει ικανότητα να εκλέγει, που κατοικεί στο συνοικισμό ή σε συνοικισμό της ίδιας ομάδας και έχει συμπληρώσει την ηλικία που απαιτείται κάθε φορά για να εκλεγεί δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος.

Άρθρο 136.
(Άρθρο 51 Ν. 1270/1982)

Συνδυασμοί.

1. Στη δήλωση του συνδυασμού, μετά τα επώνυμα και ονόματα του υποψηφίου δημάρχου και των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων για τους δήμους ή του υποψηφίου προέδρου κοινό-

τητας και των υποψηφίων κοινοτικών συμβούλων για τις κοινότητες, αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα επώνυμα και ονόματα των υποψηφίων παρέδρων για κάθε ένα συνοικισμό ή ομάδα συνοικισμών κάτω από το όνομα του κάθε συνοικισμού ή ομάδας. Τα ονόματα των συνοικισμών αναγράφονται επίσης με αλφαβητική σειρά.

2. Για τους υποψήφιους παρέδρους των συνοικισμών ή ομάδας συνοικισμών δε γίνεται χρηματική κατάθεση στο δημόσιο ταμείο, επισυνάπτεται όμως στη δήλωση του συνδυασμού, εκτός από τα άλλα δικαιολογητικά που αναγράφονται στις σχετικές διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα και υπεύθυνη δήλωση του υποψήφιου ότι είναι κάτοικος και διαμένει στο συνοικισμό ή στην ομάδα, όπου είναι υποψήφιος πάρεδρος.

Άρθρο 137.
(Άρθρο 52 Ν. 1270/1982)

Ψηφοδέλτια.

1. Σε κάθε ψηφοδέλτιο, μετά την εγγραφή του εμβλήματος και του ονόματος του συνδυασμού, που έχουν τυχόν δηλωθεί, καθώς και των επωνύμων και ονομάτων του υποψήφιου δημάρχου ή προέδρου κοινότητας και των υποψηφίων δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων, αναγράφονται τα επώνυμα και τα ονόματα των υποψηφίων παρέδρων των συνοικισμών ή ομάδας συνοικισμών του δήμου ή της κοινότητας με τη σειρά που είναι γραμμένα στην απόφαση με την οποία ανακηρυχθεί ο συνδυασμός ή με αλφαβητική σειρά, κάτω από το όνομα του κάθε συνοικισμού ή ομάδας συνοικισμών.

2. Ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του μόνο για ένα υποψήφιο πάρεδρο ενός μόνο συνοικισμού ή ομάδας συνοικισμών. Ψηφοδέλτιο που περιέχει σταυρούς προτιμήσεως είτε για τους δύο υποψήφιους παρέδρους του ίδιου συνοικισμού ή ομάδας συνοικισμών είτε για υποψήφιους παρέδρους περισσοτέρων από ένα συνοικισμών ή ομάδας συνοικισμών του δήμου ή κοινότητας θεωρείται έγκυρο, αλλά δε λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτιμήσεως για τους υποψήφιους παρέδρους των συνοικισμών.

Άρθρο 138.
(Άρθρο 53 Ν. 1270/1982)

Εκλογικό σύστημα.

1. Πάρεδροι στους συνοικισμούς των δήμων και κοινοτήτων εκλέγονται οι υποψήφιοι του επιτυχόντος συνδυασμού υποψήφιου δημάρχου και δημοτικών συμβούλων ή υποψήφιου προέδρου κοινότητας και κοινοτικών συμβούλων που συμμετείχε στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές.

2. Από τους υποψήφιους του επιτυχόντος συνδυασμού εκλέγεται σε κάθε συνοικισμό ή σε ομάδα συνοικισμών εκείνος που έλαβε τους περισσότερους ψήφους προτίμησης.

Ο άλλος υποψήφιος είναι αναπληρωματικός.

Άρθρο 139.
(Άρθρο 54 Ν. 1270/1982)

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων δημοτικού και κοινοτικού κώδικα και της εκλογικής νομοθεσίας για την εκλογή παρέδρων.

1. Οι διατάξεις που αναφέρονται στο εκλογικό δικαίωμα του άρθρου 35, στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος άρθρ. 36, στους εκλογικούς καταλόγους άρθρ. 37, στα προσόντα εκλογιμότητας άρθρ. 38, στα κωλύματα και ασυμβίβαστα άρθρ. 39, στο ασυμβίβαστο εξ αιτίας οφειλών άρθρ. 40, στη διαπίστωση εκπτώσεως για τις περιπτώσεις των ανωτέρω κωλυμάτων και ασυμβίβαστων άρθρ. 42, στα μέλη των εφορευτικών επιτροπών άρθρ. 43, στους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής άρθρ. 44 και 45, στον καταρτισμό των συνδυασμών άρθρο 47, στην ανακήρυξη και κοινοποίηση των συνδυασμών άρθρ. 49, στην αντικατάσταση υποψηφίων που πέθαναν άρθρ. 50, στα δικαιώματα των συνδυασμών άρθρ. 51, στο πρόγραμμα της εκλογής άρθρ. 52, στον υπολογισμό των προθεσμιών άρθρ. 53, στη μορφή των ψηφοδελτίων άρθρ. 54, στην εκτύπωση και διανομή των ψηφοδελτίων άρθρ. 55, στο περιεχόμενο των ψηφοδελτίων άρθρ. 56, στα άκυρα ψηφοδέλτια άρθρ. 57, στους εκλογικούς φακέλλους άρθρ. 58, στην έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας άρθρ. 59, στην ψηφοφορία εκλογέων που μετακινούνται ομαδικά άρθρ. 60, στη ματαίωση της ψηφοφορίας άρθρ. 61, στην εφαρμογή των διατάξεων της εκλογικής νομοθεσίας άρθρ. 62, στην έκθεση πρακτικών και άσκηση ενστάσεων άρθρ. 70, στην επικύρωση της εκλογής άρθρ. 71, στην κατάθεση και περιεχόμενο των ενστάσεων άρθρ. 72, στην εκδίκαση των ενστάσεων άρθρ. 73, στη διαδικασία για την εκδίκαση των ενστάσεων άρθρ. 74, στην απόφαση για τις ενστάσεις άρθρ. 75 στην έφεση-διόρθωση αποφάσεων άρθρ. 76, στην κρίση για προϋφιστάμενες ανικανότητες και κωλύματα άρθρ. 77, στην επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακυρώσεως άρθρ. 78, στην ορκωμοσία δημοτικών και κοινοτικών αρχών άρθρ. 79, στην αποποίηση της εκλογής άρθρ. 80, στην παραίτηση άρθρ. 81, στην αναπλήρωση συμβούλων άρθρ. 82, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά για τους δημοτικούς και κοινοτικούς συμβούλους, εφαρμόζονται αναλόγως και για τους παρέδρους των συνοικισμών των δήμων και των κοινοτήτων.

2. Εκλογές για την ανάδειξη παρέδρων των συνοικισμών δεν προκηρύσσονται κατά τη διάρκεια της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού.

3. Αν ένα δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο διαλυθεί σύμφωνα με το άρθρ. 83 παρ. 1, συμπαρασύρει και τους παρέδρους και όταν προκηρυχθεί η εκλογή νέου συμβουλίου, τότε, κατά την εκλογή αυτή εκλέγονται και πάρεδροι των συνοικισμών.

Άρθρο 140.
(Άρθρο 55 Ν. 1270/1982)

Αρμοδιότητες των παρέδρων των συνοικισμών.

1. Οι πάρεδροι των συνοικισμών καλούνται υποχρεωτικά και μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων με δικαίωμα έκφρασης γνώμης.

2. Οι πάρεδροι των συνοικισμών έχουν δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων μόνον οσάκις συζητούνται θέματα που αναφέρονται:

α) Στην κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού του δήμου ή κοινότητας.

β) Στην κατάρτιση του τεχνικού προγράμματος του δήμου ή κοινότητας που περιλαμβάνει τα εκτελεστέα έργα.

γ) Στα όρια του δήμου ή κοινότητας και στα όρια των οικισμών, καθώς και στο όνομα όλων των ανωτέρω και στη μεταφορά της έδρας της κοινότητας.

δ) Στο σχέδιο πόλεως και γενικά το ρυθμιστικό ή χωροταξικό σχέδιο της περιφέρειας του δήμου ή κοινότητας.

ε) Στην ανάπτυξη του συνοικισμού που εκπροσωπούν, από απόψεως οικονομικής, πολιτιστικής, πνευματικής, κοινωνικής, υγιεινής, πρόνοιας και γενικά προστασίας του περιβάλλοντος.

στ) Στην κήρυξη απαλλοτριώσεως ακινήτου ή στη σύσταση δουλειάς, όταν υπάρχει ενδιαφέρον του συνοικισμού που εκπροσωπούν.

ζ) Στον προγραμματισμό και εκτέλεση πάσης φύσεως έργων που ενδιαφέρουν το συνοικισμό που εκπροσωπούν.

η) Στην ύδρευση, αποχέτευση, υπονόμους, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, πλατείες, γέφυρες και στην καθαριότητα γενικά της περιφέρειας του συνοικισμού που εκπροσωπούν.

θ) Στην εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν το συνοικισμό που εκπροσωπούν.

ι) Στην εκμίσθωση, εκποίηση, ανταλλαγή, παραχώρηση χρήσης ακινήτων του δήμου ή κοινότητας, καθώς και στη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί αυτών, οσάκις πρό-

κειται για ακίνητα που βρίσκονται στο συνοικισμό που εκπροσωπούν.

Άρθρο 141.
(Άρθρο 56 Ν. 1270/1982).

Λειτουργία δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων με συμμετοχή των παρέδρων των συνοικισμών.

1. Στα πρακτικά των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων γίνεται ειδική μνεία περί της προσκλήσεως των παρέδρων των συνοικισμών και της παρουσίας ή της απουσίας τους.

2. Στις αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων γίνεται ειδική μνεία περί του αριθμού των παρέδρων των συνοικισμών που είναι παρόντες και ψηφίζουν όταν πρόκειται για θέματα για τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου.

3. Η παρουσία ή μη παρέδρων των συνοικισμών στις συνεδριάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων δεν επηρεάζει τον τρόπο λειτουργίας των συμβουλίων, παρά μόνο στη λήψη των αποφάσεων και ιδίως στις περιπτώσεις που έχουν και οι πάρεδροι δικαίωμα ψήφου, αφού έτσι κατοχυρώνεται η λαϊκή συμμετοχή στη διοίκηση των συνοικισμών.

4. Αν δεν κληθούν οι πάρεδροι για τα θέματα που τους αφορούν και στα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου, η συγκεκριμένη απόφαση είναι άκυρη.

Άρθρο 142.
(Άρθρο 57 Ν. 1270/1982)

Συνέλευση συνοικισμού.

Ο πάρεδρος του συνοικισμού, με προκήρυξή του, που τοιχοκολλείται πριν από οκτώ τουλάχιστο μέρες, καλεί τους κατοίκους του συνοικισμού έως την τελευταία Κυριακή του Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο σε κατάλληλο χώρο και ώρα, σε συνέλευση. Σ' αυτή συζητούνται όλα τα θέματα που αφορούν το συνοικισμό και παίρνονται αποφάσεις κατά πλειοψηφία των παρόντων. Εκτός από την τακτική συνέλευση ο πάρεδρος έχει δικαίωμα να καλέσει δύο ακόμα έκτακτες συνελεύσεις. Η σύγκληση γίνεται με τον ίδιο τρόπο που καλείται η τακτική συνέλευση.

Ο πάρεδρος μεταφέρει εγγράφως τις αποφάσεις αυτές της συνέλευσης στο δήμο ή την κοινότητα και το νομαρχιακό συμβούλιο.

Άρθρο 143.
(Άρθρο 58 Ν. 1270/1982).

Υποχρεώσεις παρέδρων συνοικισμών.

1. Οι πάρεδροι των συνοικισμών έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει τυχόν ορίσει, το συμβούλιο και να επιτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους όπως προβλέπει ο νόμος.

Επίσης έχουν υποχρέωση μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους να εκτελούν με επιμέλεια, κάθε εργασία που τους ανατίθεται νόμιμα από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο.

2. Ο πάρεδρος του συνοικισμού εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει με απόλυτη ελευθερία, αποβλέποντας πάντοτε στην ευσυνείδητη εξυπηρέτηση του συμφέροντος των κατοίκων του συνοικισμού που εκπροσωπεί μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων γενικά του δήμου ή της κοινότητας.

3. Αν ένας πάρεδρος επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα μέρες πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

4. Αν ένας πάρεδρος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους έξι μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, κηρύσσεται έκπτωτος με εφαρμογή των διαδικασιών που καθορίζονται στα άρθρα 158 και 159 και καλείται αναπληρωματικός του ίδιου συνδυασμού.

Άρθρο 144.
(Άρθρο 59 Ν. 1270/1982).

Αξίωμα παρέδρου — Έξοδα κινήσεως.

1. Το αξίωμα του παρέδρου του συνοικισμού δήμου ή κοινότητας είναι τιμητικό και άμισθο.

2. Οι πάρεδροι των συνοικισμών δήμων ή κοινοτήτων λαμβάνουν τα ίδια έξοδα κινήσεως και αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε συνεδριάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων εφόσον για την ίδια αιτία και απασχόληση τα λαμβάνουν οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι του δήμου ή κοινότητάς τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Άρθρο 145.
(Άρθρο 60 Ν. 1270/1982).

Λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις—Συνοικίες.

1. Με σκοπό την προώθηση της λαϊκής συμμετοχής στις τοπικές υποθέσεις, την ενεργοποίηση, την κινητοποίηση και την οργάνωση των δημοτών, στα πλαίσια του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, για την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή των τοπικών προβλημάτων, αναγκών και δυνατοτήτων κάθε περιοχής καθώς και την ιεράρχηση, επεξεργασία και προώθηση επίλυσης κάθε τοπικού προβλήματος απασχόλησης, διαβίωσης και ψυχαγωγίας των κατοίκων του δήμου ή της κοινότητας, κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του μπορεί να διαιρέσει την περιοχή του δήμου ή της κοινότητας σε συνοικίες και να συγκροτήσει αντίστοιχα συνοικιακά συμβούλια.

2. Τα κριτήρια για τη διαίρεση ενός δήμου ή μιας κοινότητας σε συνοικίες είναι γεωγραφικά (φυσικά και τεχνητά όρια), διοικητικά, πληθυσμιακά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά.

Άρθρο 146.
(Άρθρο 61 Ν. 1270/1982)

Όργανα της συνοικίας.

Όργανα της συνοικίας είναι: η συνέλευση των κατοίκων, το συνοικιακό συμβούλιο και ο πρόεδρος του συνοικιακού συμβουλίου.

Άρθρο 147.
(Άρθρο 62 Ν. 1270/1982)

Αρμοδιότητες συνοικιακού συμβουλίου.

Το συνοικιακό συμβούλιο μπορεί να διατυπώνει γνώμες και προτάσεις για τα θέματα που αφορούν τους κατοίκους της συνοικίας και ιδιαίτερα για θέματα παιδείας και λαϊκής επιμόρφωσης, θέματα υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, θέματα καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος, πολεοδομικά θέματα (χρήσεις γης, κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, κοινωφελή κτίρια και εγκαταστάσεις, κυκλοφορία και συγκοινωνία, έργα και δίκτυα υποδομής), θέματα άθλησης και ψυχαγωγίας, πολιτιστικά θέματα, θέματα αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας και θέματα αξιοποίησης τοπικών πόρων.

Άρθρο 148.
(Άρθρο 63 Ν. 1270/1982).

Εκλογή και λειτουργία συνοικιακού συμβουλίου.

1. Η εκλογή των συνοικιακών συμβουλίων γίνεται με άμεσο ή έμμεσο τρόπο από τους κατοίκους του δήμου ή της κοινότητας. Όλοι οι κάτοικοι έχουν δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στο συνοικιακό συμβούλιο. Η θητεία των συνοικιακών συμβουλίων διαρκεί από ένα έως δύο χρόνια.

2. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ορίζονται: ο αριθμός των μελών, ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία εκλογής των μελών, ο τρόπος σύγκλησης και λει-

τουργίας των συνοικιακών συμβουλίων και οι σχέσεις τους με το συμβούλιο και τα άλλα όργανα του δήμου ή της κοινότητας.

3. Τα συνοικιακά συμβούλια μπορούν να συγκροτούν επιτροπές από μέλη των συνοικιακών συμβουλίων και κατοίκους της συνοικίας σε θέματα που αφορούν, ολόκληρη τη συνοικία ή τμήμα της.

4. Οι αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων σχετικά με τη διαίρεση των δήμων και κοινοτήτων σε συνοικίες και την εκλογή και λειτουργία συνοικιακών συμβουλίων επικυρώνονται από το νομαρχιακό συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 149.

('Αρθρο 111 Ν. 1065/80 — 'Αρθρο 15 παρ. 5 Ν. 1270/82 — 'Αρθρο 20 παρ. 1 Ν. 1416/84).

Έξοδα παραστάσεως.

1. Το αξίωμα του δημάρχου, του αντιδημάρχου, του προέδρου κοινότητας και του δημοτικού ή κοινοτικού συμβούλου είναι τιμητικό και άμισθο.

2. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι και οι πρόεδροι κοινοτήτων έχουν δικαίωμα να εισπράττουν από το δήμο ή την κοινότητα έξοδα παραστάσεως, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ανάλογα με τα τακτικά έσοδα που πραγματοποιούν οι δήμοι, και οι κοινότητες. Η απόφαση του Υπουργού εκδίδεται τον τρίτο μήνα πριν από την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος. Αν δεν εκδοθεί απόφαση μέσα στην προθεσμία αυτή, ισχύει η απόφαση του προηγούμενου έτους.

Για τους δήμους που η έδρα τους είναι πρωτεύουσα νομού και για τους δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από δέκα χιλιάδες κατοίκους μπορεί ο νομάρχης, με απόφασή του, να ορίζει έξοδα παράστασης, αυξημένα έως είκοσι στα εκατό, εφόσον διαπιστώνεται η κανονική βεβαίωση των εσόδων.

3. Αν ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας απουσιάζει, σύμφωνα με το εδάφιο 2 της παραγράφου 2 του άρθρου 95, καταβάλλονται τα μισά έξοδα παραστάσεως σ' αυτόν και τα άλλα μισά στον αναπληρωτή του. Αν απουσιάσει ο αντιδήμαρχος κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, καταβάλλονται σ' αυτόν τα μισά έξοδα παραστάσεως.

3 Αν ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας έχει τεθεί σε αργία, όλα τα έξοδα παραστάσεώς του καταβάλλονται στον αναπληρωτή του. Αν ο αναπληρωτής είναι αντιδήμαρχος παίρνει έξοδα παραστάσεως από μία μόνο πηγή.

5. Οι δήμαρχοι και οι πρόεδροι κοινοτήτων, εκτός από τα έξοδα παραστάσεως, δεν έχουν δικαίωμα να λάβουν άλλη αμοιβή ή αποζημίωση ή οποιαδήποτε άλλη απολαβή από το ταμείο του δήμου ή της κοινότητας. Αν εισπράξουν τέτοια αμοιβή ή αποζημίωση ή απολαβή, τιμωρούνται για παράβαση καθήκοντος, και αυτά που εισέπραξαν παράνομα καταλογίζονται με πράξη του νομάρχη.

Άρθρο 150.

('Αρθρο 112 Ν. 1065/80 — 'Αρθρο 15 παρ. 5 Ν. 1270/82 — 'Αρθρα 20 παρ. 2 και 52 παρ. 1 Ν. 1416/84).

Έξοδα κινήσεως — Έξοδα κηδείας.

1. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι μπορούν να μετακινούνται έξω από την έδρα τους για εκτέλεση υπηρεσίας, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί έξω από την έδρα του ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος ή ο πρόεδρος κοινότητας, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου. Στις περιπτώσεις αυτές το συμβούλιο αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση αν η μετακίνηση ήταν δικαιολογημένη ή όχι.

2. Σ' αυτούς που μετακινούνται για εκτέλεση υπηρεσίας καταβάλλονται τα έξοδα μετακινήσεως, που είναι αποδεδειγμένα ότι έχουν γίνει, ύστερα από απόφαση του συμβουλίου, που μπορεί να ορίζει και ημερήσια αποζημίωση.

3. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι αντιδήμαρχοι που μετέχουν στις συνεδριάσεις του και τα μέλη της δημαρχιακής επιτροπής εκτός από το δήμαρχο, δικαιούνται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση και για τρεις το πολύ συνεδριάσεις το μήνα, ανάλογη με τον πληθυσμό του δήμου.

Η αποζημίωση αυτή καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου μπορούν να εφαρμόζονται και σε κοινότητες που έχουν πληθυσμό περισσότερο από πέντε χιλιάδες κατοίκους.

4. Η κηδεία δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων μπορεί να γίνεται με δημοτική ή κοινοτική δαπάνη. Το ανώτατο όριο της δαπάνης αυτής καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου στην αρχή κάθε έτους ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του οργανισμού και εγγράφεται στον προϋπολογισμό του έτους αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Άρθρο 151.

('Αρθρο 20 παρ. 3 Ν. 1416/1984)

Εκτελεστότητα πράξεων.

Οι πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν.

Άρθρο 152.

('Αρθρο 114 Ν. 1065/1980)

Ακυρότητα πράξεων.

1. Ο νομάρχης ακυρώνει αυτεπαγγέλτως τις πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων που είναι αντίθετες προς το νόμο, με αιτιολογημένη απόφασή του, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι ημερών, αφότου έλαβε τις πράξεις αυτές μαζί με τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοσή τους.

2. Κάθε εκλογέας του δήμου ή της κοινότητας, καθώς και οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει στο νομάρχη και να προσβάλλει τις πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για παράβαση νόμου, μέσα σε πέντε μέρες, αφότου οι πράξεις αυτές δημοσιεύθηκαν. Ο νομάρχης αποφασίζει για την προσφυγή με αιτιολογημένη απόφαση, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών αφότου έλαβε την προσβαλλόμενη πράξη.

3. Οι αποφάσεις του νομάρχη κοινοποιούνται στο δήμο ή στην κοινότητα και σ' αυτόν που έχει ασκήσει την προσφυγή και δημοσιεύονται όπως προβλέπει η παράγρ. 2 του άρθρου 270 με τη φροντίδα του δήμου ή της κοινότητας, για να λάβουν γνώση οι ενδιαφερόμενοι.

4. Οι αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου, που εκδίδονται στις περιπτώσεις ιζ' και ιη' της παραγράφου 1 του άρθρου 84 δεν ελέγχονται από το νομάρχη.

Άρθρο 153.

('Αρθρο 115 Ν. 1065/80 — 'Αρθρο 17 Ν. 1270/82).

Άσκηση ουσιαστικού ελέγχου από το νομάρχη.

1. Οι πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων πρέπει να εγκρίνονται από το νομάρχη, αποκλειστικά και μόνον όταν το ορίζει ρητά ο νόμος.

2. Ο νομάρχης ασκεί τον διοικητικό έλεγχο, με τρόπο που εξασφαλίζει τη συνεργασία του κράτους και των δήμων και κοινοτήτων και δεν παρεμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των δήμων και των κοινοτήτων, και αποφασίζει μέσα σε τριάντα ημέρες αφότου έλαβε τις πράξεις μαζί με τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοση τους, αν θα δώσει ή θ' αρνηθεί την έγκριση. Αν περάσει η προθεσμία αυτή χωρίς να έχει εκδοθεί απόφαση του νομάρχη, θεωρείται ότι η πράξη έχει εγκριθεί.

3. Με προεδρικά διατάγματα μπορούν να καταργούνται διατάξεις του Κώδικα ή άλλων νόμων που προβλέπουν έγκριση των πράξεων των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων, δημαρχιακών επιτροπών, διοικητικών συμβουλίων δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων, νομικών προσώπων και συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων καθώς και αμιγών δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων.

Άρθρο 154.
(Άρθρο 116 Ν. 1065/80 — Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982)
Εποπτεία των πράξεων της δημαρχιακής επιτροπής.

1. Για τις πράξεις της δημαρχιακής επιτροπής, που εκδίδονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις γ', δ' και η' της παραγράφου 1 του άρθρου 102 εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 151 και 152.

2. Οι πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με την περίπτωση ι' της παραγρ. 1 του άρθρου 102 πρέπει να εγκρίνονται από το νομάρχη.

3. Ειδικότερα, οι πράξεις με τις οποίες γίνεται κατακύρωση κάθε είδους δημοπρασιών ή διαγωνισμών, πρέπει να εγκρίνεται από το νομάρχη, μόνον όταν αυτό ορίζεται ρητά στον Κώδικα.

4. Οι αποφάσεις της δημαρχιακής επιτροπής, που εκδίδονται σύμφωνα με τις περιπτώσεις στ' και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 102 δε χρειάζεται να ελεγχθούν από το νομάρχη.

Άρθρο 155.
(Άρθρο 117 Ν. 1065/1980)
Προσφυγή κατά των αποφάσεων του νομάρχη.

Κατά των αποφάσεων του νομάρχη μπορεί ν' ασκηθεί προσφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών, για παράβαση νόμου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου 3200/1955 «περί διοικητικής αποκεντρώσεως», όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 156.
(Άρθρο 118 Ν. 1065/1980).
Προθεσμία για την έγκριση κλπ. από άλλες αρχές των πράξεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως.

1. Όπου, σύμφωνα με το νόμο, απαιτείται έγκριση, απόφαση ή γνώμη οποιασδήποτε αρχής, ή οργάνου, ή οργανισμού για θέματα που αφορούν υπηρεσίες ή έργα οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, η σχετική πράξη εκδίδεται μέσα σ' ένα δίμηνο το αργότερο, αφότου η αρχή, το όργανο ή ο οργανισμός που έχει αρμοδιότητα να εκδώσει την πράξη παρέλαβε τα στοιχεία που προβλέπει ο νόμος. Αν αυτή η προθεσμία περάσει χωρίς να έχει εκδοθεί η πράξη, ο οργανισμός τοπικής αυτοδιοικήσεως παίρνει την απόφαση, ή η απόφασή του που έχει ληφθεί γίνεται εκτελεστή, και χωρίς την προαναφερόμενη πράξη.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται, όταν πρόκειται να εγκριθούν οργανισμοί εσωτερικής υπηρεσίας δήμων και δημοτικών ιδρυμάτων.

3. Οι πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους κοινοποιούνται στους ενδιαφερόμενους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως και στο νομάρχη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝ ΑΙΡΕΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Άρθρο 157.
(Άρθρο 119 Ν. 1065/1980 — Άρθρο 34 εδάφ. β' Ν. 1080/1980 — Άρθρα 15 παρ. 5 και 26 Ν. 1270/1982 Κοινή Υπουργική Απόφαση 32489/82 ΦΕΚ Β' 213/1982).
Αστική ευθύνη.

1. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, τα μέλη της δημαρχιακής επιτροπής, οι πρόεδροι κοινοτήτων και τα μέλη του κοινοτικού συμβουλίου οφείλουν ν' αποζημιώσουν το δήμο ή την κοινότητα για κάθε θετική ζημία, που προξένησαν εις βάρος της περιουσίας τους από δόλο ή βαρειά αμέλεια.

2. Η ζημία καταλογίζεται στα πρόσωπα αυτά με αιτιολογημένη πράξη τριμελούς επιτροπής, που συγκροτείται στην έδρα κάθε νομού ή διαμερίσματος με απόφαση του νομάρχη, και αποτελείται από (α) τον Πρόεδρο των Πρωτοδικών της έδρας του νομού ή τον αναπληρωτή του που ορίζει ο ίδιος, (β) τον επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που υπηρετεί στη νομαρχία ή, όπου δεν υπηρετεί επίτροπος, από έναν υπάλληλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, 4ου τουλάχιστον βαθμού, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και (γ) τον πρόεδρο της διοικούσας Επιτροπής της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού αναπληρούμενο σε περίπτωση κωλύματος από τον αντιπρόεδρο αυτής. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Κλάδου ΑΤ1 διοικητικού της Διευθύνσεως Εσωτερικών της οικείας νομαρχίας που ορίζεται από το Νομάρχη. Η επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις, ύστερα από αίτηση του δήμου ή της κοινότητας ή με εντολή του νομάρχη, που ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε δημότη, και αποφασίζει, αφού κάνει έρευνα και καλέσει τα πρόσωπα που κατηγορούνται για τη ζημία, να δώσουν εξηγήσεις, μέσα σε εύλογο διάστημα. Κατά των πράξεων της επιτροπής επιτρέπεται προσφυγή στο πολυμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα. Κατά των αποφάσεων του δικαστηρίου επιτρέπεται ν' ασκηθεί έφεση στο τριμελές διοικητικό εφετείο. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξεως της επιτροπής.

3. Ο δήμος ή η κοινότητα πρέπει να υποβάλουν την αίτηση και ο νομάρχης πρέπει να δώσει την εντολή μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών ετών, που αρχίζει αφότου έληξε η δημοτική ή οικονομική περίοδος.

Άρθρο 158.
(Άρθρο 120 Ν. 1065/80-Άρθρο 18 παρ. 1 Ν. 1270/82)
Πειθαρχική ευθύνη.

1. Στους δημάρχους, αντιδημάρχους, προέδρους κοινοτήτων και στα μέλη των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της αργίας και της εκπτώσεως, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του παρόντα κώδικα. Η πειθαρχική ποινή του προστίμου, που μπορούσε να επιβάλει ο νομάρχης καταργείται.

2. Ο νομάρχης μπορεί να επιβάλει στα πρόσωπα αυτά την ποινή της αργίας έως τριών μηνών, αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια.

3. Οι πειθαρχικές ποινές της αργίας και της εκπτώσεως επιβάλλονται με τήρηση των εγγυήσεων και των διαδικασιών που καθορίζονται στα επόμενα άρθρα 159 και 160 του παρόντος.

'Αρθρο 159.

('Αρθρο 121 Ν. 1065/80—'Αρθρο 18 παρ. 8 Ν. 1270/1982 — Άρθρο 16 Ν. 1144/1981 — Κοινή Υπουργική Απόφαση 32489/1982 ΦΕΚ Β' 213/1982).

Πειθαρχική διαδικασία.

1. Όλες οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλουμένου ή περάσει η προθεσμία που έχει τάξει ο νομάρχης με γραπτή κλήση στον εγκαλούμενο, χωρίς αυτός να έχει απολογηθεί. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα ημέρες.

2. Ειδικότερα, για την επιβολή των ποινών της αργίας και της εκπτώσεως (εκτός από την έκπτωση που επέρχεται αυτοδικαίως), απαιτείται σύμφωνη γνώμη συμβουλίου, που αποτελείται από τον πρόεδρο του πρωτοδικείου ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, δύο πρωτοδίκες, το διευθυντή εσωτερικών της νομαρχίας ή το νόμιμο αναπληρωτή του και έναν αιρετό εκπρόσωπο της τοπικής ενώσεως δήμων και κοινοτήτων, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τη διοικούσα επιτροπή της.

3. Ο εγκαλούμενος μπορεί να εμφανίζεται αυτοπροσώπως καθώς και με πληρεξούσιο δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο στο συμβούλιο και να υπερασπίζεται τον εαυτό του, για ν' αντικρούσει την κατηγορία. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε δημόσια συνεδρίαση, για την οποία συντάσσονται πρακτικά, και εξετάζει και μάρτυρες. Η απόφαση εκδίδεται ύστερα από μυστική διάσκεψη, δύο μήνες το αργότερο αφότου το συμβούλιο έλαβε το ερώτημα.

4. Εκείνος που τιμωρείται έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών, κατά της αποφάσεως που επιβάλλει οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών αφότου η απόφαση του κοινοποιήθηκε. Ο Υπουργός μπορεί είτε ν' απορρίψει την προσφυγή είτε να τη δεχτεί και να εξαφανίσει ή να μειώσει την ποινή, ή να μεταβάλει επιεικέστερα την ποινή που έχει επιβληθεί.

5. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της αποφάσεως που έχει επιβάλει την ποινή.

6. Τα δικαστικά μέλη του συμβουλίου της παρ. 2 ορίζονται με απόφαση του προέδρου του Πρωτοδικείου της έδρας του Νομού και όπου υπηρετούν περισσότεροι από τον προϊστάμενο του Πρωταδικείου. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη εφόσον ο αριθμός αυτών που υπηρετούν είναι επαρκής.

7. Το συμβούλιο της παραγράφου 2 συγκροτείται κάθε δύο χρόνια με απόφαση του νομάρχη, και τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί ένας υπάλληλος της διευθύνσεως εσωτερικών της νομαρχίας, τον οποίο ορίζει μαζί με τον αναπληρωτή του ο νομάρχης.

8. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε είκοσι ημέρες αφότου η απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών του κοινοποιήθηκε, να προσφύγει κατά της αποφάσεως αυτής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο κρίνει την υπόθεση και κατά την ουσία. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της αποφάσεως που επιβάλλει την ποινή. Αν ασκηθεί η προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η επιτροπή αναστολών, που προβλέπουν οι σχετικές με το δικαστήριο αυτό διατάξεις, χορηγηθεί, ύστερα από αίτηση του προσφεύγοντος, αναστολή της ποινής, εκτός αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι εθνικού ή δημόσιου συμφέροντος. Όταν υποβληθεί τέτοια αίτηση, η ποινή που έχει επιβληθεί δεν εκτελείται, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της επιτροπής αναστολών.

'Αρθρο 160.

('Αρθρο 122 Ν. 1065/80)

Αποκλειστική άσκηση της πειθαρχικής δικαιοδοσίας από το νομάρχη.

Την πειθαρχική δικαιοδοσία ως προς τις δημοτικές και κοινοτικές αρχές ή τα μέλη τους, που προβλέπεται από ειδικούς νόμους και αφορά παραβάσεις των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί, ασκεί μόνον ο νομάρχης, ύστερα από καταγγελία της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για την εφαρμογή των νόμων αυτών. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

'Αρθρο 161.

('Αρθρο 123 Ν. 1065/80 — 'Αρθρο 15 παρ. 5 Ν. 1270/82)

Έκπτωση εξαιτίας καταδίκης.

1. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους: α) αν στερηθούν τη διαχείριση της περιουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, β) αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, γ) αν καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, ως αυτουργοί ή συμμέτοχοι σε κάποιο κακούργημα ή στα πλημμελήματα της παραχαράξεως, της κιβδηλείας, της πλαστογραφίας, της ψευδούς βεβαιώσεως, της δωροδοκίας, της εκβιάσεως, της κλοπής, της υπεξαιρέσεως, της απιστίας, της απάτης, της καταπιέσεως, της αιμομιξίας, της μαστρωπείας, της σωματεμπορίας, της παραβάσεως της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά ή για το λαθρεμπόριο, καθώς και της παραβάσεως καθήκοντος, εφόσον το τελευταίο στρέφεται κατά δήμων, κοινοτήτων ή νομικών προσώπων τους. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του νομάρχη.

2. Όταν γίνεται παραπομπή για κακούργημα, με αμετάκλητο βούλευμα ή με απευθείας κλήση, καθώς και όταν γίνει παραπομπή για ένα πλημμέλημα, από αυτά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, με αμετάκλητο βούλευμα, ο νομάρχης οφείλει να θέσει τον εγκαλούμενο σε κατάσταση αργίας, ώσπου να εκδοθεί η απόφαση του ποινικού δικαστηρίου.

'Αρθρο 162.

('Αρθρο 124 Ν. 1065/80 — 'Αρθρα 7 και 19 Ν. 1232/82 — Κοινή υπουργική απόφαση 32489/82 ΦΕΚ Β 213/82)

Απόλυση.

1. Δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι επιτρέπεται ν' απολυθούν για σοβαρούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από εμπεριστατωμένη έκθεση του νομάρχη, και σύμφωνη γνώμη συμβουλίου, που αποτελείται από έναν πρόεδρο εφετών Αθηνών, ως πρόεδρο, δύο εφέτες, που έχουν τριετή τουλάχιστον υπηρεσία ως εφέτες, το Διευθυντή της Διεύθυνσης Δημοτικής και Κοινοτικής Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών και τον πρόεδρο της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος, ο οποίος αναπληρώνεται από έναν από τους αντιπροέδρους, που υποδεικνύει το διοικητικό Συμβούλιό της. Τα δικαστικά μέλη του συμβουλίου ορίζονται από τον Υπουργό Εσωτερικών ύστερα από πρόταση του Προϊσταμένου του Εφετείου Αθηνών.

2. Για τον ίδιο λόγο και με την ίδια διαδικασία, μπορεί να διαλυθεί ένα δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή γίνεται νέα εκλογή, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κώδικα.

3. Κατά της υπουργικής αποφάσεως, που διατάσσει την απόλυση ή τη διάλυση, επιτρέπεται προσφυγή στο υπουργικό συμβούλιο, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση της αποφάσεως. Το υπουργικό συμβούλιο μπορεί είτε ν' απορρίψει, είτε να δεχθεί την προσφυγή και να εξαφανίσει την απόφαση για την απόλυση ή τη διάλυση ή να επιβάλει ποινή αργίας έως τριών μηνών.

4. Τα καθήκοντα του γραμματέα του συμβουλίου που προβλέπει η παράγρ. 1 εκτελεί ένας υπάλληλος της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών του Κλάδου ΑΤ1, βαθμού τουλάχιστον 5ου, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Εσωτερικών.

5. Οι διατάξεις των παραγρ. 1, 3, 5, 7 και 8 του άρθρου 159, εφαρμόζονται ανάλογα και σ' αυτήν την περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ — ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Άρθρο 163.
(Άρθρο 19 Ν. 1270/82)
Σύσταση.

Ένα δημοτικό ή κοινοτικό ίδρυμα (όπως π.χ. νοσοκομείο, βρεφοκομείο, ορφανοτροφείο γηροκομείο) συνιστάται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με διάταγμα, που ορίζει τα όργανα της διοικήσεως, το σκοπό, τους πόρους, την περιουσία και το όνομα του ιδρύματος. Το διάταγμα, εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου καθ' ύλην υπουργού, αφού τηρηθούν και οι ειδικές για κάθε κατηγορία ιδρυμάτων διατάξεις.

Άρθρο 164.
(Άρθρο 20 Ν. 1270/82)
Διοίκηση.

1. Τα δημοτικά ή κοινοτικά ιδρύματα διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο που απαρτίζεται από το δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο που ορίζει ο δήμαρχος ή τον πρόεδρο κοινότητας, ως πρόεδρο, και από έξι έως δέκα μέλη που εκλέγονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Ένα από τα μέλη αυτά εκλέγεται από το διοικητικό συμβούλιο ως αντιπρόεδρός του.

2. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος εκλέγονται ένας τουλάχιστο δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος, ένας τουλάχιστο σύμβουλος δημοτικού διαμερίσματος σε δήμους που εφαρμόζεται ο θεσμός αυτός, ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων του ιδρύματος που ορίζεται από τη γενική συνέλευση των εργαζομένων. Η γενική συνέλευση συγκαλείται από το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου των εργαζομένων στο ίδρυμα σε δεκαπέντε ημέρες από τότε που θα πάρει τη σχετική γραπτή πρόσκληση του δημάρχου προς το διοικητικό συμβούλιο. Εάν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη, καθώς και σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενιαίος σύλλογος, τη γενική συνέλευση των εργαζομένων συγκαλεί ο δήμαρχος. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος εκλέγονται και πρόσωπα που έχουν ανάλογη επαγγελματική ή κοινωνική δράση και ειδικές γνώσεις ανάλογα με το σκοπό του ιδρύματος.

3. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου απαιτείται να είναι έλληνες πολίτες και κάτοικοι ενός δήμου ή μιας κοινότητας του νομού στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του το ίδρυμα.

4. Δεν επιτρέπεται να εκλεγούν μέλη του διοικητικού συμβουλίου ιδιώτες που έχουν στερηθεί τη διαχείριση της περιουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή που έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση και για όσο διάστημα διαρκεί η στέρηση αυτή, καθώς και όσοι έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ως αυτουργοί ή συμμέτοχοι σε κακούργημα ή σε κάποια από τα πλημμελήματα που αναφέρονται στο άρθρο 161 του Κώδικα. Κώλυμα, που δημιουργείται, μετά την εκλογή, συνεπάγεται αυτοδίκαιη έκπτωση από το αξίωμα, για την οποία εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του νομάρχη. Οι διατάξεις της παραγρ. 2 του άθρου 161 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

5. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται το «αδελφάτο» ως όργανο διοικήσεως των δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων, στο εξής τούτο καλείται «διοικητικό συμβούλιο».

6. Τα διοικητικά συμβούλια των δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων θα συνεχίσουν να λειτουργούν με την ίδια σύνθεση μέχρις ότου προσαρμοστούν οι συστατικές τους πράξεις προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 165.
(Άρθρο 127 Ν. 1065/80 — Άρθρο 20 παρ. 5 Ν. 1270/82)
Συμμετοχή δωρητών στη διοίκηση.

1. Δωρητές ιδρυμάτων, που έχουν τυχόν επιφυλάξει το δικαίωμα να συμμετέχουν αυτοπροσώπως, ή με αντιπρόσωπο είτε στη διοίκησή τους είτε στις συνεδριάσεις των διοικητικών συμβουλίων ασκούν τα δικαιώματα αυτά, όπως ορίζεται κάθε φορά με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

2. Οι διατάξεις της παραγρ. 1 εφαρμόζονται και όταν σε διάταξη τελευταίας βουλήσεως, με την οποία αφήνεται περιουσία σε ίδρυμα, έχουν επιφυλαχθεί ανάλογα δικαιώματα υπέρ των εκτελεστών της διαθήκης ή άλλων προσώπων.

Άρθρο 166.
(Άρθρο 128 Ν. 1065/80 — Άρθρο 20 παρ. 5 Ν. 1270/82)
Εκλογή και θητεία των μελών των διοικητικών συμβουλίων.

1. Η εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου γίνεται κάθε δύο χρόνια και λήγει σε κάθε περίπτωση με την εγκατάσταση των νέων μελών. Μέσα σ' ένα μήνα από την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών για την πρώτη διετία, και ένα μήνα από τη λήξη της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο συνεδριάζει και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κάθε ιδρύματος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 98 ή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 94 του Κώδικα.

2. Τα εκλεγόμενα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πριν από την εγκατάστασή τους δίνουν εμπρός στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου τον όρκο που ορίζει το άρθρο 79 του Κώδικα.

3. Οι θέσεις μελών του διοικητικού συμβουλίου που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου, καλύπτονται με μέλη που εκλέγει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μέσα σε οκτώ ημέρες αφότου η θέση έμεινε κενή.

4. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορούν ν' αντικατασταθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους, για αποχρώντα λόγο, σχετικό με τη λειτουργία του ιδρύματος, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

5. Οι διατάξεις της παραγρ. 5 του άρθρου 82 του Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και για την αναπλήρωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Άρθρο 167.
(Άρθρο 129 Ν. 1065/80 — Άρθρο 20 παρ. 5 Ν. 1270/82)
Χαρακτήρας του αξιώματος των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

1. Το αξίωμα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου είναι τιμητικό και άμισθο. Απαγορεύεται να παρέχεται αμοιβή στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για οποιαδήποτε υπηρεσία τους προς το ίδρυμα. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου που ανήκουν στο προσωπικό του, με οποιαδήποτε σχέση, εισπράττουν τις αποδοχές τους.

2. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 150 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 168.
(Άρθρο 130 Ν. 1065/80—Άρθρο 20 παρ. 5. Ν. 1270/82)
Αναπλήρωση του προέδρου — απαρτία του διοικητικού συμβουλίου.

1. Αναπληρωτής του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου είναι ο αντιπρόεδρός του.

2. Το διοικητικό συμβούλιο έχει απαρτία, εφόσον είναι παρόντες ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος και τρία τουλάχιστο μέλη του.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 82 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

Άρθρο 169.
(Άρθρο 131 Ν. 1065/80 — Άρθρο 20 παρ. 5 Ν. 1270/82)

Εκτελεστική επιτροπή.

Σε κάθε ίδρυμα υπάρχει τριμελής εκτελεστική επιτροπή, που αποτελείται από τον πρόεδρο ή τον αντιπρόεδρο και δύο μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Τα τακτικά καθώς και δύο αναπληρωματικά μέλη της εκτελεστικής επιτροπής, εκλέγονται από το διοικητικό συμβούλιο με σχετική πλειοψηφία και η θητεία τους είναι διετής. Η εκλογή γίνεται ευθύς μόλις το διοικητικό συμβούλιο καταρτισθεί σε σώμα.

Άρθρο 170.
(Άρθρο 132 Ν. 1065/80 — Άρθρο 20 παρ. 5 Ν. 1270/82)

Αρμοδιότητες.

1. Το διοικητικό συμβούλιο, ο πρόεδρός του και η εκτελεστική επιτροπή έχουν ως προς τη διοίκηση του ιδρύματος μοδιότητές του σε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής ή στο χιακής επιτροπής, αντιστοίχως.

2. Οι γιατροί που επιλέγονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, διορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος.

3. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί, με πράξη του, που δημοσιεύεται σύμφωνα με την παράγρ. 3 του άρθρου 106 του Κώδικα, να μεταβιβάσει ορισμένες από τις αρμοδιότητές του σε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής ή στο γενικό διευθυντή, που τυχόν προβλέπεται από τον οργανισμό του ιδρύματος, ή σε άλλο ανώτατο ή ανώτερο υπάλληλό του.

Άρθρο 171.
(Άρθρο 133 Ν. 1065/80 — Άρθρο 20 παρ. 5 Ν. 1270/82)

Λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου και εποπτεία.

1. Τα θέματα, τα σχετικά με τις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου, την πρόσκληση των μελών του και της εκτελεστικής επιτροπής σε συνεδρίαση, την απαιτούμενη για τη λήψη αποφάσεως πλειοψηφία, τον έλεγχο και την εκτελεστότητα των αποφάσεών του, ρυθμίζονται με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που αφορούν το δημοτικό συμβούλιο και τη δημαρχιακή επιτροπή.

2. Οι κανονισμοί λειτουργίας των ιδρυμάτων καταρτίζονται και ψηφίζονται από τα διοικητικά συμβούλια.

3. Για τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου που αφορούν τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό, τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας, τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, την εκποίηση ή την ανταλλαγή ακινήτων ή την επιβάρυνσή τους με εμπράγματα δικαιώματα, την αποδοχή - κληρονομιών και δωρεών που περιέχουν όρο, ή κληροδοσιών, καθώς και τη συνομολόγηση δανείων, απαιτείται και γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Το συμβούλιο οφείλει να εκδώσει απόφαση και να την υποβάλει στη νομαρχία, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες αφότου περιήλθε στο δήμο ή στην κοινότητα η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου. Η αρνητική γνώμη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου είναι υποχρεωτική για την αρχή που ασκεί την εποπτεία.

Άρθρο 172.
(Άρθρο 134 Ν. 1065/80)

Πόροι.

Πόροι των ιδρυμάτων είναι ιδίως: α) ετήσια επιχορήγηση του κράτους, του δήμου ή της κοινότητας, β) κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες γ) εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή των υπηρεσιών, που παρέχουν τα ιδρύματα, δ) πρόσοδοι από τη δική τους περιουσία.

Άρθρο 173.
(Άρθρο 135 Ν. 1065/80 — Άρθρο 14 Ν. 1266/82)

Οικονομική διοίκηση.

1. Οι διατάξεις που ισχύουν για τους δήμους και αφορούν τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας, τον προϋπολογισμό, το οικονομικό έτος, τον απολογισμό, την ταμιακή υπηρεσία, τη διαχείριση, τα δάνεια και την περιουσία, εφαρμόζονται και στα ιδρύματα.

2. Εξαιρούνται από τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου τα ιδρύματα, που διέπονται από τους νόμους «περί εκκαθαρίσεως και διοικήσεως των εις το κράτος και υπέρ κοινωφελών σκοπών καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών», για τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των νόμων αυτών, εφόσον δεν τροποποιούνται από τον Κώδικα.

3. Τα ιδρύματα εκτελούν έργα και προμηθεύονται πράγματα, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εκτέλεση έργων και την προμήθεια πραγμάτων από τους δήμους.

4. Τα ιδρύματα, που παίρνουν επιχορήγηση από το κράτος, την εγγράφουν χωριστά στα έσοδα του προϋπολογισμού. Αν η επιχορήγηση παρέχεται στα ιδρύματα για την εκπλήρωση ειδικού σκοπού, εγγράφεται αντίστοιχη πίστωση για το σκοπό αυτόν ιδιαιτέρως στα έξοδα του προϋπολογισμού.

5. Με διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Πρόνοιας, καθορίζεται ο τρόπος της διαχειρίσεως φαρμάκων, τροφίμων κα. υλικού των ιδρυμάτων και ο έλεγχός της.

Άρθρο 174.
(Άρθρο 136 Ν. 1065/80)

Κατάργηση.

Τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα καταργούνται με τον ίδιο τρόπο που συστάθηκαν, και η περιουσία τους περιέρχεται στο δήμο ή στην κοινότητα που τα σύστησε. Τις ιδιωτικές περιουσίες, που έχουν περιέλθει στο ίδρυμα με πράξεις εν ζωή ή αιτία θανάτου, εξακολουθεί να διαθέτει ο δήμος ή η κοινότητα ειδικά και αποκλειστικά για τον τοπικό σκοπό για τον οποίο αφιερώθηκαν, με την επιφύλαξη και των διατάξεων που αφορούν την επωφελέστερη αξιοποίηση ή διάθεση του περιουσιακού στοιχείου που έχει καταλειφθεί ή δωρηθεί για τον ίδιο ή άλλον κοινωφελή σκοπό.

Άρθρο 175.
(Άρθρο 137 Ν. 1065/80 — Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/82 — Άρθρο 15 παρ. 5 και 21 παρ. 1 Ν. 1270/82 — Άρθρο μόνο Π.Δ. 331/83 — Άρθρο 20 παρ. 4 Ν. 1416/84)

Λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα.

1. Με απόφαση του Νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συνιστούν και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που υπάγονται στην εποπτεία τους.

2. Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση του νομικού προσώπου ορίζονται το όνομα, ο σκοπός, τα όργανα της διοικήσεως, η θητεία των μελών της, οι πόροι και η περιουσία που τυχόν αφιερώνεται σ' αυτό.

3. Σκοπός των νομικών αυτών προσώπων είναι η οργάνωση ορισμένης δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας για την καλύτερη ικανοποίηση μιας τοπικής ανάγκης (όπως π.χ. συστήματος υδρεύσεως, φιλαρμονικής, βιβλιοθήκης, μουσείου, γυμναστηρίου, θεάτρου, νεκροταφείου).

4. Οι διατάξεις του άρθρου 171 και των παρ. 1, 3 και 4 του άρθρου 173 εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα αυτά. Τα θέματα τα σχετικά με τη διοίκηση και τη διαχείριση του νομικού προσώπου ρυθμίζονται με κανονισμούς, που ψηφίζουν τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια.

5. Νομικά πρόσωπα του άρθρου αυτού, που συστήθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο, καταργούνται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Στον πρόεδρο και στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, εκτός από τον δήμαρχο, τον αντιδήμαρχο και τον πρόεδρο της κοινότητας, επιτρέπεται να καταβάλλεται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση, και έως τρείς συνεδριάσεις, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που ελέγχεται από άποψη νομιμότητας, από τον νομάρχη.

Άρθρο 176.
(Άρθρο 68 παρ. 1 Ν. 1416/84)
Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, επιχορηγούνται, κάθε έτος δήμοι ή κοινότητες, τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, νομικά πρόσωπα και σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων, καθώς και τα κέντρα ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης για σκοπούς και δραστηριότητες αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Η επιχορήγηση αυτή αποτελεί τακτικό έσοδο και καλύπτει ανάγκες λειτουργίας, απόκτησις οικοπέδων, κατασκευής των εγκαταστάσεων και αγοράς αναγκαίου εξοπλισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 177.
(Άρθρο 138 Ν. 1065/80 — Άρθρο 21 παρ. 1 Ν. 1416/84)
Σύσταση.

1. Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες μπορούν, με απόφαση καθενός από τα δημοτικά ή κοινοτικά τους συμβούλια, να συστήσουν σύνδεσμο δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων για την κοινή εκτέλεση και συντήρηση έργων, την προμήθεια μηχανημάτων και υλικών και την παροχή υπηρεσιών, που ανήκουν στις αρμοδιότητές τους, καθώς και για το σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη του ευρύτερου χώρου τους.

2. Η απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων περιέχει το σκοπό για τον οποίο ιδρύεται ο σύνδεσμος, τη χρονική διάρκεια και την έδρα του καθώς και τις εισφορές που πρέπει να καταβάλει κάθε χρόνο ο κάθε δήμος ή η κάθε κοινότητα.

3. Ο νομάρχης, αφού ελέγξει τη νομιμότητα των σχετικών αποφσεων των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων που αφορούν τη σύσταση του συνδέσμου, εκδίδει σχετική πράξη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια πράξη, σε περίπτωση που υπάρχει διαφωνία ανάμεσα στα συμβούλια, ορίζεται και η έδρα του συνδέσμου.

4. Με απόφαση του νομάρχη μπορεί να γίνει υποχρεωτική για ένα δήμο ή για μία κοινότητα η συμμετοχή σε σύνδεσμο του ίδιου νομού, που έχει συσταθεί, εφ' όσον συντρέχουν όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) αν στο σύνδεσμο μετέχει το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον των δήμων και των κοινοτήτων του νομού β) αν αποφασίσει τη συμμετοχή το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του και γ) αν οι ανάγκες των κατοίκων δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν διαφορετικά.

5. Τα συμβούλια των δήμων και κοινοτήτων που μετέχουν στο σύνδεσμο, μπορούν, με απόφαση, που λαμβάνεται όπως ορίζουν οι παράγρ. 1 και 3, να ευρύνουν το σκοπό ή να παρατείνουν τη διάρκεια του συνδέσμου πέρα από τους όρους της συστατικής πράξης. Η συμμετοχή νέου δήμου ή κοινότητας σε υφιστάμενο σύνδεσμο ή η αποχώρηση από αυτόν μέλους του επιτρέπεται, αν το αποφασίσει: το συμβούλιο του ενδιαφερομένου δήμου ή της ενδιαφερόμενης κοινότητας, και δεχθεί την απόφαση το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου με απόφασή του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Αν το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου αρνείται αδικαιολόγητα, με οποιοδήποτε τρόπο, να αποδεχθεί τη συμμετοχή στο σύνδεσμο ενός δήμου ή μιας κοινότητας, η συμμετοχή γίνεται υποχρεωτική με απόφαση του νομάρχη, αν οι ανάγκες των κατοίκων δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, και δεν παρεμποδίζεται η εκπλήρωση του σκοπού του συνδέσμου.

6. Για τη σύσταση συνδέσμου δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων που υπάγονται στην περιφέρεια περισσότερων νομών, για τη συμμετοχή ή αποχώρηση μέλους από το σύνδεσμο αυτόν και τη διεύρυνση των σκοπών ή την παράταση της διάρκειας του συνδέσμου αυτού και για τον καθορισμό της έδρας του εκδίδεται κοινή απόφαση των νομαρχών, στην περιφέρεια των οποίων υπάγονται οι ενδιαφερόμενοι δήμοι ή κοινότητες. Σε περίπτωση διαφωνίας των νομαρχών, αποφασίζει ο Υπουργός Εσωτερικών. Την εποπτεία του συνδέσμου αυτού ασκεί ο νομάρχης, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα του.

7. Για τη σύσταση συνδέσμου δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων που έχουν κοινά ενδιαφέροντα και που υπάγονται στην περιφέρεια, περισσοτέρων, μη όμορων νομών, για τη συμμετοχή ή αποχώρηση μέλους από το σύνδεσμο αυτόν, για τη διεύρυνση των σκοπών ή για την παράταση της διάρκειας του συνδέσμου αυτού για τον καθορισμό της έδρας του, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Την εποπτεία του συνδέσμου αυτού ασκεί ο Υπουργός Εσωτερικών.

Άρθρο 178.
(Άρθρο 139 Ν. 1065/80 — Άρθρο 21 παρ. 2 Ν. 1416/84)
Διοίκηση.

1. Ο σύνδεσμος διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο, την εκτελεστική επιτροπή και τον πρόεδρό του.

2. Το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από αιρετούς αντιπροσώπους του κάθε δήμου ή της κάθε κοινότητας, που υποδεικνύονται από τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλιά τους, ανάλογα με τον πληθυσμό τους, με βάση τον πληθυσμό του μικρότερου δήμου ή της μικρότερης κοινότητας. που εκπροσωπείται με έναν αντιπρόσωπο. Ο αριθμός των αντιπροσώπων του καθενός από τους λοιπούς δήμους και κοινότητες, που μετέχουν στο σύνδεσμο, βρίσκεται με τη διαίρεση του πληθυσμού του δια του πληθυσμού του μικρότερου από αυτούς. Αν τυχόν απομένει κλάσμα μεγαλύτερο από μισή μονάδα, υπολογίζεται ως μονάδα.

3. Αν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου, σύμφωνα με τον υπολογισμό της προηγούμενης παραγράφου είναι περισσότερα από είκοσι πέντε, κάθε δημοτικό και κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει αντιπροσώπους για το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου ως εξής: Συμβούλια έως επτά μελών εκλέγουν έναν αντιπρόσωπο το καθένα, έως έντεκα δύο, έως δεκαπέντε τρία, έως δεκαεννέα τέσσερα, έως είκοσι πέντε πέντε και τα υπόλοιπα έξι αντιπροσώπους το καθένα.

4. Αν, με τον υπολογισμό που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος, ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου υπερβαίνει τα εβδομήντα πέντε, κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει αντιπροσώπους για το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου ως εξής: Τα συμβούλια έως δεκαεννέα μελών, από έναν αντιπρόσωπο, και τα υπόλοιπα από δύο αντιπροσώπους το καθένα.

5. Σε συνδέσμους δύο έως και τεσσάρων δήμων ή κοινοτήτων, αν ο αριθμός των αντιπροσώπων, σύμφωνα με τον υπολογισμό που προβλέπει η παράγρ. 2, είναι μεγαλύτερος από είκοσι πέντε ή μικρότερος από πέντε, το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 Αν τυχόν, και κατά τον υπολογισμό που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγρ. 3, ο αριθμός των αντιπροσώπων είναι μικρότερος από πέντε, το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου συγκροτείται πάλι από πέντε αντιπροσώπους για να συμπληρωθούν οι

κενές θέσεις ορίζεται από ένας αντιπρόσωπος των δήμων που έχουν το μεγαλύτερο πληθυσμό κατά σειρά. Σε συνδέσμους δύο δήμων ή κοινοτήτων, αν δε συμπληρώνεται ο αριθμός πέντε αντιπροσώπων ούτε με τον υπολογισμό αυτόν, το συμβούλιο του συνδέσμου συγκροτείται από δύο αντιπροσώπους του δήμου ή της κοινότητας που έχει το μικρότερο πληθυσμό και από τρείς αντιπροσώπους του δήμου ή της κοινότητας που έχει το μεγαλύτερο πληθυσμό.

6. Για όλη τη διάρκεια της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια εκλέγουν ως αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου μέλη τους ή το δήμαρχο. Η εκλογή γίνεται μέσα σ' ένα μήνα από την εγκατάσταση των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών. Στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 33, η εκλογή γίνεται μέσα σε δέκα μέρες από την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. Η θητεία των αντιπροσώπων λήγει πάντοτε με την εγκατάσταση του νέου διοικητικού συμβουλίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 166 παράγρ. 1 και 3. Σε συνδέσμους που συνιστώνται μετά την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, οι αντιπρόσωποι εκλέγονται μέσα σε δύο μήνες από τη σύσταση του συνδέσμου. Άν ο δήμος ή η κοινότητα δεν ορίσουν αντιπροσώπους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, ώσπου να γίνει η εκλογή μετέχει ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας και, αν οι αντιπρόσωποι του ίδιου δήμου ή της ίδιας κοινότητας είναι περισσότεροι, μετέχουν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, κατά τη σειρά της εκλογής τους.

7. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται στην έδρα του συνδέσμου, μέσα σε δέκα μέρες από την εκλογή των αντιπροσώπων, ύστερα από πρόσκληση του αντιπροσώπου του δήμου ή της κοινότητας της έδρας του συνδέσμου και, αν υπάρχουν περισσότεροι αντιπρόσωποι του δημοτικού ή κοινοτικού συμβούλου που έλαβε τις περισσότερες ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής για διετή θητεία. Αν κανένας από τους αντιπροσώπους της έδρας του συνδέσμου δε συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία, η πρόσκληση γίνεται από τον αντιπρόσωπο του δήμου ή κοινότητας μέλους του συνδέσμου που έχει το μεγαλύτερο πληθυσμό και, αν συμπίπτει με την έδρα του συνδέσμου, η πρόσκληση γίνεται από τον αντιπρόσωπο του δήμου ή της κοινότητας που έχει το μεγαλύτερο πληθυσμό μετά από αυτόν της έδρας. Οι δ/ξεις του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου, σχετικά με τον αντιπρόσωπο που θα υπογράψει την πρόσκληση, εφαρμόζονται ανάλογα και στην παραπάνω περίπτωση. Στη συνεδρίαση προεδρεύει αυτός που συγκάλεσε το διοικητικό συμβούλιο και, αν δεν παρσίσταται, άλλος αντιπρόσωπος του ίδιου δήμου και κοινότητας κατά τη σειρά που είναι γραμμένοι στην απόφαση του δικαστηρίου, ή ο αντιπρόσωπος του μεγαλύτερου σε πληθυσμό, μετά τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης της έδρας του συνδέσμου, δήμου ή κοινότητας, από αυτούς που οι αντιπρόσωποί τους παρίστανται στη συνεδρίαση, σύμφωνα με τη σειρά που είναι γραμμένοι στην απόφαση του δικαστηρίου. Οι διατάξεις του άρθρου 103 εφαρμόζονται ανάλογα. Για τη διεξαγωγή της εκλογής, που προβλέπει η παράγραφος αυτή, το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου έχει νόμιμη συγκρότηση, εφόσον έχει οριστεί αριθμός αντιπροσώπων ίσος με τα τρία πέμπτα του συνολικού αριθμού των μελών του και έχει περάσει η προθεσμία του ενός μήνα της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η απαρτία υπολογίζεται με βάση το συνολικό αριθμό των μελών.

8. Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο του συμβουλίου του συνδέσμου, ως πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και ένα μέλος, σε συμβούλια έως είκοσι πέντε μελών, τρία μέλη σε συμβούλια από είκοσι έξι έως πενήντα μελών και πέντε μέλη σε πολυμελέστερα συμβούλια. Στις τριμελείς εκτελεστικές επιτροπές, εκλέγεται και ένα αναπληρωματικό μέλος. Η εκλογή των μελών της εκτελεστικής επιτροπής γίνεται κάθε δύο χρόνια, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 7, και η θητεία τους λήγει με την εγκατάσταση των νέων μελών της.

9. Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, εφόσον έχει περισσότερα από είκοσι πέντε μέλη, έχει απαρτία, όταν παρίσταται το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των μελών του.

Άρθρο 179.
('Αρθρο 22 παρ. 1 Ν. 1416/1984)

Αρμοδιότητες και λειτουργίες των οργάνων του συνδέσμου.

1. Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, που έχει μέχρι έντεκα μέλη, έχει τις αρμοδιότητες του κοινοτικού συμβουλίου και ο πρόεδρός του τις αρμοδιότητες του προέδρου της κοινότητας. Οι σχετικές διατάξεις που αφορούν τις κοινότητες εφαρμόζονται ανάλογα. Η εκτελεστική επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες του συμβουλίου που της αναθέτει το ίδιο το συμβούλιο. Δε μεταβιβάζονται οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β' και ζ' του άρθρου 84 και για τη διάλυση του συνδέσμου.

2. Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, που έχει περισσότερα από έντεκα μέλη, έχει τις αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου και ο πρόεδρός του τις αρμοδιότητες του δημάρχου και του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Οι σχετικές δ/ξεις που αφορούν τους δήμους εφαρμόζονται ανάλογα. Η εκτελεστική επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες της δημαρχιακής επιτροπής και όσες αρμοδιότητες της αναθέτει το ίδιο το συμβούλιο. Δε μεταβιβάζονται στην εκτελεστική επιτροπή οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 97 και για τη διάλυση του συνδέσμου.

3. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση αστικών ή αγροτικών ακινήτων ή η σύσταση δουλείας σε βάρος τους, υπέρ συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων για δημόσια ωφέλεια. Οι διατάξεις που αφορούν την απαλλοτρίωση υπέρ δήμων και κοινοτήτων εφαρμόζονται ανάλογα.

4. Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία του κοινοτικού ή του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής εφαρμόζονται ανάλογα και για τα συλλογικά όργανα των συνδέσμων.

5. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στους συνδέσμους, που τα διοικητικά τους συμβούλια έχουν μέχρι έντεκα μέλη, εφαρμόζονται οι σχετικές με τις κοινότητες διατάξεις, μεταξύ των οποίων και αυτές που αφορούν τη διεξαγωγή της ταμιακής υπηρεσίας. Στους συνδέσμους που τα διοικητικά τους συμβούλια έχουν πάνω από έντεκα μέλη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, εφαρμόζονται οι σχετικές με τους δήμους διατάξεις, εκτός από αυτές που αφορούν τη σύσταση ταμιακής υπηρεσίας.

6. Για την απευθείας ανάθεση ή εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή τη διενέργεια προμήθειας από τον πρόεδρο συνδέσμου που έχει αρμοδιότητες προέδρου κοινότητας ή από τον πρόεδρο συνδέσμου που έχει τις αρμοδιότητες δημάρχου, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 237. Για τον πρόεδρο συνδέσμου που έχει αρμοδιότητες δημάρχου εφαρμόζονται τα χρηματικά όρια που ισχύουν για τους λοιπούς δήμους.

Άρθρο 180.
('Αρθρο 141 Ν. 1065/1980—
Άρθρο 22 παρ. 2 Ν. 1416/1984)

Έξοδα παράστασης και κινήσεως.

1. Ο πρόεδρος του συνδέσμου εισπράττει έξοδα παράστασης, που καθορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, εφόσον ο σύνδεσμος εκτελεί έργα ή παρέχει τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει συσταθεί. Έξοδα παράστασης εισπράττει και ο αντιπρόεδρος του συνδέσμου, αν οι δήμοι και οι κοινότητες που τον απαρτίζουν έχουν συνολικό πληθυσμό τουλάχιστο δέκα χιλιάδες κατοίκους, τα έξοδα αυτά ανέρχονται στο μισό των εξόδων του προέδρου του συνδέσμου. Τα έξοδα καθορίζονται ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του συνδέσμου και την έκταση της δραστηριότητάς του.

2. Για τις μετακινήσεις, που πραγματοποιούν ο πρόεδρος και τα λοιπά μέλη του διοικητικού συμβουλίου έξω από την έδρα τους για την εκτέλεση υπηρεσίας, μπορούν να καταβάλλονται οδοιπορικά έξοδα και ημερήσια αποζημίωση, που καθορίζονται με απόφαση, του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου.

Άρθρο 181.
(Άρθρο 142 Ν. 1065/1980)

Πόροι.

Πόροι του συνδέσμου είναι: α) οι πρόσοδοι από την περιουσία του, β) οι ετήσιες εισφορές των δήμων και κοινοτήτων, γ) δωρεές, επιχορηγήσεις και εισφορές που παρέχει το δημόσιο ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οργανισμοί και δ) οι πρόσοδοι από τους φόρους, τα τέλη και τα δικαιώματα που επιβάλλονται υπέρ του συνδέσμου.

Άρθρο 182.
(Άρθρο 143 Ν. 1065/1980)

Διάλυση.

1. Ο σύνδεσμος διαλύεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών του: α) όταν έχει εκπληρωθεί ο σκοπός του ή β) όταν λήξει το χρονικό διάστημα για το οποίο έχει συσταθεί.

2. Ο σύνδεσμος διαλύεται επίσης αν τα δύο τρίτα των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων των δήμων και των κοινοτήτων που μετέχουν στο σύνδεσμο, αποφασίσουν τη διάλυση, επειδή διαπιστώνεται αδυναμία για την εκπλήρωση του σκοπού του. Ο νομάρχης εκδίδει τη σχετική απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Τα θέματα τα σχετικά με την κατανομή του ενεργητικού και των υποχρεώσεων ενός συνδέσμου που διαλύεται, καθώς και κάθε άλλη έννομη σχέση του ρυθμίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, ανάλογα με το ύψος της ετήσιας εισφοράς κάθε δήμου ή κοινότητας που συμμετέχει.

Άρθρο 183.
(Άρθρο 23 Ν. 1416/1984)

Αναπτυξιακοί σύνδεσμοι.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, που εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, μπορούν για αναπτυξιακούς σκοπούς, να προσδιορίζονται γεωγραφικές ενότητες (περιοχές) με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες που περιλαμβάνονται σ' αυτήν τη γεωγραφική ενότητα, μπορούν να συνιστούν αναπτυξιακό σύνδεσμο.

3. Η πρωτοβουλία και η κίνηση της διαδικασίας, για τη σύσταση αναπτυξιακού συνδέσμου, μπορεί να γίνει από δύο ή περισσότερους δήμους ή κοινότητες της γεωγραφικής ενότητας ή το νομαρχιακό συμβούλιο ή τον αρμόδιο νομάρχη.

4. Με απόφαση του νομάρχη και μετά από σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, μπορεί να γίνει υποχρεωτική η συμμετοχή δήμου ή κοινότητας στον αναπτυξιακό σύνδεσμο, εφόσον συμφωνούν για τη σύσταση του τουλάχιστον τα δύο τρίτα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της οικείας γεωγραφικής ενότητας και ο πληθυσμός τους είναι μεγαλύτερος του πενήντα στα εκατό του πραγματικού πληθυσμού της ενότητας.

5. Κατά την κατάρτιση του περιφερειακού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, προβλέπεται και ειδικό πρόγραμμα για τους αναπτυξιακούς συνδέσμους. Το πρόγραμμα αυτό καταρτίζεται μετά από εισηγήσεις των νομαρχιακών συμβουλίων.

6. Οι διατάξεις των άρθρων 177 πλην της παραγράφου 4 έως 182 και του νόμου 1188/1981 (ΦΕΚ Α204) ως και κάθε άλλη που αφορά συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων εφαρμόζονται ανάλογα και για τους αναπτυξιακούς συνδέσμους.

7. Επιτρέπεται η επιχορήγηση αναπτυξιακών συνδέσμων από τους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 για την εκτέλεση έργων, την κάλυψη δαπανών τους και την πληρωμή αποδοχών του προσωπικού τους.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ—ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ—ΕΡΓΑ—ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α'
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 184.
(Άρθρο 144 Ν. 1065/1980)

Περιεχόμενο προϋπολογισμού.

Στον προϋπολογισμό γράφονται όλα τα έσοδα και οι δαπάνες των δήμων και των κοινοτήτων.

Άρθρο 185.
(Άρθρο 145 Ν. 1065/1980)

Οικονομικό έτος και παράτασή του.

1. Το οικονομικό έτος της διαχειρίσεως των δήμων και των κοινοτήτων αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

2. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού κάθε οικονομικού έτους παρατείνεται: 1) επί ένα μήνα για την είσπραξη των εσόδων που έχουν βεβαιωθεί έως τη λήξη του και 2) επί δύο μήνες, για την πληρωμή των εξόδων, για τα οποία οι σχετικές υποχρεώσεις έχουν αναληφθεί έως τη λήξη του.

Άρθρο 186.
(Άρθρο 146 Ν. 1065/1980)

Έσοδα.

Τα έσοδα είναι: 1) τακτικά, που προέρχονται: α) από τα εισοδήματα της κινητής και ακίνητης περιουσίας, β) από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, γ) από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές και δ) από τακτική κρατική επιχορήγηση και 2) έκτακτα, που προέρχονται: α) από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες, β) από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων και γ) από κάθε άλλη πηγή.

Άρθρο 187.
(Άρθρο 147 Ν. 1065/70 — Άρθρο 24 Ν. 1416/84)

Δαπάνες.

1. Οι δαπάνες είναι υποχρεωτικές και προαιρετικές. Υποχρεωτικές δαπάνες είναι: α) οι δαπάνες για την πληρωμή των διαφόρων εξόδων διοικήσεως όπως είναι π.χ. τα έξοδα παραστάσεως, οι αποδοχές του κάθε είδους προσωπικού, η γραφική ύλη, τα έντυπα και βιβλία, τα μισθώματα γραφείων που χρησιμοποιούνται για τις υπηρεσίες των δήμων ή των κοινοτήτων, οι χορηγίες των δημάρχων, οι συντάξεις των υπαλλήλων, τα έξοδα βεβαιώσεως και εισπράξεως, β) οι δαπάνες για την εξόφληση των οφειλών, γ) οι ετήσιες εισφορές υπέρ των συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων και δ) οι επιχορηγήσεις που ορίζουν οι δήμοι και οι κοινότητες χάριν των ιδρυμάτων και των νομικών προσώπων που ιδρύει κάθε δήμος ή κοινότητα.

2. Καμία άλλη εισφορά, από αυτές που επιβάλλονται από το νόμο ως υποχρεωτικές, για οποιαδήποτε αιτία, δεν είναι υποχρεωτική για τους δήμους και τις κοινότητες χωρίς απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ενώσεως Δήμων και Κοι-

νοτήτων της Ελλάδας. Η Κεντρική Ένωση γνωμοδοτεί μέσα σε σαράντα πέντε μέρες αφότου έλαβε το σχετικό ερώτημα. Αν η προθεσμία περάσει χωρίς να έχει δοθεί η γνώμη, η απόφαση εκδίδεται και χωρίς αυτήν.

3. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τα τακτικά έσοδα που πραγματοποιήθηκαν το προτελευταίο έτος που αφορά ο προϋπολογισμός.

4. Πιστώσεις, που είναι γραμμένες στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας, μπορεί να διατεθούν, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, για την πληρωμή δαπανών, που αφορούν: α) εθνικές ή τοπικές γιορτές ή άλλες ιδίως πολιτιστικές, μορφωτικές, ψυχαγωγικές, αθλητικές εκδηλώσεις που τις οργανώνει ο δήμος ή η κοινότητα, β) όμοιες εκδηλώσεις που οργανώνουν άλλοι φορείς και συμμετέχει ο δήμος ή η κοινότητα, γ) απονομή τιμητικών διακρίσεων, αναμνηστικών δώρων και φιλοξενία προσωπικοτήτων και αντιπροσωπειών εσωτερικού ή εξωτερικού και δ) τιμητικές διακρίσεις, αναμνηστικά δώρα και φιλοξενία φυσικών προσώπων τα οποία συνέβαλαν ιδιαίτερα στην κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 188.
(Άρθρα 148 Ν. 1065/80 — Άρθρο 26 Ν. 1270/82)
(Άρθρα 25 παρ. 1 Ν. 1416/1984).

Κατάρτιση και ψήφιση προϋπολογισμού.

1. Η δημαρχιακή επιτροπή ή ο πρόεδρος της κοινότητας συντάσσει το σχέδιο του προϋπολογισμού των εσόδων και εξόδων του δήμου ή της κοινότητας και το υποβάλλει, αιτιολογώντας κάθε εγγραφή, στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, για συζήτηση και απόφαση, το αργότερο έως το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους. Το συμβούλιο έως το τέλος Νοεμβρίου του ίδιου έτους, ψηφίζει τον προϋπολογισμό και τον υποβάλλει στο νομάρχη, ισοσκελισμένα.

2. Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού δεν καταρτιστεί και δεν υποβληθεί, όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, ή αν ο πρόεδρος του δημοτικού συμβούλίου ή ο πρόεδρος της κοινότητας δε μεριμνήσουν για να συγκληθεί το συμβούλιο έως το τέλος Νοεμβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδίκαια την πρώτη Κυριακή μετά την ημερομηνία αυτή και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφιση του προϋπολογισμού.

3. Αν δε συνταχθεί και δε ψηφισθεί ο προϋπολογισμός την τακτή ημέρα που ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, αδικαιολόγητα, ο νομάρχης, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε δημότη, καλεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση για να συντάξει τον προϋπολογισμό και να λάβει απόφαση σχετικά με αυτόν.

Άρθρο 189.
(Άρθρο 149 Ν. 1065/80)

Διάρκεια της ισχύος του προϋπολογισμού

1. Ώσπου ν' αρχίσει να ισχύει ο νέος προϋπολογισμός, και πάντως όχι αργότερα από το τέλος Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ισχύει ο προϋπολογισμός του έτους που έχει λήξει.

2. Μετά την πάροδο του τριμήνου, απαγορεύεται να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη με βάση τον προϋπολογισμό του περασμένου έτους.

Άρθρο 190.
(Άρθρο 150 Ν. 1065/80)

Μεταφορά πιστώσεως για την εκτέλεση
έργου — αποθεματικό.

1. Πίστωση, που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό για την εκτέλεση ορισμένου έργου, επιτρέπεται, σε περίπτωση που υπάρχει αδυναμία να εκτελεστεί αυτό το έργο, να διατεθεί μόνον για την εκτέλεση άλλου έργου. Για τη διάθεση αυτή απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού.

2. Κατά το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους επιτρέπεται να διατεθούν πιστώσεις, που έχουν εγγραφεί για έργα που δεν έχουν εκτελεστεί και δεν μπορούν πια να εκτελεστούν στο διάστημα που απομένει, για την πληρωμή άλλων δαπανών.

Για τη διάθεση αυτή απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού.

3. Το αποθεματικό κεφάλαιο του δημοτικού ή κοινοτικού προϋπολογισμού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα τοις εκατό (4%) του συνόλου των τακτικών εσόδων που είναι γραμμένα στον προϋπολογισμό.

Άρθρο 191.
(Άρθρο 151 Ν. 1065/80)

Έλεγχος προϋπολογισμού.

1. Η απόφαση του νομάρχη, η σχετική με τον προϋπολογισμό του δήμου ή της κοινότητας, εκδίδεται μόνον αφότου έχουν υποβληθεί σ' αυτόν οι αποφάσεις των συμβουλίων που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών που είναι γραμμένα στον προϋπολογισμό.

2. Ο νομάρχης ελέγχει τον προϋπολογισμό και μπορεί να διαγράψει έσοδα ή έξοδα, που δεν έχουν επιβληθεί νομίμως ή των οποίων η εγγραφή είναι αντίθετη προς το νόμο.

3. Ο νομάρχης με αιτολογημένη απόφασή του, εγγράφει αυτεπαγγέλτως στον προϋπολογισμό τις υποχρεωτικές δαπάνες που δεν έχουν εγγραφεί. Αν τα έσοδα δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεωτικών δαπανών, ο νομάρχης καλεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο για να ψηφίσει μέσα σε δεκαπέντε μέρες τους πόρους που είναι αναγκαίοι επιπλέον. Αν το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο δεν αποφασίσει μέσα στην προθεσμία αυτή, ο νομάρχης εγγράφει στον προϋπολογισμό, με αιτολογημένη απόφασή του, τους πόρους που έχουν νομοθετηθεί υπέρ των δήμων ή κοινοτήτων και προέρχονται από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές, με έναν από τους συντελεστές που ίσχυσαν κατά τα δύο προηγούμενα έτη, (οι οποίοι έτσι ισχύουν και για το έτος αυτό), ή αυξάνει τους συντελεστές αυτούς, μέσα στα όρια του νόμου, για να καλυφθούν οι επιπλέον πόροι. Αν πρόκειται για φόρο, τέλος, δικαίωμα, ή εισφορά, που επιβάλλονται με νόμο για πρώτη φορά, ο νομάρχης τα εγγράφει στον προϋπολογισμό με την ίδια διαδικασία και με το συντελεστή που αρμόζει.

4. Με την απόφαση του νομάρχη, που αφορά τον προϋπολογισμό, επιτρέπεται: α) να διορθωθούν αθροιστικά λάθη, β) συγκεκριμένα έσοδα, που προβλέπονται από το νόμο, να εγγραφούν, εφόσον δεν έχουν εγγραφεί και να αυξομειωθούν εφόσον έχουν υπολογιστεί με τρόπο λανθασμένο, και γ) ν' αυξομειωθούν υποχρεωτικές δαπάνες, που έχουν υπολογιστεί με τρόπο λανθασμένα.

5. Κατά των αποφάσεων του νομάρχη, επιτρέπεται ν' ασκήσει αίτηση ακυρώσεως στο Συμβούλιο της Επικρατείας το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, κάθε εκλογέας και οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

6. Ο τύπος του προϋπολογισμού των δήμων και κοινοτήτων θα καθοριστεί με διάταγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 192.
(Άρθρο 152 Ν. 1065/80 — Άρθρο 26 Ν. 1270/82)

Απολογισμός δήμων.

1. Έως το τέλος Απριλίου, εκείνος που ενεργεί την ταμιακή υπηρεσία του δήμου υποβάλλει δια μέσου του δημάρχου στη δημαρχιακή επιτροπή τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους που έληξε. Ο απολογισμός υποβάλλεται ενιαίος ανεξάρτητα από τις μεταβολές που έχουν τυχόν γίνει, ως προς τα πρόσωπα εκείνων που ενεργούν την ταμιακή υπηρεσία.

2. Μέσα σε δύο μήνες αφότου παρέλαβε τους λογαριασμούς, η δημαρχιακή επιτροπή τούς προελέγχει και, το αργότερο πέντε μέρες μετά τη λήξη του διμήνου, υποβάλλει τον απολογισμό μαζί με έκθεσή της στο δημοτικό συμβούλιο. Το συμβούλιο, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου παρέλαβε τον απολογισμό και την έκθεση της δημαρχιακής επιτροπής, αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση του απολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του σχετικά με αυτόν.

3. Ο απολογισμός μαζί με όλα τα δικαιολογητικά υποβάλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μέσα σ' ένα μήνα αφότου εκδόθηκε η πράξη του δημοτικού Συμβουλίου που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος, για να ελεγχθεί, και η υποβολή του ανακοινώνεται στο νομάρχη.

'Αρθρο 193.
('Αρθρο 153 Ν. 1065/80 — 'Αρθρο 18 παρ. 5 Ν. 1270/82)

Απολογισμός κοινοτήτων.

1. Έως το τέλος Απριλίου, ο διευθυντής του δημόσιου ταμείου στέλνει στην κοινότητα τους λογαριασμούς της διαχειρίσεως του περασμένου οικονομικού έτους μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά. Το κοινοτικό συμβούλιο αποφασίζει για την έγκριση του απολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του, με πράξη που εκδίδει μέσα σ' ένα δίμηνο από την παραλαβή των λογαριασμών.

2. Η παράγραφος 3 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

'Αρθρο 194.
('Αρθρο 154 Ν. 1065/80)

Υποβολή στατιστικών στοιχείων.

1. Ευθύς μόλις λήξει το οικονομικό έτος, οι δημοτικοί ταμίες καταρτίζουν συνοπτική κατάσταση των εσόδων και των εξόδων των δήμων, που υποβάλλουν στο Υπουργείο Εσωτερικών και στο νομάρχη, καθώς και απολογιστικό πίνακα, που υποβάλλουν στην υπηρεσία στατιστικής του Υπουργείου Εσωτερικών.

2. Τα ίδια στοιχεία υποβάλλουν και οι διευθυντές των δημοσίων ταμείων για τους δήμους και τις κοινότητες της περιφέρειάς τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

'Αρθρο 195.
('Αρθρο 155 Ν. 1065/1980 — 'Αρθρο 25 παρ. 2 Ν. 1416/84).

Λογοδοσία δημάρχου.

1. Ο δήμαρχος, με προκήρυξή του, που ανακοινώνεται πριν από οκτώ τουλάχιστο μέρες, καλεί τους κατοίκους, μέχρι τέλος Ιουνίου, σε κατάλληλο χώρο και ώρα και εκθέτει τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής, για ότι αφορά την οικονομική κατάσταση τη διοίκηση του δήμου γενικά και την εφαρμογή του προγράμματος δημοτικής δράσης. Κατά τη λογοδοσία καλούνται να παραστούν τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, τα μέλη των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων οι πάρεδροι και τα μέλη των συνοικιακών συμβουλίων. Ο δήμαρχος, πριν από τη λογοδοσία, εκθέτει και συζητεί το περιεχόμενό της στο δημοτικό συμβούλιο.

2. Κάθε δημότης, κάτοικος ή φορολογούμενος από το δήμο ή την κοινότητα έχει δικαίωμα να διατυπώσει παρατηρήσεις σχετικές με τη λογοδοσία στη συνέλευση αυτή.

3. Η έκθεση του δημάρχου και αντίγραφο του πρακτικού του συμβουλίου υποβάλλονται στο νομάρχη. Αν διατυπωθούν συστάσεις και υποδείξεις από το νομάρχη ανακοινώνονται σε συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου.

'Αρθρο 196.
('Αρθρο 156 Ν. 1065/1980)

Λογοδοσία του προέδρου της κοινότητας.

1. Ο πρόεδρος της κοινότητας, με προκήρυξή του, που τοιχοκολλείται πριν από οκτώ τουλάχιστο μέρες, καλεί τους δημότες έως την τελευταία Κυριακή του Μαΐου, σε κατάλληλο χώρο και ώρα, και λογοδοτεί προς αυτούς, για τα πεπραγμένα της κοινοτικής αρχής, που αφορούν τη διοίκηση και τη διαχείριση των κοινοτικών υποθέσεων κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε. Στη λογοδοσία είναι παρόν και το κοινοτικό συμβούλιο. Ο πρόεδρος τη κοινότητας συγκαλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση πριν από τη λογοδοσία και το ενημερώνει για το περιεχόμενό της.

Για τη συνεδρίαση αυτή του συμβουλίου συντάσσεται πρακτικό.

2. Κάθε δημότης, κάτοικος ή φορολογούμενος, έχει δικαίωμα να διατυπώσει παρατηρήσεις σχετικές με τη λογοδοσία, στη συνέλευση αυτή.

3. Η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 195 εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΤΑΜΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

'Αρθρο 197.
('Αρθρο 157 Ν. 1065/1980)

Διεξαγωγή.

1. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων διεξάγει την ταμιακή υπηρεσία των δήμων και των κοινοτήτων δια μέσου των δημοσίων ταμείων.

2. Στους δήμους ο οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας μπορεί να προβλέπει ειδική ταμιακή υπηρεσία.

'Αρθρο 198.
('Αρθρο 158 Ν. 1065/1980)

Είσπραξη εσόδων.

Γιά την είσπραξη των εσόδων των δήμων και των κοινοτήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Τα ταμιακά όργανα ασκούν αντιστοίχως όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές.

'Αρθρο 199.
('Αρθρο 159 Ν. 1065/1980)

Έλεγχος της ταμιακής διαχειρίσεως.

Εκείνοι που διεξάγουν την ταμιακή υπηρεσία των δήμων και των κοινοτήτων οφείλουν να παρέχουν κάθε πληροφορία που ζητά ο νομάρχης ή ο Υπουργός Εσωτερικών, οι οποίοι αν συντρέχει ειδική περίπτωση, μπορούν να διατάζουν και έλεγχο της διαχειρίσεώς τους. Τον έλεγχο διενεργούν οι επιθεωρητές που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών. Οι επιθεωρητές αυτοί έχουν ως προς τον έλεγχο όλες τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες των οικονομικών επιθεωρητών δημοσίων υπολόγων.

'Αρθρο 200.
('Αρθρο 160 Ν. 1065/1980— 'Αρθρο μόνο Π.Δ. 22/82)

Αναστολές χρεών—διευκολύνσεις οφειλετών.

1. Οι διατάξεις οι σχετικές με την αναστολή της εξοφλήσεως χρεών προς το δημόσιο δεν εφαρμόζονται για χρέη προς δήμους και κοινότητες.

2. Εκείνοι που διεξάγουν την ταμιακή υπηρεσία μπορούν να παρέχουν στους οφειλέτες των δήμων και των κοινοτήτων τις διευκολύνσεις που επιτρέπονται για τους οφειλέτες του δημοσίου, με εξαίρεση τους οφειλέτες βάσει συμβάσεων.

3. Η εξόφληση των χρεών προς δήμους και κοινότητες μπορεί, για εξαιρετικούς λόγους, να ορίζεται σε δόσεις ή προθεσμίες. Σύμφωνα με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη, ο χρόνος για την καταβολή μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο τον επιτρεπόμενο κατά την προηγούμενη παράγραφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 201.
(Άρθρο 161 Ν. 1065/1980—Άρθρο 25 παρ. 3 Ν. 1416/1984)

Έντοκη κατάθεση εσόδων των δήμων και κοινοτήτων.

1. Εφόσον η διαχείριση των εσόδων ενός δήμου ή μιας κοινότητας έχει ανατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το χρηματικό υπόλοιπο που απομένει στα δημόσια ταμεία στο τέλος κάθε έτους κατατίθεται εντόκως στο ταμείο αυτό.

Το επιτόκιο μπορεί να είναι κατώτερο από το επιτόκιο των δανείων που χορηγεί το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων κατά μία μονάδα το πολύ. Το προϊόν του τόκου εμφανίζεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών κατανέμεται σε δήμους κοινότητες, συνδέσμους αυτών και τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων για την εκτέλεση έργων και κάλυψη άλλων αναγκών τους.

2. Ο δημοτικός ταμίας δεν έχει δικαίωμα να κρατά στο ταμείο περισσότερο από το ένα δωδεκατημόριο των εξόδων που είναι γραμμένα στον προϋπολογισμό του δήμου. Τα υπόλοιπα χρήματα καταθέτει εντόκως και σε λογαριασμό όψεως στην Τράπεζα της Ελλάδος ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ή στην Εθνική ή στην Αγροτική Τράπεζα.

3. Ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταθέτουν εντόκως τα έσοδά τους που προέρχονται από εκποίηση περιουσιακών τους στοιχείων ή από δωρεές και κληροδοτήματα που προορίζονται αποκλειστικά για την εκτέλεση κοινωφελών έργων, σε ιδιαίτερο λογαριασμό, στο όνομά τους, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σύμφωνα με την παρ. 1, για το διάστημα που μεσολαβεί έως την έναρξη της εκτελέσεως των έργων αυτών.

Άρθρο 202.
(Άρθρο 162 Ν. 1065/1980—Άρθρο 18 παρ. 6 Ν. 1270/1982)

Πληρωμή εκκαθαρισμένης απαιτήσεως.

1. Αν ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας αρνείται να εκδώσει ένταλμα για την πληρωμή μιας εκκαθαρισμένης απαιτήσεως, που προβλέπεται στον προϋπολογισμό, ο δικαιούχος έχει δικαίωμα, δέκα μέρες αφότου επιδόθηκε με απόδειξη αίτησή του στο δήμαρχο ή στον πρόεδρο της κοινότητας να υποβάλει αναφορά προς το νομάρχη.

2. Ο νομάρχης, με αιτιολογημένη απόφαση, διατάζει να εκδοθεί το ένταλμα μέσα σε ορισμένη προθεσμία.

3. Αν δεν προβλέπεται σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο οφείλει, μέσα στην προθεσμία που ορίζει ο νομάρχης, να τροποποιήσει με απόφασή του τον προϋπολογισμό, ώστε να εγγραφεί η αναγκαία πίστωση και να εκδοθεί αμέσως το σχετικό ένταλμα.

4. Αν η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγρ. 2 περάσει, χωρίς να έχει εκδοθεί το ένταλμα, ο νομάρχης το εκδίδει απευθείας. Στην περίπτωση της παραγρ. 3, τροποποιεί τον προϋπολογισμό και συγχρόνως εκδίδει το ένταλμα απευθείας. Οι παραλείψεις αυτές του δημάρχου ή του προέδρου κοινότητας και των υπαίτιων δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων μπορούν να επιφέρουν την ποινή της αργίας.

Άρθρο 203.
(Άρθρο 163 Ν. 1065/1980)

Εντάλματα προπληρωμής.

1. Η έκδοση ενταλμάτων προπληρωμής επιτρέπεται μόνον: α) για να γίνουν πληρωμές για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων και για την προμήθεια των υλικών που απαιτούνται γι' αυτά, εφόσον γίνονται χωρίς δημοπρασία, και εφόσον η πληρωμή με τακτικό ένταλμα στο όνομα των δικαιούχων καθιστά αδύνατη την εκτέλεση του έργου ή της προμήθειας ή β) για την πληρωμή προμηθειών που γίνονται με δημοπρασία, όταν η προμήθεια γίνεται έξω από την έδρα του δήμου ή της κοινότητας ή απευθείας από το εξωτερικό, και είναι αδύνατη ή επιζήμια η χωρίς προπληρωμή προμήθεια.

2. Τα εντάλματα προπληρωμής εκδίδονται στο όνομα δημοτικών υπαλλήλων.

Άρθρο 204
(Άρθρο 164 Ν. 1065/1980—Υπουργική Απόφαση 80951/1982 ΦΕΚ Β' 1004/1982)

Πάγια προκαταβολή.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου μπορεί να παρέχεται πάγια προκαταβολή εις βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού, για την πληρωμή μικρών δαπανών. Με την απόφαση ορίζεται: α) το ποσό της προκαταβολής, που δεν μπορεί να υπερβαίνει, για τις κοινότητες, το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) δραχμών, για τους δήμους Αθηναίων, Πειραιώς, Θεσ/νίκης, Περιστερίου και Πατρέων το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών και για τους λοιπούς δήμους το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) δραχμών και β) ο δημοτικός ή κοινοτικός υπάλληλος, που στο όνομά του θα εκδοθεί το ένταλμα και που θα ενεργεί τις πληρωμές σύμφωνα με τις έγγραφες εντολές του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας.

2. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας οφείλει, αφού γίνουν οι πληρωμές, να θέσει χωρίς καθυστέρηση τα δικαιολογητικά τους υπόψη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, για τον έλεγχο και την έγκριση της δαπάνης.

Άρθρο 205.
(Άρθρο 165 Ν. 1065/1980)

Διαγραφή χρεών.

1. Κάθε είδους χρέη προς τους δήμους και τις κοινότητες μπορούν να διαγραφούν ολόκληρα ή εν μέρει: α) όταν οι οφειλέτες πέθαναν χωρίς ν' αφήσουν καμιά περιουσία και οι κληρονόμοι τους αποποιήθηκαν την κληρονομία, β) όταν οι οφειλέτες δεν έχουν καθόλου περιουσία και η επιδίωξη της εισπράξεως δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα επί τρία χρόνια, αφότου έληξε η χρήση κατά την οποία βεβαιώθηκαν γ) όταν οι οφειλέτες δεν έχουν περιουσία και είναι αγνώστου διαμονής, εφόσον οι προσπάθειες, που έγιναν επί μία τριετία για την ανεύρεση της διαμονής τους, δεν έφεραν αποτέλεσμα και δ) όταν η εγγραφή στους οριστικούς βεβαιωτικούς καταλόγους δημοτικών ή κοινοτικών φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών έγινε κατά τρόπο προφανώς λανθασμένο ως προς τη φορολογητέα ύλη ή το πρόσωπο του φορολογουμένου, ή όταν έγινε κατά λάθος πολλαπλή εγγραφή για το ίδιο είδος εσόδου και για το ίδιο πρόσωπο.

2. Η διαγραφή των χρεών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 206.
(Άρθρο 166 Ν. 1065/1980)

Γενικές διατάξεις.

1. Με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της ολομέ-

λειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κανονίζονται τα θέματα τα σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων, την έκδοση των χρηματικών ενταλμάτων την ευθύνη και τον καταλογισμό σε βάρος των προσώπων που τα εκδίδουν και τα προσυπογράφουν, τη χρηματική διαχείριση της ταμιακής υπηρεσίας, τη λογοδοσία των δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων και γενικά την οικονομική διοίκηση και το λογιστικό των δήμων και κοινοτήτων.

2. Με άλλο διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ρυθμίζεται η ευθύνη των προσώπων που διαχειρίζονται ένα δημοτικό ή κοινοτικό ταμείο ως προς την είσπραξη των εσόδων και την πληρωμή των δαπανών, καθώς και η διαδικασία και το περιεχόμενο του ελέγχου των χρηματικών ενταλμάτων.

3. Αν ο ταμίας αμφισβητήσει τη νομιμότητα του εντάλματος, αποφασίζει ο νομάρχης. Η απόφαση του νομάρχη είναι υποχρεωτική για τον ταμία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΔΑΝΕΙΑ

Άρθρο 207.
(Άρθρο 167 Ν. 1065/1980—Άρθρο 18 παρ. 7 Ν. 1270/1982)

Διαδικασία συνομολογήσεως.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συνομολογούν δάνεια με το κράτος, με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα, με νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και με κάθε είδους δημόσιους οργανισμούς, για την πραγματοποίηση κάθε σκοπού που ανήκει στην αρμοδιότητά τους.

2. Με την απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που αφορά τη σύναψη του δανείου πρέπει να καθορίζονται ο σκοπός, οι όροι του, και η τοκοχρεωλυτική δόση. Για να συναφθεί δάνειο για την εκτέλεση έργων ή προμηθειών, πρέπει να υπάρχει προκαταρκτική μελέτη ή προμελέτη ή οριστική μελέτη των έργων ή των προμηθειών, για τα οποία θα συνομολογηθεί το δάνειο, που να έχει συνταχθεί και εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα.

3. Απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί το δάνειο για σκοπό άλλον από εκείνο για τον οποίο συνομολογήθηκε. Επιτρέπεται εξαιρετικά να χρησιμοποιηθεί το δάνειο ή ένα μέρος του για την εκτέλεση άλλου έργου, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Αν και ο σκοπός αυτός ματαιωθεί, το δάνειο επιστρέφεται στο δανειστή.

4. Όποιοι παραβαίνουν τις διατάξεις της παραγράφου 3 έχουν αστική ευθύνη κατά τις διατάξεις του άρθρου 157.

Άρθρο 208.
(Άρθρο 168 Ν. 1065/1980—Άρθρο 25 παρ. 4 Ν. 1416/1984)

Δαπάνες για τη συνομολόγηση.

1. Οι διατάξεις, που επιβάλλουν την παράσταση δικηγόρων κατά τη σύνταξη δανειστικών συμβολαιογραφικών εγγράφων, δεν εφαρμόζονται για τους δήμους και τις κοινότητες. Οι συμβάσεις για τη συνομολόγηση δανείων προς δήμους και κοινότητες δεν επιβαρύνονται με τέλη και δικαιώματα υπέρ τρίτων.

2. Στις συμβάσεις, που γίνονται με συμβολαιογραφικά έγγραφα και αφορούν τη συνομολόγηση δανείων εκ μέρους δήμων και κοινοτήτων, τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα μειώνονται στο ένα δεύτερο και δεν μπορούν πάντως να υπερβούν το ποσό των επτά χιλιάδων (7.000) δραχμών. Τα κάθε είδους δικαιώματα εμμίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων, για την εγγραφή υποθήκης, προσημειώσεως ή κατασχέσεως, σε βάρος των δήμων και κοινοτήτων, μειώνονται στο ένα δεύτερο και δεν μπορούν πάντως να υπερβούν το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) δραχμών.

3. Εγγυήσεις του δημοσίου για τη σύναψη δανείων παρέχονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ύστερα από πρόταση του νομάρχη. Η εγγύηση μπορεί να παρέχεται με όρους που αφορούν τη χρονική διάρκεια, τις προϋποθέσεις για την παροχή και εξόφληση του δανείου και τις ασφάλειες που πρέπει ενδεχομένως να παράσχει ο δήμος ή η κοινότητα που δανείζεται, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η εκχώρηση πόρων.

4. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων έχουν εφαρμογή και για τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα του Κώδικα, τους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων και τις αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 209.
(Άρθρο 169 Ν. 1065/1980)

Παράταση της ισχύος φορολογιών έως την εξόφληση των δανείων.

Η διάρκεια και η είσπραξη των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών που εκχωρούν οι δήμοι και οι κοινότητες για την ασφάλεια και την εξυπηρέτηση των δανείων, παρατείνεται αυτοδικαίως έως την πλήρη εξόφληση των δανείων αυτών.

ΤΜΗΜΑ Β'
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 210.
(Άρθρο 170 Ν. 1065/1980)

Γενικές υποχρεώσεις—προστασία.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες οφείλουν να διατηρούν και να προστατεύουν την κάθε είδους περιουσία τους.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες οφείλουν να διαχειρίζονται την ακίνητη και κινητή περιουσία τους με τρόπο επιμελή και αποδοτικό και να διατηρούν την αξία της.

3. Ακίνητα και κινητά πράγματα, αξίες και οτιδήποτε άλλο ανήκει στην περιουσία των δήμων και των κοινοτήτων, πρέπει να καταγράφονται στα βιβλία τους.

4. Η διάθεση περιουσιακών στοιχείων των δήμων ή των κοινοτήτων επιτρέπεται, εφόσον τηρηθούν οι ειδικές διατάξεις του Κώδικα και εφόσον ο σκοπός που επιδιώκεται με τη διάθεση αυτή εξυπηρετεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμφέρον.

5. Η ακίνητη περιουσία των δήμων και των κοινοτήτων προστατεύεται σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας «περί προστασίας της ακινήτου περιουσίας του δημοσίου», όπως ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 211.
(Άρθρο 171 Ν. 1065/1980)

Ακίνητη περιουσία σε περίπτωση αναγνωρίσεως δήμου ή κοινότητας.

1. Σε περίπτωση που ένας συνοικισμός αποσπάται από ένα δήμο ή μία κοινότητα και αναγνωρίζεται ως ιδιαίτερη κοινότητα, ισχύουν ως προς την ακίνητη περιουσία τα ακόλουθα: α) τα ακίνητα του συνοικισμού που είχαν περιέλθει στο δήμο ή την κοινότητα απ' όπου τώρα αποσπάται, περιέρχονται στο συνοικισμό που αναγνωρίζεται ως κοινότητα. β) Τα ακίνητα που βρίσκονται στην περιφέρεια του συνοικισμού και ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία του δήμου ή της κοινότητας, απ' όπου αποσπάται ο συνοικισμός, παραμένουν στην κυριότητα του δήμου ή της κοινότητας, εκτός αν περιήλθαν στην κυριότητά τους για χάρη του συνοικισμού. γ) Τα ακίνητα της περιφέρειας του συνοικισμού, μαζί με τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται επάνω σ' αυτά, που είναι προορισμένα για την εκπλήρωση δημοτικού ή κοινοτικού σκοπού, παραμένουν στην κυριότητα του δήμου ή της κοινότητας, απ' όπου αποσπάσθηκε ο συνοικισμός, εκτός αν ήταν προορισμένα αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του συνοικισμού. δ) Τα κοινόχρηστα ακίνη-

τα που βρίσκονται στην περιφέρεια του συνοικισμού, περιέρχονται στον αναγνωριζόμενο δήμο ή κοινότητα.

2. Τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση ακινήτων, που προϋπάρχουν υπέρ των κατοίκων του συνοικισμού, διατηρούνται

3. Σε περίπτωση που γίνεται απόσπαση συνοικισμού από ένα δήμο ή μία κοινότητα και ένωσή του με άλλο δήμο ή κοινότητα τα αποτελέσματα που προβλέπονται στην παρ. 1 δημιουργούνται υπέρ του δήμου ή της κοινότητας με τον οποίο ενώνεται ο συνοικισμός και τα αποτελέσματα που προβλέπονται στη παρ. 2 δημιουργούνται υπέρ των κατοίκων του συνοικισμού.

Άρθρο 212.
(Άρθρο 172 Ν. 1065/1980)
Τύχη της περιουσίας δήμων ή κοινοτήτων σε περίπτωση ενώσεως.

1. Αν γίνει ένωση δήμων ή κοινοτήτων, ή κοινότητας με δήμο, η περιουσία τους περιέρχεται στο νέο δήμο ή την κοινότητα.

2. Τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση των ακινήτων, που προϋπήρχαν υπέρ των κατοίκων κάθε δήμου ή κοινότητας, διατηρούνται.

Άρθρο 213.
(Άρθρο 173 Ν. 1065/1980)
Καταναμή οφειλών σε περίπτωση προσαρτήσεως ή αναγνωρίσεως.

1. Ο δήμος ή η κοινότητα, όπου προσαρτάται ένας συνοικισμός, ή ο συνοικισμός, που αναγνωρίστηκε ως ιδιαίτερος δήμος ή κοινότητα, οφείλει να καταβάλει το μέρος που αναλογεί στο συνοικισμό αυτόν από τις οφειλές, που προέκυψαν αποκλειστικά από την εκτέλεση έργων κοινής ωφέλειας, που εξυπηρετούν και το συνοικισμό. Η υποχρέωση αυτή υπάρχει απέναντι στο δήμο ή στην κοινότητα απ' όπου αποσπάστηκε ο συνοικισμός, και η σχετική δαπάνη εγγράφεται ως υποχρεωτική.

2. Η καταναμή της οφειλής γίνεται ανάλογα με την ωφέλεια που προέκυψε για το συνοικισμό από τα έργα, αφού ληφθεί υπόψη και ο πληθυσμός, με απόφαση του νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του συμβουλίου που προβλέπει το άρθρο 8 του Κώδικα.

Άρθρο 214.
(Άρθρο 174 Ν. 1065/1980—
Άρθρο μόνο Π.Δ. 331/1983)
Διάθεση—διαχείριση βοσκοτόπων.

1. Βοσκότοποι που ανήκουν στο κράτος, διατίθενται για εκμετάλλευση στους δήμους και στις κοινότητες στην περιφέρεια των οποίων βρίσκονται, κατά προτεραιότητα, αποκλειστικά και μόνο για την ικανοποίηση κτηνοτροφικών αναγκών, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά.

2. Τις περιουσίες, που ανήκαν πριν από το νόμο ΔΝΖ' σε τέως δήμους και προέρχονται από ιδιωτικές βοσκές, που η χρήση τους είχε αφεθεί από τους ιδιοκτήτες στην κοινή χρήση, διαχειρίζεται το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαχείριση δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας. Ειδικότερα, στους δήμους ή στις κοινότητες, που οι κάτοικοί τους μετακινούνται ομαδικά έξω από τη διοικητική περιφέρειά τους και στον ίδιο τόπο, για διαχείριση ή παραθερισμό, τις βοσκές που αναφέρονται σ' αυτήν την παράγραφο διαχειρίζεται ο δήμος ή η κοινότητα στην περιφέρεια του οποίου γίνεται η διαχείμαση ή ο παραθερισμός, και όχι ο δήμος ή η κοινότητα στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται οι βοσκές.

3. Αν τις βοσκές της προηγούμενης παραγράφου διαχειρίζονται ήδη με οποιοδήποτε τρόπο συνεταιρισμοί ή επιτροπές, η διαχείριση περιέρχεται, μέσα σ' ένα έτος αφότου αρχίσει να ισχύει ο Κώδικας, στο δήμο ή στην κοινότητα στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται οι βοσκές, ύστερα από πρόταση του δήμου ή της κοινότητας και με απόφαση του Νομάρχη

Άρθρο 215.
(Άρθρο 175 Ν. 1065/1980—Κοινή Υπουργική απόφαση 32489/1982 ΦΕΚ Β' 213/1982)
Κτηματολόγια.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες οφείλουν να καταρτίζουν και να τηρούν κτηματολόγιο των ακινήτων τους.

2. Στο κτηματολόγιο καταχωρίζεται: α) η περιγραφή και το είδος του ακινήτου, β) η τοποθεσία, γ) η έκταση και τα όρια του ακινήτου καθώς και το σχετικό τοπογραφικό ή πρόχειρο σχεδιάγραμμα, δ) η χρονολογία της αποκτήσεώς του και οι τίτλοι ιδιοκτησίας, ε) άλλα δικαιώματα που τυχόν υπάρχουν και οι σχετικοί τίτλοι και στ) η κατά προσέγγιση αξία του ακινήτου.

3. Για την καταχώρηση ακινήτου στο κτηματολογικό συντάσσεται έκθεση από επιτροπή, που συγκροτείται σε κάθε δήμο ή κοινότητα με τον ακόλουθο τρόπο: α) στους δήμους που έχουν δική τους τεχνική υπηρεσία, συγκροτείται με απόφαση του δημάρχου, και αποτελείται από δύο μέλη του δημοτικού συμβουλίου, που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το συμβούλιο, και από ένα μηχανικό ή υπομηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας και β) στους λοιπούς δήμους και κοινότητες συγκροτείται με απόφαση του νομάρχη και αποτελείται από τον αρμόδιο αγρονόμο ή, αν δεν υπάρχει αγρονόμος, από τον αρμόδιο διοικητή της αγροφυλακής, ένα μέλος του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που ορίζεται από το συμβούλιο, και ένα μηχανικό ή υπομηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας των δήμων και κοινοτήτων ή, αν δεν υπάρχουν αυτοί, έναν εμπειροτέχνη. Στις επιτροπές αυτές προεδρεύει ο δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος που μετέχει και αν μετέχουν περισσότεροι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι, αυτός που έλαβε στην εκλογή τους περισσότερους ψήφους. Τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί δημοτικός ή κοινοτικός υπάλληλος, που ορίζεται από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας. Ανακοίνωση για την κατάρτιση των εκθέσεων δημοσιεύεται, με τοιχοκόλληση στο κοινοτικό ή δημοτικό κατάστημα. Οι εκθέσεις βιβλιοδετούνται σε ειδικό βιβλίο του οποίου εξασφαλίζεται η δημοσιότητα.

4. Ο δήμος ή η κοινότητα μπορούν ν' αναθέτουν την κατάρτιση των διαγραμμάτων των ακινήτων τους απευθείας σε ιδιώτη πολιτικό μηχανικό ή αρχιτέκτονα ή τοπογράφο μηχανικό ή υπομηχανικό. Η αμοιβή τους καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν την ανάθεση της συντάξεως μελετών δημοτικών και κοινοτικών έργων, και καταβάλλεται στο δικαιούχο ευθύς μόλις εκτελεστεί ολόκληρη η εργασία, και αφού βεβαιωθεί η εκτέλεση από το τεχνικό μέλος της επιτροπής. Στις κοινότητες, η κατάρτιση των σχεδιαγραμμάτων μπορεί να ανατεθεί σε εμπειροτέχνη.

5. Οι εκθέσεις των επιτροπών που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού, μπορούν ν' αναθεωρούνται, ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία 6 μηνών από τη δημοσίευση της σχετικής ανακοινώσεως. Την αναθεώρηση ενεργεί επιτροπή, που συγκροτείται από το νομάρχη, στην έδρα κάθε νομού και αποτελείται από το διευθυντή εσωτερικών της νομαρχίας, ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της διευθύνσεως γεωργίας του νομού, ένα μηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων και δύο μέλη, που ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από τη διοικούσα επιτροπή της τοπικής ενώσεως δήμων και κοινοτήτων με διετή θητεία. Η επιτροπή λειτουργεί νόμιμα, ακόμη και αν τα μέλη της που πρέπει να οριστούν από την τοπική ένωση δεν έχουν υποδειχθεί μέσα σε δύο μήνες αφότου η ένωση παρέλαβε το σχετικό έγγραφο του νομάρχη. Τα καθήκοντα του γραμματέα εκτελεί ένας υπάλληλος της νομαρχίας, που ορίζεται από το νομάρχη.

6. Αν υπάρχει ασάφεια στις εκθέσεις των επιτροπών, σχετική ιδίως με τον καθορισμό των ορίων, της εκτάσεως και της θέσεως των ακινήτων που έχουν περιληφθεί στο κτηματολόγιο, ή αν διαπιστωθεί ότι έχει παραληφθεί η εγγραφή στο κτηματολόγιο των δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων,

καθώς και αν έχει γίνει εσφαλμένη εγγραφή ιδιωτικών ακινήτων ως δημοτικών ή κοινοτικών, επιτρέπεται στις επιτροπές να προβαίνουν στις αναγκαίες αποταφηνίσεις, συμπληρώσεις και διορθώσεις μέσα σε δύο χρόνια από τη δημοσίευση των εκθέσεών τους, ύστερα από έγγραφο του νομάρχη.

7. Οποιεσδήποτε ουσιώδεις μεταβολές των ακινήτων δημιουργούνται μετά τη σύνταξη του κτηματολογίου, εγγράφονται στο κτηματολόγιο με τη φροντίδα του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας. Μεταβολές στα σχεδιαγράμματα γίνονται μόνον από μηχανικό.

8. Στα μέλη των επιτροπών και στον γραμματέα καταβάλλονται τα έξοδα κινήσεως καθώς και, μετά την οριστικοποίηση του κτηματολογίου, ανάλογη αποζημίωση. Τα έξοδα αυτά επιβαρύνουν τους ενδιαφερόμενους δήμους και κοινότητες και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

9. Ο τρόπος με τον οποίο καταρτίζεται και δημοσιεύεται το κτηματολόγιο, η λειτουργία των επιτροπών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετική με το κτηματολόγιο καθορίζονται με διάταγμα.

Άρθρο 216.
(Άρθρο 176 Ν. 1065/80-Άρθρο 26 παρ. 1 Ν.1416/84)
Δωρεές ακινήτων.

1 Δωρεές δημοτικών και κοινοτικών ακινήτων επιτρέπονται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, για την κατασκευή δημοσίων διδακτηρίων, την κάλυψη αναγκών αναδασμού ή την εκπλήρωση άλλου σπουδαίου κοινωφελούς σκοπού, που συνδέεται αποκλειστικά και μόνο με την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων και την άμεση εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής.

2. Αν η χρήση των ακινήτων, που έχουν δωρηθεί, μεταβληθεί ή ο σκοπός της δωρεάς δεν εκπληρωθεί μέσα στην προθεσμία που έχει οριστεί, η σύμβαση της δωρεάς λύεται, και η κυριότητα των ακινήτων επανέρχεται αυτοδικαίως στο δήμο ή στην κοινότητα. Η σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου καταχωρίζεται στα βιβλία μεταγραφών.

3. Τα ακίνητα της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να παραμείνουν σ' αυτούς που είχαν δωρηθεί, εφόσον καταβληθεί στους δήμους ή κοινότητες ως αποζημίωση η αξία του ακινήτου, που υπολογίζεται στην τρέχουσα αξία κατά το χρόνο καταβολής της. Επίσης, αντί της αποζημιώσεως, μπορεί να μεταβιβασθεί στο δήμο ή κοινότητα άλλο ακίνητο ίσης αξίας. Η αξία τούτων καθορίζεται από την επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 218.

Άρθρο 217.
(Άρθρο 177 Ν. 1065/80-Άρθρο 87 παρ. 1 Ν. 1416/84)
Δωρεάν παραχώρηση της χρήσεως δημοτικών και κοινοτικών ακινήτων.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται να παραχωρείται δωρεάν η χρήση δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων στο δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, για την αντιμετώπιση έκτακτης και επείγουσας ανάγκης. Η παραχώρηση ανακαλείται με όμοια απόφαση, εφόσον οι λόγοι που την είχαν υπαγορεύσει έχουν εκλείψει.

2. Επίσης, με την ίδια διαδικασία, επιτρέπεται να παραχωρείται δωρεάν η χρήση ακινήτων σε άλλα νομικά πρόσωπα, που ασκούν αποκλειστικά και μόνον δραστηριότητα που είναι κοινωφελής ή προάγει τα τοπικά συμφέροντα.

Άρθρο 218.
(Άρθρο 178 Ν. 1065/80- Άρθρο 26 παρ. 2 Ν. 1416/1984 Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982)
Εκποίηση ακινήτων.

1. Η εκποίηση δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων επιτρέπεται μόνο για προφανή ωφέλεια του δήμου ή της κοινότητας, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του και εγκρίνεται από το νομάρχη. Η προφανής ωφέλεια βεβαιώνεται με την ίδια απόφαση.

2. Ο δήμος ή η κοινότητα διαθέτουν το προϊόν της εκποιήσεως αποκλειστικά και μόνο για την εκπλήρωση του σκοπού, για τον οποίο έγινε η εκποίηση. Αν τυχόν απομένει υπόλοιπο, διατίθεται για την εκτέλεση έργων. Αποκλείεται η διάθεση του υπόλοιπου αυτού για την κάλυψη υποχρεωτικών δαπανών.

3. Η εκποίηση γίνεται με δημοπρασία, και η πράξη κατακυρώσεως ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη.

4. Κάθε παράβαση της διαδικασίας που προβλέπεται σε τούτο το άρθρο, συνεπάγεται απόλυτη ακυρότητα της εκποιήσεως. Καμία αξίωση δεν δημιουργείται κατά του δήμου ή της κοινότητας από την ακυρότητα αυτή.

5. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία της παραγράφου 1 επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκποίηση δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων στο δημόσιο, σε άλλους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, σε επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας, Ελληνικά Ταχυδρομεία, Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης Πρωτεύουσας, Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας κλπ.) για την εκτέλεση έργων του προγράμματός τους.

6. Το τίμημα των ακινήτων της προηγούμενης παραγράφου καθορίζεται από επιτροπή, που ορίζεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο και αποτελείται από δύο μέλη του, από τα οποία το ένα ορίζεται πρόεδρος και από ένα μηχανικό ή υπομηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου ή της κοινότητας ή, όπου δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία, από ένα μηχανικό ή υπομηχανικό της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ), που ορίζεται από το δήμαρχο ή το νομάρχη κατά περίπτωση.

7. Τα έξοδα μεταβίβασης του ακινήτου βαρύνουν τον αγοραστή.

8. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 εφαρμόζονται και για κατηγορίες συνεταιρισμών, που καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Με τα ίδια διατάγματα μπορούν να προσδιορίζονται και οι προϋποθέσεις της απευθείας εκποίησης.

Άρθρο 219.
(Άρθρο 179 Ν. 1065/80—Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982)
Εκποίηση οικοπέδων σε άστεγους δημότες.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν, με απόφαση του συμβουλίου τους, που ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη, να εκποιούν απευθείας και χωρίς δημοπρασία οικόπεδά τους σε άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες κατοίκους τους. Με άλλη απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου καθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων σύμφωνα με γενικά κριτήρια όπως π.χ. είναι το ύψος του ετήσιου εισοδήματος, ο αριθμός των ανήλικων τέκνων, η κατάσταση της υγείας των μελών της οικογένειας, οι καταστροφές από θεομηνίες κλπ. Η επιλογή των δικαιούχων και η παραχώρηση των οικοπέδων γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου. Αν οι όροι είναι ίσοι, γίνεται δημόσια κλήρωση ανάμεσα στους δικαιούχους.

2. Το τίμημα των οικοπέδων, που εκποιούνται μ' αυτόν τον τρόπο, καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου στο ένα τέταρτο τουλάχιστον της τρέχουσας αξίας τους καταβάλλεται σε πέντε ετήσιες δόσεις και διατίθεται για να εκτελεστούν έργα, κατά προτίμηση μέσα στον παραχωρούμενο χώρο. Εφόσον εκείνοι στους οποίους παραχωρούνται τα οικόπεδα δεν ανεγείρουν οικοδομή μέσα σε πέντε χρόνια από την παραχώρηση, εκπίπτουν αυτοδικαίως

από τα δικαιώματά τους, εκτός αν ζητήσουν παράταση της πενταετούς προθεσμίας με αίτησή τους, που περιέχει επαρκή αιτιολογία και υποβάλλεται κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της προθεσμίας. Η προθεσμία δεν μπορεί πάντως να παραταθεί περισσότερο από μία ακόμη τριετία. Το συμβόλαιο για τη μεταβίβαση της κυριότητας συντάσσεται αφού τηρηθούν οι προαναφερόμενοι όροι και προϋποθέσεις.

3. Επιτρέπεται να παραχωρηθεί από το δήμο ή την κοινότητα δικαίωμα εγγραφής υποθήκης, ώστε να λάβει στεγαστικό δάνειο εκείνος υπέρ του οποίου έγινε η εκποίηση.

Άρθρο 220.
(Άρθρο 180 Ν. 1065/80 — Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982 Κοινή Υπουργική Απόφαση 32489/1982 ΦΕΚ Β' 213/82)

Διάθεση αποκαλυπτομένων καλλιεργητικών εκτάσεων.

1. Επιτρέπεται, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, να παραχωρηθεί, χωρίς δημοπρασία και χρονικό περιορισμό, σε γεωργούς δημότες κατοίκους για αυτοκαλλιέργεια ή χρήση: α) των καλλιεργησίμων δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων, που αποκαλύπτονται ύστερα από αποστράγγιση ή αποξήρανση που έγινε με δαπάνες του δήμου ή της κοινότητας, β) των εκτάσεων που προσκτάται ο δήμος ή η κοινότητα και γ) των εκτάσεων που αποκαλύπτονται με την αποξήρανση εθνικών τελμάτων, ελών και λιμνών, που παραχωρούνται από το δημόσιο στους δήμους ή στις κοινότητες.

2. Με άλλη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου καθορίζονται: α) οι εκτάσεις που θα παραχωρηθούν, β) οι δικαιούχοι, σύμφωνα με γενικά κριτήρια, όπως είναι π.χ. η παντελής έλλειψη ή η ανεπάρκεια κλήρου, ο αριθμός των μελών της οικογένειας, το ύψος του ετήσιου εισοδήματος κλπ. και γ) το ετήσιο δικαίωμα χρήσεως, που πρέπει να καταβάλλεται, ανάλογα με τις κατηγορίες των εκτάσεων, και το οποίο δεν μπορεί να ορίζεται κατώτερο από το ένα δέκατο της τρέχουσας μισθωτικής αξίας τους, για κάθε χρόνο.

3. Η παραχώρηση ανακαλείται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εγκρίνεται από το νομάρχη, αν: α) δεν καλλιεργείται η έκταση από αυτόν τον ίδιο προς τον οποίον έγινε η παραχώρηση ή από τους κληρονόμους του εξ αδιαθέτου, για μία διετία τουλάχιστον και β) αν οι προυποθέσεις της παραχωρήσεως, έχουν εκλείψει. Με όμοια απόφαση, που πρέπει να ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη, μπορεί ν' ανακληθεί η παραχώρηση, αν άλλαξε ο γεωργικός χαρακτήρας της εκτάσεως ή η έκταση βρίσκεται σε περιοχή που έχει διαμορφωθεί τουριστικά.

4. Για να δημιουργηθούν συνεχόμενες εκτάσεις, που η χρήση τους θα παραχωρηθεί κατά τις προηγούμενες παραγράφους τούτου του άρθρου, επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση για λόγους δημόσιας ωφέλειας ιδιωτικών γαιών, που βρίσκονται μέσα στην περιοχή των δημοτικών και κοινοτικών εκτάσεων, που αποξηραίνονται. Εφόσον συναινούν τα ενδιαφερόμενα μέρη, μπορεί να γίνει και ανταλλαγή αυτών των ιδιωτικών γαιών με διαθέσιμες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις ίσης αξίας. Η αποζημίωση των ιδιοκτητών μειώνεται κατά ποσοστό ανάλογο με τις δαπάνες που έχουν γίνει για τη βελτίωση ολόκληρης της εκτάσεως.

Άρθρο 221.
(Άρθρο 181 Ν. 1065/1070)

Ανταλλαγή ακινήτων.

Η ανταλλαγή ακινήτων των δήμων και των κοινοτήτων καθώς και η επιβάρυνσή τους με εμπράγματο δικαίωμα, επιτρέπεται να γίνει με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του άρθρου 218. Δημοπρασία δεν απαιτείται.

Άρθρο 222.
(Άρθρο 26 παρ. 3 Ν. 1416/1984)

Αγορά ακινήτων.

Οι διατάξεις του άρθρου 218 εφαρμόζονται αναλόγως για την αγορά ιδιωτικών ακινήτων εκ μέρους δήμων και κοινοτήτων. Αν από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο κριθεί ότι μόνο ένα ακίνητο είναι κατάλληλο για την εκπλήρωση δημοτικού ή κοινοτικού σκοπού, το ακίνητο μπορεί να αγοραστεί απευθείας με ομόφωνη απόφαση του συμβουλίου που εγκρίνεται από το νομάρχη.

Άρθρο 223.
(Άρθρο 183 Ν. 1065/80—Άρθρο 29 Ν. 1080/80—Άρθρα 26 παρ. 4 Ν.1416/84-Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982)

Εκμίσθωση ακινήτων των δήμων και των κοινοτήτων.

1. Η εκμίσθωση ακινήτων των δήμων και των κοινοτήτων, γίνεται με δημοπρασία, και η πράξη κατακυρώσεως ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη. Αν η δημοπρασία δεν φέρει αποτέλεσμα, επαναλαμβάνεται. Αν και η δεύτερη δημοπρασία δεν φέρει αποτέλεσμα, η εκμίσθωση μπορεί να γίνει με απευθείας συμφωνία, της οποίας τους όρους καθορίζει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο.

2. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μπορεί, με απόφασή του, να εκμισθώνει, χωρίς δημοπρασία, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες, θέατρα και κινηματοθέατρα ή άλλους χώρους, για επιστημονικούς και καλλιτεχνικούς σκοπούς, αφού το συμβούλιο εκτιμήσει τη στάθμη και την ποιότητα της εκδηλώσεως.

3. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκμίσθωση δημοτικών και κοινοτικών ακινήτων στο δημόσιο, σε άλλους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης σε επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, καθώς και σε συνεταιρισμούς για την ικανοποίηση των αναγκών τους.

4. Για την εκμίσθωση σε συνεταιρισμούς εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 218.

5. Το μίσθωμα των ακινήτων της παραγράφου 3 καθορίζεται από την επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 218.

6. Επιτρέπεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη, η απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκμίσθωση του δικαιώματος εκμεταλλεύσεως λατομείων αδρανών υλικών σε συνεταιρισμούς λατόμων που λειτουργούν νόμιμα, των οποίων όλα τα μέλη είναι κάτοικοι του ιδιοκτήτη δήμου ή κοινότητας, με τους όρους και περιορισμούς των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του νόμου 669/77 «περί εκμεταλλεύσεως λατομείων». Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται και προκειμένου περί δημοτικών ή κοινοτικών λατομείων μαρμάρων.

7. Απαγορεύεται η με οποιαδήποτε μορφή παραχώρηση από το μισθωτή συνεταιρισμού του κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαιώματος εκμεταλλεύσεως θεωρουμένης αυτοδικαίως άκυρης αυτής της παραχωρήσεως. Σε περίπτωση παραβάσεως της διατάξεως αυτής η άδεια εκμεταλλεύσεως ανακαλείται υποχρεωτικά και ο συνεταιρισμός υποχρεούται στην καταβολή ποσού ίσου με το διπλάσιο του μισθώματος που καθορίστηκε με τη σύμβαση.

Άρθρο 224.
(Άρθρο 184 Ν. 1065/1980)

Μίσθωση ακινήτων από τους δήμους και τις κοινότητες.

Για να μισθώσουν οι δήμοι και οι κοινότητες ακίνητα που ανήκουν σε τρίτους, γίνεται δημοπρασία. Αν η δημοπρασία που έγινε μία φορά δεν έφερε αποτέλεσμα, μπορεί να γίνει μίσθωση χωρίς δημοπρασία, με απόφαση του συμβουλίου.

Άρθρο 225.
(Άρθρο 185 Ν. 1065/1980)

Εκμίσθωση γης των δήμων και κοινοτήτων.

1. Η καλλιεργήσιμη γη του δήμου ή της κοινότητας, που περιλαμβάνεται στη δημοτική ή κοινοτική περιφέρεια, αφού βεβαιωθεί ως προς τη θέση, τα όρια και την έκταση, εκμι-

σθώνεται ολόκληρη ή σε τμήματα, με δημοπρασία, που γίνεται ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ανάμεσα σε δημότες κατοίκους του δήμου ή της κοινότητας που έχει την κυριότητα της γης, εφόσον στην απόφαση βεβαιώνεται ότι η έκταση δεν είναι απαραίτητη για τις ανάγκες της τοπικής κτηνοτροφίας. Με απόφαση της δημαρχιακής επιτροπής ή του κοινοτικού συμβουλίου ορίζονται το κατώτατο όριο του μισθώματος και οι λοιποί όροι της δημοπρασίας, και μπορεί ν' απαγορευθεί να συμμετάσχουν στη δημοπρασία ιδιοκτήτες καλλιεργησίμων εκτάσεων ορισμένου αριθμού στρεμμάτων.

2. Αν η δημοπρασία δεν φέρει αποτέλεσμα, επαναλαμβάνεται ανάμεσα σε όλους τους δημότες, ανεξάρτητα από την έκταση της καλλιεργήσιμης ιδιοκτησίας τους. Αν και στην περίπτωση αυτή, η δημοπρασία δεν φέρει αποτέλεσμα, επαναλαμβάνεται και μπορεί να συμμετάσχει σ' αυτήν οποιοσδήποτε.

3. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου τους, να εκμισθώνουν με δημοπρασία, για χρονικό διάστημα έως τριάντα ετών, δημοτικές και κοινοτικές εκτάσεις που επιδέχονται καλλιέργεια και δενδροκομία και δεν υπάγονται στη ρύθμιση της παραγρ. 1, ώστε οι εκτάσεις αυτές ν' αξιοποιηθούν. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι της εκμισθώσεως. Η κατακύρωση γίνεται επίσης με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Η απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη διενέργεια της δημοπρασίας και τους όρους της καθώς και η απόφασή του για την κατακύρωση της δημοπρασίας εγκρίνεται από το νομάρχη.

Άρθρο 226.
(Άρθρο 186 Ν. 1065/1980)
Μεταγραφή συμβάσεων.

Συμβάσεις, με τις οποίες γίνεται εκμίσθωση δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων για χρονική διάρκεια μεγαλύτερη από εννέα έτη, μεταγράφονται ατελώς ολόκληρες, στα βιβλία μεταγραφών του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 227.
(Άρθρο 187 Ν. 1065/1980—Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982—Κοινή Υπουργική απόφαση 32489/1982 ΦΕΚ Β' 213/1982)
Εκμετάλλευση δημοτικών και κοινοτικών δασών.

1. Η διαχείριση, η καλλιέργεια και η εκμετάλλευση των δημοτικών ή κοινοτικών δασών και των δασικών γενικά εκτάσεων γίνεται σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία. Η εκμίσθωση της εκμεταλλεύσεως γίνεται με δημοπρασία. Η απόφαση για την κατακύρωση ελέγχεται από άποψη νομιμότητας, από το νομάρχη.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες που έχουν στην ιδιοκτησία τους δάση, μπορούν, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, να εκμισθώνουν την εκμετάλλευση του δάσους σε δασικούς συνεταιρισμούς εργασίας, των οποίων όλα τα μέλη, είναι κάτοικοι του δήμου ή της κοινότητας, απευθείας και χωρίς δημοπρασία και για χρονικό διάστημα έως τριών ετών.

3. Απαγορεύεται στο συνεταιρισμό που έχει μισθώσει, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως, να παραχωρήσει, με οποιαδήποτε μορφή, το δικαίωμα αυτό, και θεωρούνται αυτοδικαίως άκυρες η σύμβαση που έχει τέτοιο αντικείμενο και η παραχώρηση. Οι παραβάτες τιμωρούνται με χρηματική ποινή, που είναι ίση τουλάχιστο με το δεκαπλάσιο της αξίας του λήμματος, ή με φυλάκιση έως έξι μηνών ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Άρθρο 228.
(Άρθρο 188 Ν. 1065/1980—Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982)
Ακίνητη περιουσία που ανήκει σε περισσότερους δήμους ή κοινότητες.

1. Ο τρόπος με τον οποίο ασκείται η διοίκηση και η εκμετάλλευση ακινήτων που ανήκουν εξ αδιαιρέτου σε περισσότερους δήμους ή κοινότητες, καθορίζεται με σύμφωνη απόφαση όλων των ενδιαφερομένων οργανισμών. Σε περίπτωση διαφωνίας, επικρατεί η πλειοψηφία που υπολογίζεται σύμφωνα με το μέγεθος των μερίδων.

2. Οι δημοπρασίες για την εκποίηση ή την εκμίσθωση των ακινήτων αυτών γίνονται στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα ακίνητα ολόκληρα ή κατά το μεγαλύτερο τμήμα τους, εμπρός στους δημάρχους ή στους προέδρους κοινοτήτων των οργανισμών που έχουν την συγκυριότητα ή στους νόμιμους αναπληρωτές τους. Με απόφαση των συμβουλίων των οργανισμών αυτών, μπορεί ν' ανατεθεί σ' έναν από τους συγκύριους οργανισμούς η διενέργεια της δημοπρασίας από αρμόδιο όργανό του. Και στις δύο περιπτώσεις, η κατακύρωση της δημοπρασίας πρέπει να εγκριθεί από τα συμβούλια των δήμων ή των κοινοτήτων που έχουν τη συγκυριότητα.

3. Οι αποφάσεις των συμβουλίων των συγκυρίων δήμων και κοινοτήτων, που αφορούν, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους εκποίηση ή εκμίσθωση, πρέπει να ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη. Όταν οι δήμοι ή οι κοινότητες που έχουν τη συγκυριότητα υπάγονται σε διάφορους νομούς, οι αποφάσεις αυτές εγκρίνονται από τον Υπουργό Εσωτερικών.

Άρθρο 229.
(Άρθρο 189 Ν. 1065/1980—Άρθρο 26 παρ. 5 και 6 Ν. 1416/1984)
Κινητά πράγματα των δήμων και κοινοτήτων.

1. Η εκποίηση κινητών πραγμάτων των δήμων και των κοινοτήτων επιτρέπεται ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και ενεργείται με δημοπρασία. Όταν πρόκειται για πράγματα που έχουν αξία έως εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών για τους δήμους και εξήντα χιλιάδων (60.000) δραχμών για τις κοινότητες, μπορεί, εξαιρετικά, με αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου, να γίνεται πρόχειρη δημοπρασία.

Επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκποίηση κινητών πραγμάτων προς το δημόσιο, άλλους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, για την κάλυψη των αναγκών τους με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Το τίμημα των κινητών καθορίζεται από την επιτροπή της παραγράφου 6 του άρθρου 218.

2. Η εκμίσθωση κινητών πραγμάτων των δήμων και των κοινοτήτων γίνεται με δημοπρασία. Αν η δημοπρασία δεν φέρει αποτέλεσμα, η εκμίσθωση μπορεί να γίνει με απευθείας συμφωνία, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου. Η εκμίσθωση κινητών πραγμάτων, για χρονικό διάστημα έως τριών το πολύ μηνών, γίνεται με απευθείας συμφωνία, ύστερα από απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στη μίσθωση κινητών πραγμάτων εκ μέρους των δήμων και κοινοτήτων.

4. Δωρεές δημοτικών και κοινοτικών κινητών πραγμάτων, πλην χρηματικών παροχών, επιτρέπονται ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, προς το δημόσιο, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, για την εκπλήρωση σκοπού, που συνδέεται με την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων ή την άμεση εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής.

5. Σε περιπτώσεις που συγκύριοι κινητών πραγμάτων είναι περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες, για τη διοίκηση, την εκμετάλλευση και την εκποίησή τους εφαρμόζονται αναλόγως

οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, εκτός από αυτές που αφορούν την έγκριση.

6. Αντικείμενα που δεν έχουν καμία αξία καταστρέφονται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη επιτροπής, η οποία αποτελείται από δύο συμβούλους και έναν τεχνικό υπάλληλο του δήμου. Αν δεν υπάρχει τεχνική υπηρεσία στο δήμο, καθώς και αν πρόκειται για κοινότητα, τον τεχνικό υπάλληλο ορίζει ο νομάρχης. Για την καταστροφή, η επιτροπή συντάσσει πρωτόκολλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 230.
(Άρθρο 190 Ν. 1065/1980)

Παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων σε δήμους και κοινότητες.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται να παραχωρηθούν ή να διατεθούν δωρεάν στους δήμους ή στις κοινότητες περιουσιακά στοιχεία οποιασδήποτε φύσεως, που ανήκουν στο δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή σε οποιονδήποτε δημόσιο φορέα, ύστερα από απόφαση του συλλογικού οργάνου που διοικεί τον φορέα αυτόν.

2. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παραχώρηση ή τη διάθεση καθώς και οι συνέπειες που συνεπάγεται η μη τήρησή τους.

Άρθρο 231.
(Άρθρο 191 Ν. 1065/80)

Ανέγερση κατοικιών και διδακτηρίων.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν ν' ανεγείρουν κατοικίες και να παραχωρούν τη χρήση τους, χωρίς δημοπρασία, σε άστεγους και οικονομικά αδύνατους δημότες. Οι διατάξεις του άρθρου 219 του Κώδικα εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτές.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες, μπορούν επίσης ν' ανεγείρουν και να συντηρούν κάθε είδους διδακτήρια. Οι δήμοι και οι κοινότητες διατηρούν πάντοτε την κυριότητα των διδακτηρίων αυτών.

Άρθρο 232.
(Άρθρο 192 Ν. 1065/80 — Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/82
Άρθρο 26 παρ. 7 Ν. 1416/84)

Επιχορηγήσεις και βοηθήματα.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου παρέχονται χρηματικές επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που εδρεύουν στην περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας και αναπτύσσουν δραστηριότητες που εξυπηρετούν άμεσα τους κατοίκους της περιοχής, μόνον εφόσον η οικονομική κατάσταση του δήμου ή της κοινότητας το επιτρέπει.

2 Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για την αντιμετώπιση έκτακτης και σοβαρής ανάγκης, επιτρέπεται να χορηγούνται στους οικονομικά αδύνατους κατοίκους είδη διαβιώσεως ή περιθάλψεως, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Με τους ίδιους όρους επιτρέπεται να χορηγούνται χρηματικά βοηθήματα στην περίπτωση αυτή, η απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου πρέπει να ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη.

3. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου είναι δυνατή η παροχή χρηματικών επιχορηγήσεων σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους, που έχουν την έδρα τους στο δήμο ή την κοινότητα Η απόφαση λαμβάνεται εφόσον η οικονομική κατάσταση του δήμου ή της κοινότητας το επιτρέπει και έχει εγγραφεί πίστωση στον προϋπολογισμό για τον σκοπό αυτό, που σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα εκατοστό των τακτικών εσόδων του.

Άρθρο 233.
(Άρθρο 193 Ν. 1065/80
Άρθρο 20 παρ. 5 Ν. 1270/82
Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/82)

Συμβιβασμός και κατάργηση δίκης.

1. Κάθε αίτηση για συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης, που αφορά δήμους, κοινότητες ή δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα ή λοιπά νομικά πρόσωπα των δήμων και κοινοτήτων, όπου υπηρετεί δικηγόρος, πριν εισαχθεί στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ή στο διοικητικό συμβούλιο, του ιδρύματος ή του νομικού προσώπου, στέλνεται στο δικηγόρο για να γνωμοδοτήσει ως προς το νομικό μέρος. Συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης, που γίνεται χωρίς αυτήν την γνωμοδότηση, είναι αυτοδικαίως άκυρος.

2. Οι αποφάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που αφορούν συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης ελέγχονται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη.

Άρθρο 234.
(Άρθρο 194 Ν. 1065/80)

Δημοπρασίες.

Με διάταγμα θα καθορισθούν τα όργανα και η διαδικασία για τη διεξαγωγή των κάθε είδους δημοπρασιών, που αφορούν την εκποίηση ή την εκμίσθωση ακινήτων ή κινητών πραγμάτων των δήμων και κοινοτήτων και την αγορά ή μίσθωση εκ μέρους των δήμων και κοινοτήτων ακινήτων ή κινητών πραγμάτων που ανήκουν σε τρίτους οι όροι για τη συμμετοχή στις δημοπρασίες αυτές, τα σχετικά με τη διακήρυξη και τη δημοσίευση καθώς και την έγκριση των αποτελεσμάτων των δημοπρασιών αυτών, όποτε η έγκριση αυτή απαιτείται από τις διατάξεις του Κώδικα, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

ΤΜΗΜΑ Γ'
ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ — ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Άρθρο 235.
(Άρθρο 195 Ν. 1065/80)

Τεχνικό πρόγραμμα.

1. Τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια οφείλουν, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, να καταρτίζουν γενικό πρόγραμμα, που περιλαμβάνει με σειρά προτεραιότητας τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν και που η δαπάνη τους πρέπει ν' αντιμετωπιστεί με τα κάθε είδους έσοδα του προϋπολογισμού. Η δαπάνη για κάθε έργο υπολογίζεται κατά προσέγγιση, σύμφωνα με προκαταρκτικές εκθέσεις, προμελέτες, μελέτες ή άλλα στοιχεία.

2. Αν ο δήμος ή η κοινότητα απαρτίζεται από περισσότερους συνοικισμούς, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο οφείλει να περιλάβει στο πρόγραμμα τα έργα που πρέπει να εκτελεσσούν για κάθε συνοικισμό και να κάνει κατανομή των πιστώσεων που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων του προγράμματος, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών του πληθυσμού και με τα εισφερόμενα έσοδα. Δεν γίνεται κατανομή των πιστώσεων, όταν το έργο εξυπηρετεί όλους τους συνοικισμούς του δήμου ή της κοινότητας.

3. Δεν επιτρέπεται η εκτέλεση έργου που δεν περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα.

4. Τροποποίηση του προγράμματος επιτρέπεται μόνον ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 236.
('Αρθρο 29 Ν. 1416/84)

Εκτέλεση έργων, προμηθειών και εργασιών.

1. Τα δημοτικά ή κοινοτικά έργα, οι προμήθειες, οι εργασίες και οι μεταφορές εκτελούνται με σύμβαση, που συνάπτεται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με διαγωνισμό, σύμφωνα με όσα ορίζουν ειδικότερα οι σχετικές διατάξεις. Αν ο διαγωνισμός δεν φέρει αποτέλεσμα, επιτρέπεται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η τροποποίηση των όρων της διακήρυξής τους ώστε να λαμβάνονται υπόψη κατά την επανάληψή του οι προσφορές που αντιστοιχούν σε αξία έργου, προμήθειας, εργασίας ή μεταφοράς ίση ή μεγαλύτερη της αξίας τους όπως υπολογίσθηκε με τη μελέτη.

2. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η εκτέλεση έργων, προμηθειών, μεταφορών και εργασιών με σύναψη σύμβασης, μετά από πρόσκληση περιορισμένου αριθμού εργοληπτών και διαγωνισμό μεταξύ τους ή χωρίς διαγωνισμό ή απευθείας από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας:

α) για έργα ή πράγματα, για τα οποία υπάρχει αποκλειστικότητα κατασκευής, προμήθειας ή εισαγωγής.

β) για πράγματα που είναι διατιμημένα, εφόσον κρίνεται ότι δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί καλύτερη τιμή με διαγωνισμό.

γ) για καλλιτεχνικά έργα, που η αξία τους δεν είναι μεγαλύτερη από ένα εκατομμύριο δραχμές.

δ) αν ο διαγωνισμός γίνει δύο φορές και είτε δεν φέρει αποτέλεσμα είτε οι προσφορές κριθούν ασύμφορες.

Το ασύμφορο των προσφορών του δεύτερου διαγωνισμού κρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του, που λαμβάνεται ύστερα από γνώμη της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου ή της κοινότητας και, όπου δεν υπάρχει, της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων.

Με την ίδια διαδικασία επιτρέπεται στην περίπτωση αυτή να γίνει ανάθεση και σε μη πτυχιούχο εργολάβο αποδεδειγμένης ανάλογης εμπειρίας, εφόσον πρόκειται για έργα που η αξία τους δεν υπερβαίνει το χρηματικό όριο της παραγράφου 4 του παρόντος.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δημοσίων Έργων μπορεί να αυξηθεί μέχρι το διπλάσιο το χρηματικό όριο του προηγούμενου εδαφίου για περιοχές της χώρας που καθορίζονται με την ίδια απόφαση.

ε) αν υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη, που προέκυψε από απρόβλεπτα ή έκτακτα περιστατικά και χρειάζεται να αντιμετωπισθεί αμέσως.

στ) αν ο δήμος ή η κοινότητα διαθέτει ή μπορεί να μισθώσει από το δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από κατασκευαστικές επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ανάλογο τεχνικό εξοπλισμό.

ζ) αν πρόκειται για έργα που χρηματοδοτούνται μερικά ή ολικά από το δημόσιο ή δημόσιους οργανισμούς ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με τον όρο να εκτελεσθεί από το δήμο ή την κοινότητα μόνο με αυτεπιστασία και όταν ακόμη ο δήμος ή η κοινότητα συμμετέχει στη δαπάνη εκτέλεσης του έργου.

η) αν πρόκειται να συνεχισθούν οι εργασίες, μετά από έκπτωση του αναδόχου ή μετά από διάλυση της εργολαβικής σύμβασης, για οποιοδήποτε λόγο.

θ) αν πρόκειται για έργα διάθεσης απορριμμάτων, με τον όρο να εκτελούνται με αυτεπιστασία από το δήμο ή την κοινότητα.

ι) αν πρόκειται για έργο ειδικό ή έργο με ειδικές συνθήκες εκτέλεσης ή ειδική κατηγορία έργων που χαρακτηρίζονται έτσι με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από γνώμη του συμβουλίου δημοτικών και κοινοτικών έργων

Στις συμβάσεις που γίνονται για την εκτέλεση των έργων των περιπτώσεων α', δ', ε' και η' πρέπει να περιλαμβάνεται το ποσοστό γενικών εξόδων και το όφελος του αναδόχου.

3. Η απόφαση της παραγράφου 2 πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη και να καθορίζει τους όρους της τεχνικής σύμβασης. Εφόσον πρόκειται για έργο, που η δαπάνη του έχει προϋπολογιστεί σε ποσό μεγαλύτερο από πέντε εκατομμύρια δραχμές, απαιτείται και γνωμοδότηση του νομαρχιακού συμβουλίου δημοσίων έργων.

4. Στις δημοπρασίες, για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων, που η δαπάνη τους έχει προϋπολογιστεί σε ποσό έως δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, μετέχουν και εμπειροτέχνες. Για τα ηλεκτρομηχανολογικά έργα εφαρμόζονται οι σχετικές ειδικές διατάξεις.

5. Ο δήμος ή η κοινότητα μπορεί, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του έργου με όρο που αναγράφεται στη διακήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, να προμηθεύεται χωριστά τα αναγκαία υλικά με διαγωνισμό ή απευθείας, σύμφωνα με τις διακρίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, να μεταφέρει ή να χρησιμοποιεί μηχανήματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου και να εκτελεί απευθείας ορισμένες εργασίες.

6. Σε περίπτωση που ο δήμος ή η κοινότητα έχει συστήσει ή μετέχει σε κατασκευαστική επιχείρηση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης επιτρέπεται να αναθέτει απευθείας στην επιχείρηση αυτή την εκτέλεση των έργων που περιγράφονται στις περιπτώσεις α', δ', ε' και η' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού και της παραγράφου 1 του άρθρου 237 του Κώδικα με απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας, που καθορίζει και τους όρους της σχετικής σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει η παράγραφος 4 του άρθρου 237 του Κώδικα.

7. Επιτρέπεται η εκτέλεση, με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου, έργου, εργασίας ή μεταφοράς και η διενέργεια προμήθειας από δήμο ή κοινότητα, για λογαριασμό ιδρύματος ή άλλου νομικού προσώπου που έχει συστήσει, μετά από σχετική απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου, με μεταφορά και της αντίστοιχης πίστωσης στον προϋπολογισμό του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 237.
('Αρθρο 197 Ν. 1065/80)

Υπουργική Απόφαση 32290/83 ΦΕΚ Β' 264/83)
Απευθείας ενέργεια προμηθειών και ανάθεση ή εκτέλεση έργων ή εργασιών από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας.

1. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας μπορεί, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου, ύστερα από πρόχειρο διαγωνισμό ή και χωρίς διαγωνισμό να συνάπτει σύμβαση για την απευθείας ανάθεση ή την απευθείας εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή την διενέργεια προμήθειας αν η αξία καθενός από αυτά δεν υπερβαίνει το ποσό των δύο εκατομμυρίων διακοσίων χιλιάδων (2.200.000) δραχμών, αν πρόκειται για τους δήμους Αθηναίων, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών για τους λοιπούς δήμους και του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων δρχ. (1.500.000) για τις κοινότητες.

Για να γίνει προμήθεια αυτοκινήτων και μηχανημάτων δημοσίων έργων, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

2. Για να εφαρμοστούν όσα ορίζονται στην παράγρ. 1, απαιτείται να έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό εξειδικευμένη, πίστωση, προορισμένη για έργο, προμήθεια, εργασία ή μεταφορά που κατονομάζεται ρητά στον προϋπολογισμό.

3. Τα ποσά που αναφέρονται στην παράγρ. 1 μπορούν να αυξάνονται κατά την εκτέλεση του έργου έως πενήντα τοις εκατό (50%) εφόσον οι προβλεπόμενες πιστώσεις αποδειχθούν ανεπαρκείς, ύστερα από απόφαση της δημαρχιακής επιτροπής ή του κοινοτικού συμβουλίου, και εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον προϋπολογισμό για την ενίσχυση των πιστώσεων που κρίθηκαν ανεπαρκείς.

4. Στις περιπτώσεις των προηγουμένων παραγράφων τούτου του άρθρου δεν καταβάλλεται στον ανάδοχο ποσοστό γενικών

εξόδων και όφελος εργολάβου και οι κάθε είδους φόροι, εισφορές, τέλη, κρατήσεις υπέρ τρίτων και κάθε άλλη δαπάνη βαρύνουν αυτόν.

Άρθρο 238.
(Άρθρο 198 Ν. 1065/80
Άρθρο 30 Ν. 1416/84)

Περιορισμοί και όροι για την εκτέλεση έργων και εργασιών και την διενέργεια προμηθειών.

1. Σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή διενέργειας προμήθειας απευθείας από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας μετά από εξουσιοδότηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή δική του απόφαση κατά τις διατάξεις των άρθρων 236 και 237 δεν επιτρέπεται η εκτέλεση να είναι ποιοτικά κατώτερη ή δαπανηρότερη από την αξία που προβλέπει η σχετική μελέτη, που στις περιπτώσεις αυτές επιτρέπεται να συντάσσεται με βάση τις τιμές ημερομισθίων και υλικών, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις επικρατούσες τοπικές συνθήκες. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 237 και της τυχόν αναθεώρησης των τιμών, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, αν διαπιστωθεί επιπλέον διαφορά της δαπάνης, η διαφορά αυτή καταλογίζεται με απόφαση του νομάρχη στο δήμαρχο ή στον πρόεδρο κοινότητας, που εκτέλεσε το έργο ή την εργασία ή έκανε την προμήθεια ή τη μεταφορά καθώς και του συνυπεύθυνου μηχανικού, που είχε την επίβλεψη, κατά το μέρος που ευθύνεται καθένας. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει μελέτη έργου, προμήθειας, εργασίας ή μεταφοράς τυχόν καταλογισμός σε βάρος δημάρχου ή προέδρου κοινότητας γίνεται σσύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 157 του Κώδικα.

2. Απαγορεύεται να συσταθεί από το δήμο ή την κοινότητα συνεργείο για την εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς. Αν την εκτέλεση αναλαμβάνει απευθείας ο δήμος ή η κοινότητα, η χρησιμοποίηση εργατοτεχνιτών, μηχανημάτων και μεταφορικών μέσων, γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες του έργου και μέσα στα όρια της μελέτης.

3. Απαγορεύεται να κατατμηθεί ένα έργο που έχει προβληφθεί και προϋπολογισθεί ως ενιαίο εκτός αν διαπιστωθεί με ειδική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού σσμβουλίοίου, ότι υπάρχει οικονομική αδυναμία για την περάτωσή του και προσδιοριστεί, ακριβώς το τμήμα που μπορεί να εκτελεστεί και να χρησιμοποιηθεί ως αυτοτελές έργο.

4. Οι μελέτες των έργων, προμηθειών , εργασιών ή μεταφορών καταρτίζονται και θεωρούνται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου και αν δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία από την τεχνική υπηρεσία δήμων και κοινοτήτων της νομαρχίας. Κατεξαίρεση η θεώρηση μελετών έργων αξίας πάνω από πενήντα εκατομμύρια και μέχρι εκατό εκατομμύρια δραχμές γίνεται από τις αυτές υπηρεσίες μετά από γνωμοδότηση του νομαρχιακού συμβουλίου δημοσίων έργων και για όσες έχουν αξία πάνω από εκατό εκατομμύρια δραχμές γίνεται από την τεχνική υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, μετά από γνωμοδότηση του συμβουλίου δημοτικών και κοινοτικών έργων και θεώρησης μελετών του Υπουργείου Εσωτερικών.

5. Η θεώρηση των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών και των συγκριτικών πινάκων έργων γίνεται από τα όργανα της παραγράφου 4, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συμβουλίου έργων και εφαρμόζεται και σε έργα που έχουν δημοπρατηθεί ή ανατεθεί χωρίς διαγωνισμό πριν από την ισχύ του νόμου αυτού.

Άρθρο 239.
(Άρθρο 31 Ν. 1416/84)

Παρεκκλίσεις.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται κατά παρέκκλιση των διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί εκπόνησης μελετών, ή απευθείας ανάθεση της εκπόνησης μελέτης έργου ή εργασίας του δήμου ή κοινότητας σε πτυχιούχο μελετητή ή μελετητικό γραφείο, οποιασδήποτε τάξης πτυχίου εφόσον η προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων της μελέτης δεν υπερβαίνει σε ποσοστό το τριάντα στα εκατό του ανώτατου ορίου αμοιβής πτυχίου Α΄ τάξης, που ισχύει κάθε φορά για την αντίστοιχη κατηγορία μελέτης. Σε περίπτωση που, για οποινδήποτε λόγο, προκύψει μεγαλύτερη αμοιβή από αυτή που προεκτιμήθηκε και που έγινε αποδεκτή από τον ανάδοχο με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, η επιπλέον διαφορά θεωρείται ποινική ρήτρα, σε βάρος του, για εσφαλμένη προεκτίμηση. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και από τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα, τα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα και τους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων.

2. Κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις, που εξυπηρετούν την ύδρευση και αποχέτευση δήμων ή κοινοτήτων ή την άρδευση περιοχών τους και προβλέπονται από τις τεχνικές μελέτες, δεν υπάκεινται στους όρους και περιορισμούς των διατάξεων αυτών και για την κατασκευή τους δεν απαιτείται η έκδοση άδειας από τις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές. Όσα από τα τεχνικά έργα και τις εγκαταστάσεις αυτές έχουν μεγάλο όγκο ή ύψος εκτελούνται ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας αρχιτεκτονικής επιτροπής.

Άρθρο 240.
(Άρθρο 32 Ν. 1416/84)

Επίλυση διαφορών.

1. Για κάθε πράξη του δήμου, της κοινότητας ή της επιβλέπουσας υπηρεσίας, για την οποία ο ανάδοχος του έργου της εργασίας, της μεταφοράς ή της προμήθειας πραγμάτων που είναι χρήσιμα για την εκτέλεση έργων ή ο ανάδοχος εκπόνησης της μελέτης αυτών κρίνει ότι είναι βλαπτική των συμφερόντων του, έχει δικαίωμα να ασκήσει ένσταση ενώπιον του νομάρχη. Το ίδιο δικαίωμα έχει ο ανάδοχος του έργου, όταν ο δήμος ή η κοινότητα, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός μήνα, δεν αποφαίνεται σε πράξη της επιβλέπουσας υπηρεσίας, η οποία πράξη προβλέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εκτέλεση έργων και υπόκειται στην έγκρισή του. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται σε εκτέλεση του νόμου αυτού, η ένσταση ασκείται και κατατίθεται στο γραφείο της επιβλέπουσας υπηρεσίας μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία 15 ημερών από την επίδοση στον ανάδοχο της προσβαλλόμενης πράξης Ο νομάρχης αποφαίνεται επί της ένστασης, μέσα σε τρείς μήνες από την κατάθεσή της, ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου δημοσίων έργων.

2. Η διαφορά συζητείται στο συμβούλιο αφού πρώτα κληθούν υποχρεωτικά ο ανάδοχος και εκπρόσωπος του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης. Το συμβούλιο γνωματεύει αιτιολογημένα για την απονομή του δικαίου από άποψη νομιμότητας και ουσίας, ακόμα και αν δεν παραστούν αυτοί που έχουν κληθεί γι' αυτό.

3. Αν ο νομάρχης δεν εκδώσει την απόφασή του, μέσα στην καθορισμένη προθεσμία της παραγράφου 1 ή κάποιος από τους ενδιαφερόμενους δεν αποδεχτεί την απόφαση του νομάρχη, τότε αρμόδιο για την επίλυση της διαφοράς που δημιουργείται είναι το Εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκτελούνται τα έργα. Το Εφετείο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, ύστερα από προσφυγή, που ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών, αφότου κοινοποιήθηκε η απόφαση του νομάρχη ή πέρατε η προθεσμία για την έκδοση της απόφασης.

4. Πριν υποβληθεί η διαφορά στο Εφετείο, πρέπει να έχει εξαντληθεί η διοικητική διαδικασία, που προβλέπει η παράγραφος 1 αυτού του άρθρου, διαφορετικά η προσφυγή είναι απαράδεκτη.

5. Κάθε αξίωση του εργολάβου κατά του εργοδότη ή αντίθετα του εργοδότη κατά του εργολάβου, που δεν στηρίζεται στην απόφαση της αρμόδιας αρχής και για την οποία έγινε προσφυγή στο Εφετείο, παραγράφεται, αν κατά το διάστημα της επιδικίας πέρασε διετία χωρίς να διακοπεί η παραγρα-

ρή. Για τις αξιώσεις των εργολάβων, που γεννήθηκαν νόμιμα και αναγνωρίσθηκαν με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του διατάγματος περί Λογιστικού Δήμων και Κοινοτήτων, όπως αυτό ισχύει.

6. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται και για έργα, εργασίες, μεταφορές ή προμήθειες που δημοπρατήθηκαν ή ανατέθηκαν χωρίς διαγωνισμό πριν από την ισχύ του Κώδικα.

Άρθρο 241.
(Άρθρο 200 Ν. 1065/80)

Αστυνόμευση των έργων.

Η αστυνόμευση των δημοτικών και κοινοτικών έργων ασκείται από τις τεχνικές υπηρεσίες των δήμων ή κοινοτήτων, και όπου δεν υπάρχουν τέτοιες υπηρεσίες, από τις τεχνικές υπηρεσίες δήμων και κοινοτήτων των νομαρχιών.

Άρθρο 242.
(Άρθρο 201 Ν. 1065/80 Άρθρο 33 παρ. 1 Ν. 1416/84)

Γενικές διατάξεις.

Με διατάγματα θα καθοριστούν ειδικότερα τα θέματα τα σχετικά με: α) την κατάρτιση των μελετών, β) την έγκριση των μελετών έργων, προμηθειών, εργασιών ή μεταφορών από τα αρμόδια όργανα των δήμων και κοινοτήτων γ) τους όρους της συμμετοχής, τις διακηρύξεις και τις δημοσιεύσεις, δ) τη διεξαγωγή των διαγωνισμών και την έγκριση των αποτελεσμάτων τους, εφόσον η έγκριση προβλέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα, ε) τη σύνταξη των συμβάσεων, στ) τον έλεγχο και την παρακολούθηση της εκτελέσεώς τους, ζ) τους συγκριτικούς πίνακες και τα πρωτόκολλα κανονισμού των νέων τιμών μονάδας, η) την παραλαβή των έργων και των προμηθειών, θ) τη διαδικασίαα της διοικητικής και δικαστικής επιλύσεως των διαφορών που δημιουργούνται ι) την αστυνόμευση των έργων, ια) τη σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία των αναγκαίων για τα ανωτέρω θέματα συλλογικών οργάνων γνωμοδοτικής ή αποφασιστικής αρμοδιότητας και ιβ) κάθε λεπτομέρεια σχετική με τις διατάξεις τούτου του κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Άρθρο 243
(Άρθρο 202 Ν. 1065/80 Άρθρο 21 παρ. 2 Ν. 1270/82)

Απαλλοτρίωση, δουλεία, εξαγορά επιχειρήσεων.

1. Επιτρέπεται να απαλλοτριωθούν αναγκαστικά χάριν των δήμων και κοινοτήτων, για λόγους δημόσιας ωφέλειας, αστικά ή αγροτικά ακίνητα ή να συσταθεί δουλεία εις βάρος τους: α) για τη διάνοιξη, τη διεύρυνση, τη διαμόρφωση και την κατασκευή δημοτικών και κοινοτικών οδών, καθώς και οδών που συνδέουν ένα δήμο ή μία κοινότητα με εθνική ή επαρχιακή οδό και συναφών τεχνικών έργων, β) για την ύδρευση και την εκτέλεση των έργων, που αφορούν τη συγκέντρωση, τη μεταφορά, τη διανομή και την εξυγίανση του νερού και είναι αναγκαία για την ύδρευση, γ) για την εκτέλεση έργων σχετικών με την άρδευση, την αποξήρανση, την αποστράγγιση, τη διευθέτηση ρευμάτων, που έχουν σκοπό τη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής ή τη διανομή της εκτάσεως που βελτιώνεται σε δημότες, που είναι ακτήμονες ή δεν έχουν επαρκή κλήρο, δ) για τη δημιουργία ή την επέκταση πλατειών, κήπων, αλσών, δενδροστοιχιών, αθλητικών γηπέδων και άλλων κοινοχρήστων χώρων, με επιφύλαξη των διατάξεων που ρυθμίζουν την κήρυξη απαλλοτριώσεων για την εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως, ε) για την εκτέλεση έργων σχετικών με την αποστράγγιση, τη διευθέτηση ρευμάτων, την αποχέτευση ομβρίων ή ακαθάρτων υδάτων και κάθε είδους τεχνικών έργων, που έχουν σκοπό την εξυγίανση ή τον εξωραϊσμό στ) για τη λήψη και μεταφορά άμμου, λίθων και άλλου παρεμφερούς, υλικού που χρησιμεύει για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων, ζ) για την ίδρυση ή την επέκταση κοιμητηρίου, η) για τη συντήρηση ή τη διαφύλαξη ακινήτων που έχουν ιστορική ή παραδοσιακή αξία θ) για την εναπόθεση απορριμμάτων, ι) για την προστασία του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος, ια) για την κατασκευή κάθε δημοτικού ή κοινοτικού κτιριακού έργου και κάθε άλλου έργου που σκοπός που βρίσκεται μέσα στις αρμοδιότητες των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως των άρθρων 23 και 24 του παρόντος.

2. Αναγνωρίζεται δικαίωμα προτιμήσεως υπέρ δήμων και κοινοτήτων απέναντι σε άλλους δημόσιους φορείς, σε περίπτωση εξαγοράς επιχειρήσεων ή αναγκαστικής συμμετοχής σε αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 106 παρ. 3 έως 5 του Συντάγματος.

Άρθρο 244.
(Άρθρο 203 Ν. 1065/80—Άρθρο μόνο Π.Δ. 22/1982 Άρθρο 82 παρ. 3 Ν. 1416/84 —Κοινή Υπουργική Απόφαση 32489/82 ΦΕΚ Β 213/82)

Κήρυξη της απαλλοτριώσεως και σύσταση δουλείας.

1. Η κήρυξη της απαλλοτριώσεως ή η σύσταση δουλείας γίνεται με πράξη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που ελέγχεται από άποψη νομιμότητας από το νομάρχη.

2. Σε περίπτωση που το ακίνητο που απαλλοτριώνεται ή το δικαίωμα δουλείας βρίσκεται έξω από τη διοικητική περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας που ζητά την απαλλοτρίωση, ο νομάρχης γνωστοποιεί την πράξη απαλλοτριώσεως στο συμβούλιο του δήμου ή της κοινότητας, όπου βρίσκεται το ακίνητο ή το δικαίωμα δουλείας που πρέπει να απαλλοτριωθεί, ώστε αυτό να εκφέρει την αιτιολογημένη γνώμη του μέσα σ' ένα μήνα. Αν η προθεσμία αυτή περάσει χωρίς να έχει εκφέρει γνώμη το συμβούλιο, η διαδικασία της απαλλοτριώσεως γίνεται και χωρίς αυτή τη γνώμη.

3. Για να εκδοθεί απόφαση που κηρύσσει αναγκαστική απαλλοτρίωση απαιτούνται: α) κτηματολογικό διάγραμμα που εικονίζει την απαλλοτριωτέα έκταση και τις επί μέρους ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σ' αυτόν, β) κτηματολογικός πίνακας, στον οποίο φαίνονται οι εικαζόμενοι ιδιοκτήτες των ακινήτων που θα απαλλοτριωθούν, το εμβαδόν κάθε ακινήτου καθώς και όλα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των κατασκευών που βρίσκονται επάνω σ' αυτά.

4. Η πράξη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου πο κηρύσσει την απαλλοτρίωση κοινοποιείται με απόδειξη σε αυτούς κατά των οποίων στρέφεται αν είναι γνωστοί. Αν αυτοί είναι άγνωστοι, η κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Περίληψη της πράξης αυτής δημοσιεύεται με φροντίδα του δήμου ή της κοινότητας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Οι διατάξεις του βασικού νόμου περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων ισχύουν και για τις απαλλοτριώσεις που γίνονται υπέρ των δήμων και κοινοτήτων, εφόσον οι διατάξεις του Κώδικα δεν θίγουν τις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 245.
(Άρθρο 204 Ν. 1065/80-Άρθρο 33 παρ. 2 Ν.1416/84)

Λοιπές επεμβάσεις στην ιδιοκτησία.

1. Οι κύριοι ή κάτοχοι ακινήτων κτημάτων υποχρεούνται να ανέχονται τη διενέργεια δοκιμαστικών γεωτρήσεων και εκσκαφών μέσα στα κτήματά τους από το δήμο ή την κοινότητα ή τις δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, όταν προβλέπεται τούτο από τεχνική ή γεωλογική μελέτη ή έκθεση για την ανεύρεση υδάτων, την καλλιέργεια υφισταμένων πηγών ή την τοποθέτηση σωλήνων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης. Η μετατόπιση των σωλήνων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, που τοποθετούνται, γίνεται ύστερα από αίτηση του κυρίου ή του κατόχου του ακινήτου, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εκδίδεται μέσα σε είκοσι ημέρες. Στην περίπτωση αυτή

η σχετική δαπάνη επιβαρύνει το δήμο ή την κοινότητα. Επίσης, οι κύριοι ή κάτοχοι ακινήτων κτημάτων υποχρεούνται να ανέχονται την τοποθέτηση ενδεικτικών πινακίδων, για την κυκλοφορία και την ονοματοθεσία οδών και πλατειών, καθώς και τη στήριξη φωτιστικών σωμάτων.

2. Αν προκληθεί ζημία από τις ενέργειες αυτές, η οφειλόμενη αποζημίωση ορίζεται με πρωτόκολλο της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων της νομαρχίας. Οι διατάξεις του άρθρου 202 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.

3. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί ν' ασκήσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας του ακινήτου αίτηση για αύξηση του ποσού της οφειλόμενης αποζημιώσεως. Η αίτηση αυτή πρέπει ν' ασκηθεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία 15 ημερών, αφότου το πρωτόκολλο κοινοποιήθηκε στον ενδιαφερόμενο με φροντίδα της κοινότητας και εκδικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 246.
(Άρθρο 205 Ν. 1065/80—Άρθρο 35 Ν. 1416/84)
Σύσταση και νομική φύση.

1. Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συνιστούν δικές τους επιχειρήσεις ή να μετέχουν σε επιχειρήσεις που συνιστούν μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που ήδη υπάρχουν: α) για την εκτέλεση έργων που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού καθώς και για την οικονομική εκμετάλλευση των έργων αυτών, β) για την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού, γ) για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων πού έχουν σκοπό την πραγματοποίηση εσόδων.

2. Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες ή δήμοι και κοινότητες μπορούν να συνιστούν κοινές δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις και να συμμετέχουν σε υφιστάμενες δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις.

3. Η σύσταση δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή η συμμετοχή σε τέτοια επιχείρηση γίνεται ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

4. Στην απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ορίζονται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια και η έδρα της επιχείρησης, τα περιουσιακά στοιχεία που διατίθενται σ' αυτή και το αρχικό κεφάλαιο, τα σχετικά με τη διάλυση και εκκαθάριση της επιχείρησης και κάθε αναγκαία, κατά την κρίση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, λεπτομέρεια.

5. Οι παραπάνω δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από αυτόν το νόμο.

6. Η σύσταση ή η συμμετοχή σε επιχείρηση που δεν είναι αμιγής δημοτική ή κοινοτική, γίνεται ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία της παραγράφου 3. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται και το ποσοστό της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, η εκπροσώπηση του δήμου ή της κοινότητας στα όργανα της επιχείρησης και οι όροι συμμετοχής και αποχώρησης. Οι επιχειρήσεις αυτής της παραγράφου λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας μικτής οικονομίας ή του συνεταιρισμού. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή η συμμετοχή δήμου ή κοινότητας σε κοινοπραξία.

7. Η ευθύνη δήμου ή κοινότητας, που συνιστά ή συμμετέχει σε επιχείρηση του άρθρου 254 περιορίζεται στη συμμετοχή της στο κεφάλαιο της επιχείρησης.

Άρθρο 247.
(Άρθρο 36 Ν. 1416/84)
Διοίκηση.

1. Οι δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, που αποτελείται από πέντε έως έντεκα μέλη, τα οποία ορίζονται μαζί με αναπληρωτές, από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Από τα μέλη αυτά τουλάχιστον, δύο είναι αιρετοί εκπρόσωποι του δήμου ή της κοινότητας, ένας είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζόμενους και ένας είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής. Τα υπόλοιπα μέλη είναι δημότες ή κάτοικοι του δήμου ή της κοινότητας που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης.

2. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ορίζει από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προσλαμβάνεται διευθυντής της ή ορίζεται ως διευθυντής ένα από τα μέλη του. Στον κανονισμό προσωπικού της παραγράφου 2 του άρθρου 251 καθορίζονται τα προσόντα, που πρέπει να έχει ο διευθυντής της επιχείρησης.

3. Στον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου για τις υπηρεσίες που παρέχουν στην επιχείρηση μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση, που ορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του.

4. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται «επιτροπή» ως όργανο διοίκησης των επιχειρήσεων στο εξής νοείται το διοικητικό συμβούλιο.

5. Τα διοικητικά συμβούλια των επιχειρήσεων, που συστήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 1065/1980, θα συνεχίσουν να λειτουργούν με την ίδια σύνθεση μέχρις ότου προσαρμοστούν οι συστατικές τους πράξεις στις διατάξεις αυτού του Κώδικα, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 246.

Άρθρο 248.
(Άρθρο 37 Ν. 1416/84)
Αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου.

1. Το διοικητικό συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται τις υποθέσεις που αφορούν την επιχείρηση, εκτός από τις περιπτώσεις που αρμόδιο είναι το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα ή με τη συστατική πράξη.

2. Το διοικητικό συμβούλιο στέλνει όλες τις αποφάσεις του χωρίς καθυστέρηση στο δήμο ή στην κοινότητα που ανήκει η επιχείρηση ή που συμμετέχει στην επιχείρηση.

Άρθρο 249.
(Άρθρο 208 Ν. 1065/80-Άρθρο 38 παρ. 1 Ν.1416/84)
Διαχείριση.

1. Η διαχείριση των επιχειρήσεων γίνεται σύμφωνα με ιδιαίτερο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων και είναι ανεξάρτητη από την υπόλοιπη δημοτική ή κοινοτική διαχείριση.

2. Το οικονομικό έτος της διαχείρισης των επιχειρήσεων συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος

3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τη διαχείριση μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων και τη δημιουργία του απαραίτητου αποθεματικού, μπορεί να διατίθενται για τη βελτίωση ή την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή να διατίθενται στο δήμο ή στην κοινότητα για την εκτέλεση κοινωφελών έργων. Με την ίδια απόφαση το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης εκτιμώντας τους στόχους, την αποδοτικότητα και την παραγωγικότητά της, μπορεί να κρατήσει μέ-

χρι είκοσι πέντε στα εκατό από τα καθαρά κέρδη, σε ιδιαίτερο λογαριασμό για την παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους, με τη μορφή πρόσθετων υλικών αμοιβών. Τα κριτήρια και η διαδικασία καταβολής των αμοιβών αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται στον Κανονισμό Προσωπικού της παραγράφου 2 του άρθρου 252 του Κώδικα. Οι πρόσθετες αυτές αμοιβές δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές κατά την έννοια των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και αποτελούν φορολογητέο εισόδημα μόνο κατά το ήμισυ.

4. Μετά από σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου η εκτέλεση των κοινωφελών έργων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να γίνει από την ίδια την επιχείρηση, για λογαριασμό του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 250.
(Άρθρο 209 Ν. 1065/80—Άρθρο 38 παρ. 2 Ν. 1416/84)
Ταμιακή υπηρεσία και διαχειριστικός έλεγχος.

1. Η ταμιακή υπηρεσία των επιχειρήσεων είναι ανεξάρτητη από τη δημοτική ή την κοινοτική.

2. Ο τακτικός διαχειριστικός έλεγχος των επιχειρήσεων γίνεται από δύο ελεγκτές, που επιλέγονται ανάμεσα σε υπαλλήλους τραπεζών ή δημόσιους υπαλλήλους ΑΤ κλάδου και διορίζονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο στην αρχή κάθε οικονομικού έτους. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και η αμοιβή τους. Ως ελεγκτές ορίζονται και ορκωτοί λογιστές ή πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να οριστούν ελεγκτές σε ανώνυμη εταιρεία.

3. Με απόφαση του νομάρχη, εφόσον συντρέχει ειδική περίπτωση, μπορεί να ενεργείται έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος της επιχειρήσεως από ορκωτούς λογιστές, που ορίζονται από το νομάρχη. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και η αμοιβή τους.

Άρθρο 251.
(Άρθρο 39 παρ. 1 Ν. 1416/84)
Εποπτεία των επιχειρήσεων.

1. Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου εγκρίνονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο αν αφορούν: α) την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης, β) την αγορά ή εκποίηση ακινήτων ή την επιβάρυνση αυτών με εμπράγματο δικαίωμα, γ) τη διάθεση των καθαρών κερδών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 249 του Κώδικα και δ) την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης. Δεν απαιτείται έγκριση αν πρόκειται για αγορά και πώληση ακινήτων από επιχειρήσεις οικιστικής δραστηριότητας.

2. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εγκρίνει τον ισολογισμό και την έκθεση των πεπραγμένων, αν προβλέπεται η σύνταξή τους από το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 5 του άρθρου 252. Επίσης μπορεί ν' αποφασίζει τη διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού και ταμειακού ελέγχου από τα πρόσωπα που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 250.

Άρθρο 252.
(Άρθρο 39 παρ. 2 Ν. 1416/84)
Κανονισμοί.

1. Οι κανονισμοί που συντάσσονται από το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης και εγκρίνονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο είναι: α) ο εσωτερικός κανονισμός υπηρεσιών με τον οποίο καθορίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της επιχείρησης και το ανώτατο όριο του αριθμού του προσωπικού και β) ο κανονισμός διαχείρισης.

2. Από το διοικητικό συμβούλιο συντάσσεται κανονισμός προσωπικού, που καθορίζει τους κανόνες που διέπουν την πρόσληψη, τα προσόντα του προσωπικού και το πειθαρχικό του δίκαιο. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να συντάσσονται και άλλοι κανονισμοί, που κρίνονται απαραίτητοι για τη λειτουργία της επιχείρησης.

3. Η εργασιακή σχέση του προσωπικού των επιχειρήσεων διέπεται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

4. Στις δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις γίνονται αποσβέσεις με τα ποσοστά που ορίζει η φορολογική νομοθεσία.

5. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών ρυθμίζονται και κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του κώδικα φορολογικών στοιχείων τα θέματα που αναφέρονται στην τήρηση των βιβλίων και των λοιπών φορολογικών στοιχείων των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων, τα σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία κατά κατηγορία επιχειρήσεων, τις αποσβέσεις, τα αποθεματικά, το διαχειριστικό έλεγχο και την εποπτεία του νομάρχη.

Άρθρο 253.
(Άρθρο 212 Ν. 1065/1980)
Διάλυση.

Οι επιχειρήσεις διαλύονται με τον τρόπο που έχουν συσταθεί, και η περιουσία τους περιέρχεται στο δήμο ή στην κοινότητα που τις έχει συστήσει.

Άρθρο 254.
(Άρθρο 40 Ν. 1416/1984)
Διαδημοτικές και διακοινοτικές επιχειρήσεις.

1. Οι επιχειρήσεις που συνιστώνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 246 διέπονται από τις γενικές διατάξεις του κεφαλαίου που αφορά τις επιχειρήσεις και από τις ακόλουθες ειδικές διατάξεις.

2. Οι αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για τη σύσταση επιχείρησης έχουν το ίδιο περιεχόμενο και περιλαμβάνουν τα στοιχεία της παραγράφου 4 του άρθρου 246 και επιπλέον τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρει κάθε δήμος ή κοινότητα και το ποσοστό της συμμετοχής του στο κεφάλαιο της επιχείρησης.

3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης είναι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι, κάτοικοι και δημότες των δήμων και των κοινοτήτων που συμμετέχουν. Δεν είναι αναγκαίο να εκπροσωπείται άμεσα στο διοικητικό συμβούλιο κάθε δήμος ή κοινότητα με δικό της εκπρόσωπο. Στο διοικητικό συμβούλιο συμμετέχει και εκπρόσωπος των εργαζομένων της επιχείρησης, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζόμενους. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από το δήμο ή την κοινότητα με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων με τις οποίες συνιστάται η επιχείρηση. Αντιπρόεδρος εκλέγεται, από το διοικητικό συμβούλιο ένα από τα μέλη του.

4. Με τις αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για τη σύσταση επιχείρησης μπορεί να συσταθεί διαδημοτικό ή διακοινοτικό όργανο από αιρετούς εκπροσώπους των δήμων και κοινοτήτων που συμμετέχουν, αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής κάθε οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης στο κεφάλαιο της επιχείρησης. Το όργανο αυτό ασκεί τις αρμοδιότητες των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 246 έως 254.

Άρθρο 255.
(Άρθρο 41 Ν. 1416/1984)
Μικρές επιχειρήσεις.

Κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να ιδρύει μικρές επιχειρήσεις. Τη διοίκησή τους ασκεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ή η δημαρχιακή επιτροπή. Τα έσοδα και τα έξοδα αυτών των επιχειρήσεων εγγράφονται σε ιδιαίτερα κεφάλαια και κωδικούς αριθμούς του δημοτικού ή κοινοτικού προϋπολογισμού. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τον τρόπο της διοίκη-

σης, τη διαχείριση και τον τρόπο λειτουργίας των μικρών επιχειρήσεων, τα σχετικά με τις αναγκαίες προμήθειες και πωλήσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 256.
(Άρθρο 42 Ν. 1416/1984)

Εξουσιοδοτήσεις—Ανάλογη εφαρμογή.

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 246 έως 254, καθώς και:

α) Ο τρόπος εκλογής των εκπροσώπων των εργαζομένων στο διοικητικό συμβούλιο και τα κριτήρια επιλογής των κοινωνικών φορέων που θα εκπροσωπηθούν.

β) Τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα σχετικά με τη διαδικασία διορισμού, τη θητεία και την αντικατάστασή τους.

γ) Τα θέματα που αφορούν τη σύγκληση και λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, την απαρτία και τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου, του προέδρου και του διευθυντή της επιχείρησης.

δ) Η συγκρότηση και ο τρόπος λειτουργίας του οργάνου που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 254.—

2. Κατά τα λοιπά στις επιχειρήσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 246—254 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της αστικής και εμπορικής νομοθεσίας.

Άρθρο 257.
(Άρθρο 43 Ν. 1416/1984)

Δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα.

1. Δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα συνιστώνται από έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης και φυσικά πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 246 και τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά για τους συνεταιρισμούς.

2. Οι δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των συνεταιρισμών. Επίσης, για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους, έχουν τις πρόσθετες φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων που προβλέπονται από το άρθρο 272.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται, κατά κατηγορία επιχειρήσεων, μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ και πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται και κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της νομοθεσίας για τους συνεταιρισμούς οι όροι σύστασης και λειτουργίας τους και ειδικότερα το ποσοστό συμμετοχής του δήμου ή της κοινότητας στο συνολικό αριθμό των συνεταιρικών μερίδων τα, σχετικά με την καταχώρησή τους στο μητρώο συνεταιρισμών με τις υποχρεωτικές και προαιρετικές μερίδες, τα δικαιώματα τις υποχρεώσεις και την ευθύνη των συνεταίρων, με τον τρόπο εκπροσώπησης του δήμου ή της κοινότητας και των λοιπών συνεταίρων στα όργανα των επιχειρήσεων, με τη σύνθεση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των οργάνων αυτών, με το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και τη διάθεση των κερδών, με τη διάλυση και εκκαθάριση, με το δικαίωμα προτίμησης του δήμου ή της κοινότητας για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 258.
(Άρθρο 44 Ν. 1416/1984)

Ανώνυμες εταιρείες με συνεταιρισμούς.

1. Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων μπορούν να συνιστούν ανώνυμες εταιρείες με συνεταιρισμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 246 και τη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες.

2. Οι εταιρείες του άρθρου αυτού για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 272 αν πληρούν τους όρους των επόμενων εδαφίων:

α) Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων διατηρούν πάντοτε κοινές (μη προνομιούχες) μετοχές, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό αθροιστικά τριάντα πέντε στα εκατό έως εξήντα πέντε στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου των κοινών μετοχών. Κατά το υπόλοιπο συμμετέχουν αποκλειστικά συνεταιρισμοί. Κατ' εξαίρεση μπορούν να συμμετάσχουν φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/82 με κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά μέχρι το είκοσι στα εκατό του κεφαλαίου.

β. Όλες οι μετοχές, κοινές και προνομιούχες, είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο χρηματιστήριο αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 3 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/20 και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

γ) Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από εννέα ή έντεκα μέλη. Από αυτά τρία ορίζονται από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, τρία από τους συνεταιρισμούς, ένα από τους εργαζόμενους στην εταιρεία αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι, ένα μπορεί να οριστεί από φορέα του δημόσιου τομέα, αν αυτό προβλέπεται στο καταστατικό και τα υπόλοιπα εκλέγονται από τη γενική συνέλευση όλων των μετόχων.

δ) Σε κάθε εταιρεία συνιστάται εποπτικό συμβούλιο, που έχει τουλάχιστον τρία μέλη. Τα μέλη του ορίζονται σύμφωνα με το διάταγμα που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού. Το εποπτικό συμβούλιο ασκεί αρμοδιότητες ανάλογες με τις αρμοδιότητες των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών.

ε) Από τα καθαρά κέρδη, μετά τη δημιουργία του τακτικού αποθεματικού και την καταβολή του πρώτου μερίσματος, διατίθεται ποσοστό έως είκοσι πέντε στα εκατό στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων που συμμετέχουν και ποσοστό έως είκοσι πέντε στα εκατό στους εργαζόμενους στην εταιρεία. Για τη διάθεση των υπολοίπων καθαρών κερδών αποφασίζει η γενική συνέλευση της εταιρείας.

στ) Αν η εταιρεία διαλυθεί οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν στην εταιρεία έχουν δικαίωμα προτίμησης, για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας, με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του άρθρου 55 του νόμου 947/1979 (ΦΕΚ Α' 169).

3. Για το τμήμα των καθαρών κερδών που διατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων και τους εργαζόμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε' της προηγούμενης παραγράφου η εταιρεία απαλλάσσεται από κάθε φορολογία.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου και ιδιαίτερα τα θέματα που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αχι των συνεταιρισμών που συμμετέχουν, τα σχετικά με τους εκπροσώπους τους, τους εκπροσώπους των εργαζομένων και των φορέων του δημόσιου τομέα στα όργανα της εταιρείας και τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου, καθώς και ο τρόπος προσαρμογής των διατάξεων, που ισχύουν για τις ανώνυμες εταιρείες και στις εταιρείες αυτού του άρθρου.

Άρθρο 259
(Άρθρο 45 Ν. 1416/1984)
Δημοτικές Εταιρείες Λαϊκής Βάσης.

1. Δημοτικές εταιρείες λαϊκής βάσης συνιστώνται από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, συνεταιρισμούς και άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 246 τη νομοθεσία που ισχύει για τις ανώνυμες εταιρείες και τις παρακάτω διατάξεις:

α) Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές (μη προνομιούχες) μετοχές που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά τα τριάντα πέντε στα εκατό τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου και μαζί με τους συνεταιρισμούς διατηρούν πάντοτε την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ καθένας από τους λοιπούς εταίρους έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν το πολύ το δύο στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου.

β) Όλες οι μετοχές κοινές και προνομιούχες είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο χρηματιστήριο αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 3 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 (Β.Δ. 174/1963, ΦΕΚ Α' 37) και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

γ) Στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας συμμετέχει εκπρόσωπος των εργαζομένων αν αυτοί είναι περισσότεροι από είκοσι. Τα λοιπά μέλη εκλέγονται από τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζει το διάταγμα της παραγράφου 4.

δ) Σε κάθε δημοτική εταιρεία λαϊκής βάσης συνιστάται εποπτικό συμβούλιο, που έχει τουλάχιστον τρία μέλη. Τα μέλη του ορίζονται, σύμφωνα με το διάταγμα της παραγράφου 4. Το εποπτικό συμβούλιο ασκεί αρμοδιότητες ανάλογες με τις αρμοδιότητες των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών.

ε) Αν η εταιρεία διαλυθεί, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν έχουν δικαίωμα προτίμησης για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του άρθρου 55 του νόμου 947/1979.

2. Δημοτική ή κοινοτική εταιρεία λαϊκής βάσης μπορεί να συσταθεί και από ένα δήμο ή κοινότητα, μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, εφόσον ο δήμος ή η κοινότητα έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα τριάντα πέντε στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου και καθένας από τους λοιπούς εταίρους έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν το πολύ το δύο στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή οι μέτοχοι, που είναι φυσικά πρόσωπα, πρέπει να είναι δημότες του δήμου ή της κοινότητας ή κατοικούν στο νομό ή κατάγονται από το νομό στον οποίο υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα.

3. Οι δημοτικές και οι κοινοτικές εταιρείες λαϊκής βάσης εξομοιώνονται ως προς τη φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων των μετοχών τους, με τις εταιρείες, των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου των δημοτικών και των κοινοτικών εταιρειών λαϊκής βάσης με δημόσια εγγραφή, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 8α του νόμου 2190/1920. Οι δημοτικές και οι κοινοτικές εταιρείες λαϊκής βάσης για την πρώτη διετία της λειτουργίας τους έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 272.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου και ειδικότερα τα θέματα που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης και των συνεταιρισμών που συμμετέχουν, τα σχετικά με τον ορισμό εκπροσώπου των εργαζομένων στο διοικητικό συμβούλιο και τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου.

Άρθρο 260.
(Άρθρο 46. Ν. 1416/1984)
Επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης — Κίνητρα.

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου, εκτός από τις αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης θεωρούνται και αυτές που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 257, 258, 259 και οι: α) ανώνυμες εταιρείες, που συνιστώνται μόνο από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν και φορείς του δημόσιου τομέα, με κοινές μετοχές, που αντιπροσωπεύουν, αθροιστικά, μέχρι το είκοσι στα εκατό του κεφαλαίου, β) επιχειρήσεις στις οποίες φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές μετοχές ή μερίδια που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά τουλάχιστον το τριάντα πέντε στα εκατό του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και μαζί με συνεταιρισμούς διατηρούν πάντοτε την πλειοψηφία των μετοχών ή μεριδίων.

2. Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής φόρου μεταβίβασης ή δωρεάς για ακίνητα ή άλλα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται, δωρίζονται ή πωλούνται σ' αυτές από φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982, από συνεταιρισμούς, από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και από άλλους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Για την πρόσληψη προσωπικού από τις επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν ισχύουν οι διατάξεις του νόμου 1320/1983 και του νόμου 1188/1981.

4. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης, με την οποία δήμος ή κοινότητα αναθέτει σε επιχείρηση οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης την εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή τη διενέργεια προμήθειας, αν ο προϋπολογισμός καθενός από αυτά δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων δραχμών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και για την ανάθεση σε επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης έργου, εργασίας, μεταφοράς και προμήθειας από τα ιδρύματα, τους συνδέσμους και τα άλλα νομικά πρόσωπα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

5. Ο φόρος κύκλου εργασιών που εισπράττουν και ο φόρος επί των κερδών που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί έσοδο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το έσοδο αυτό αποδίδεται στο νομαρχιακό ταμείο του νομού στον οποίο βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης και διατίθεται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου, για την οργανωτική και τεχνική υποβοήθηση και τη γενικότερη υποστήριξη όμοιων επιχειρήσεων και για την υποβοήθηση της συγκρότησης νέων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

6. Οι επιχειρήσεις του εδαφίου α' της παραγράφου 1, για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους, έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 272.

7. Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μπορούν να συμμετέχουν σε κοινοπραξίες και ιδιαίτερα για τη διενέργεια κοινών προμηθειών, την από κοινού σύνταξη μελετών και εκτέλεση έργων, την από κοινού χρήση εξοπλισμού, την κοινή διαφήμιση των προϊόντων που παράγουν και των υπηρεσιών που παρέχουν και την προώθηση των πωλήσεών τους. Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να συμμετέχουν σε άλλες επιχειρήσεις, όπως συνεταιρισμούς, ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες μικτής οικονομίας.

8. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών, Εργασίας και Εθν. Παιδείας και Θρησκευ-

μάτων, που εκδίδονται με πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΕΔ, μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 18 του Νόμου 1262/1982 (ΦΕΚ Α΄ 70), προκειμένου περί δήμων, κοινοτήτων, συνδέσμων και επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που προσφέρονται για την πρακτική άσκηση σπουδαστών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας.

Στην περίπτωση αυτή το ποσό επιδότησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 18 του Νόμου 1262/1982 μπορεί να καθοριστεί μέχρι το 70% του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 261.
(Άρθρο 215 Ν. 1065/1980)

Αρμοδιότητα για την έκδοση διαταγμάτων.

Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται η έκδοση διατάγματος, το διάταγμα αυτό εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στον Κώδικα.

Άρθρο 262.
(Άρθρο 217 Ν. 1065/80
Άρθρο 27 Ν. 1416/84)

Πληθυσμός.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα, όπου γίνεται λόγος για τον πληθυσμό λαμβάνεται υπόψη ο πραγματικός πληθυσμός, όπως εμφανίζεται στους επίσημους πίνακες των αποτελεσμάτων της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού που έχουν δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αν μετά τη δημοσίευση της αποτελεσμάτων της τελευταίας απογραφής επέλθουν με διοικητικές πράξεις ή αποφάσεις του δικαστηρίου ορίων ή του διοικητικού πρωτοδικείου, μεταβολές στον πληθυσμό των δήμων ή κοινοτήτων, ο πληθυσμός που λαμβάνεται υπόψη είναι ο πραγματικός πληθυσμός που προέκυψε μετά τις παραπάνω μεταβολές.

Άρθρο 263.
(Άρθρο 218 Ν. 1065/80)

Ρύθμιση της σταθμεύσεως οχημάτων.

Η αρμοδιότητα, που προβλέπεται στο άρθρο 23 περιπτ. ια ασκείται ύστερα από γνώμη της αρμόδιας αστυνομικής υπηρεσίας, που παρέχεται μέσα σ' ένα μήνα αφότου η αστυνομική αυτή υπηρεσία έλαβε το σχετικό ερώτημα του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 264.
(Άρθρο 219 Ν. 1065/80)

Εκτέλεση ειδικών καθηκόντων των δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων.

1. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος κοινότητας οφείλει ν' ασκεί τα καθήκοντα οργάνου του κράτους ή άλλου δημόσιου φορέα, που επιβάλλονται ρητά με νόμο. Αν αρνείται ή αμελεί, ο νομάρχης μπορεί ν' αναθέσει την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών σε δημόσιο υπάλληλο.

2. Οι δαπάνες του δήμου ή της κοινότητας που δημιουργούνται από την εκτέλεση των καθηκόντων της προηγούμενης παραγράφου, επιβαρύνουν το κράτος ή τον οικείο δημόσιο φορέα.

Άρθρο 265.
(Άρθρο 220 Ν. 1065/80)

Συμμετοχή εκπροσώπων των δήμων και κοινοτήτων σε συλλογικά όργανα.

Οι εκπρόσωποι των δήμων και κοινοτήτων στις περιπτώσεις των άρθρων 8 παρ. 1, 11 παράγρ. 1, 30, παράγρ. 5 εδ. α΄, 159 παράγρ. 2 και 162 παράγρ. 1, ορίζονται μέσα σ' ένα μήνα το αργότερο αφότου εγκατασταθούν οι νέες δημοτικές και κοινοτικές αρχές ή εκλεγούν τα μέλη των διοικουσών επιτροπών των τοπικών ενώσεων και του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ενώσεως. Η θητεία των εκπροσώπων αυτών ακολουθεί τη δημοτική ή κοινοτική περίοδο και λήγει, σε κάθε περίπτωση, μόλις οριστούν οι νέοι εκπρόσωποι. Αν η θέση των εκπροσώπων αυτών μείνει κενή κατά τη διάρκεια της θητείας τους, για οποιοδήποτε λόγο, και δεν είναι δυνατό να οριστούν νέοι εκπρόσωποι, ή δεν οριστούν μέσα σ' ένα μήνα αφότου τα όργανα που είναι αρμόδια να τους ορίσουν έλαβαν το σχετικό ερώτημα, τότε τα όργανα που προβλέπουν οι προαναφερόμενες διατάξεις λειτουργούν νόμιμα και χωρίς τη συμμετοχή εκπροσώπων των δήμων και κοινοτήτων.

Άρθρο 266.
(Άρθρο 72 Ν. 1416/84)

Ειδική άδεια για την άσκηση καθηκόντων των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

1. Στους δημάρχους και προέδρους κινοτήτων που είναι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφελείας χορηγείται από τις υπηρεσίες τους ειδική άδεια μέχρι εξήντα μέρες κάθε έτος για να διευκολυνθούν στην εκτέλεση των καθηκόντων του αξιώματός τους.

2. Η άδεια αυτή χορηγείται και τμηματικά ύστερα από αίτηση των δικαιούχων σε εργάσιμες μέρες και ώρες, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά τις εξήντα εργάσιμες μέρες το έτος.

3. Η παραπάνω άδεια θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την υπαλληλική, εργατική και ασφαλιστική τους σχέση.

4. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται και για τους αντιδημάρχους στους οποίους χορηγείται άδεια μέχρι τριάντα μέρες κάθε έτος.

Άρθρο 267.
(Άρθρο 73 Ν. 1416/1984)

Αδελφοποίηση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

1. Η αδελφοποίηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με αντίστοιχους οργανισμούς ξένων χωρών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εξωτερικών.

2. Οι ανταλλαγές αποστολών και άλλες εκδηλώσεις των αδελφοποιημένων και μη οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με αντίστοιχους ξένων κρατών και οι ανταλλαγές ή μετακλήσεις πολιτιστικών και καλλιτεχνικών συγκροτημάτων γίνονται μέσα στα πλαίσια των διεθνών ή διμερών συμφωνιών που έχει υπογράψει η χώρα μας με τα άλλα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς και με την αρχή της αμοιβαιότητας ύστερα από γνώμη του Υπουργείου Εξωτερικών.

3. Οι δαπάνες που αποφασίζονται από τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια για την υλοποίηση των σκοπών της αδελφοποίησης και για τις μετακλήσεις πολιτιστικών ή καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των αντίστοιχων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 268.
(Άρθρο 221 Ν. 1065/1980)

Αποζημιώσεις των μελών των επιτροπών και των συμβουλίων.

Ο πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας όλων των συμβουλίων και των επιτροπών που ειδικά προβλέπει ο Κώδικας.

παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε ώρες που δεν είναι εργάσιμες. Τους χορηγείται αποζημίωση κατά συνεδρίαση, που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τις αμοιβές μελών συμβουλίων και επιτροπών.

Άρθρο 269.
(Άρθρο 222 Ν. 1065/1980—
Άρθρο 1 Ν. 1406/1983)

Οδοιπορικά έξοδα και αποζημιώσεις μελών της επιτροπής ορίων.

1. Στα μέλη της επιτροπής του άρθρου 14 χορηγούνται οδοιπορικά έξοδα και αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

2. Τα οδοιπορικά έξοδα, οι αποζημιώσεις και οι δαπάνες λειτουργίας της επιτροπής ορίων επιβαρύνουν τους ενδιαφερόμενους δήμους και κοινότητες και κατανέμονται μεταξύ τους με απόφαση του νομάρχη.

Άρθρο 270.
(Άρθρο 223 Ν. 1065/1980)

Γενικές διατάξεις για τις επιδόσεις, κοινοποιήσεις και δημοσιεύσεις.

1. Οι επιδόσεις ή κοινοποιήσεις πράξεων των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών που προβλέπονται από τον Κώδικα γίνονται από όργανα της δημοτικής, κοινοτικής ή δημόσιας υπηρεσίας, με το ταχυδρομείο με απόδειξη, ή με τηλεγράφημα με απόδειξη.

2. Οι δημοσιεύσεις, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, γίνονται με τοιχοκόλληση στην εξώθυρα ή σε άλλο μέρος του δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος που είναι προορισμένο γι' αυτόν τον σκοπό. Για τις δημοσιεύσεις αυτές συντάσσεται αποδεικτικό εμπρός σε δύο μάρτυρες.

Άρθρο 271.
(Άρθρο 224 Ν. 1065/1980)

Διατήρηση διατάξεων που προβλέπουν την παραχώρηση ακινήτου σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως.

Κάθε ειδική διάταξη, που προβλέπει την παραχώρηση εκ μέρους του δημοσίου ή άλλων νομικών προσώπων ακινήτων κτημάτων κάθε είδους στους δήμους, στις κοινότητες, στα ιδρύματα και στα άλλα νομικά πρόσωπα των δήμων και κοινοτήτων διατηρεί την ισχύ της.

Άρθρο 272.
(Άρθρο 22 Ν. 1270/1980—Άρθρο 28 Ν. 1416/1984)

Φορολογικές απαλλαγές, ατέλειες, προνόμια.

Οι δήμοι και οι κοινότητες, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα, οι σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων οι αποκλειστικά αμιγείς δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδας και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων απαλλάσσονται από κάθε δημόσιο, δημοτικό, κοινοτικό ή λιμενικό φόρο, άμεσο ή έμμεσα, δασμό, τέλος, χαρτόσημο, δικαστικό ένσημο και εισφορά υπέρ οποιουδήποτε ταμείου, εισφορά υπέρ της ΕΡΤ, από κρατήσεις, από κάθε ταχυδρομικό τέλος και από κάθε δικαστικό τέλος στις δίκες τους. Επίσης έχουν όλες ανεξαιρέτως τις ατέλειες και τα δικαστικά, διοικητικά και δικονομικά προνόμια που παρέχονται στο δημόσιο.

Απαλλαγές, που προβλέπονται υπέρ του δημοσίου, από το παράβολο για άσκηση ενδίκων μέσων, όπως για την εισφορά υπέρ του ταμείου χρηματοδότησης δικαστικών κτιρίων, για το δικαστικό ένσημο αντιγράφων και για τα δικαιώματα υπέρ των έμμισθων υποθηκοφυλάκων, ισχύουν και για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα, τους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων, τις τοπικές ενώσεις και την κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας.

Δεν απαλλάσσονται από τον εισαγωγικό δασμό υπέρ του δημοσίου τα επιβατικά αυτοκίνητα που εισάγουν οι οργανισμοί αυτοί, τα καύσιμα και τα λιπαντικά.

Άρθρο 273.
(Άρθρο 34 Ν. 1416/1984)

Αναπροσαρμογή χρηματικών ορίων και ποσών.

Τα χρηματικά όρια και ποσά, που ορίζονται στον Κώδικα και στα Προεδρικά Διατάγματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του μπορούν να αυξομειώνονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 274.
(Άρθρο 23 Ν. 1270/1982)

Χρηματικά πρόστιμα.

Χρηματικά πρόστιμα ή χρηματικές ποινές που επιβάλλονται εξ αιτίας ποινικής καταδίκης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 29 της παραγράφου 3 του άρθρου 36 και της παραγράφου 3 του άρθρου 227 του κώδικα καθώς και τα τέλη πειθαρχικής διαδικασίας στις περιπτώσεις πειθαρχικής τιμωρίας των οργάνων της τοπικής αυτοδιοικήσεως, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κώδικα, εισπράττονται από το δημόσιο ταμείο και αποδίδονται στο δήμο ή στην κοινότητα.

Άρθρο 275.
(Άρθρο 228 Ν. 1065/1980)

Αμοιβή πληρεξουσίων δικηγόρων.

1. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι, που διορίζονται από δήμο ή κοινότητα, αμείβονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων που ισχύουν κάθε φορά. Η αμοιβή τους μπορεί να ελαττωθεί, με απόφαση του δικαστηρίου που δικάζει πίνακα αμοιβών τους, έως το πενήντα τοις εκατό των κατωτάτων ορίων που ορίζονται στον Κώδικα αυτόν, ύστερα από εκτίμηση της οικονομικής καταστάσεως του δήμου ή της κοινότητας, που έχει διορίσει τον δικηγόρο.

2. Τα δικαστήρια μπορούν να καθορίζουν το ποσό της δικαστικής δαπάνης που επιδικάζεται σε βάρος ή υπέρ δήμων και κοινοτήτων, σε ποσό που φθάνει έως τα πενήντα τοις εκατό των κατωτάτων ορίων που ορίζονται από τον Κώδικα περί Δικηγόρων.

Άρθρο 276.
(Άρθρο 229 Ν. 1065/80—Άρθρο 350 Ν. 1188/1981
Άρθρο 1 Ν. 1406/83)

Διατάξεις που καταργούνται ή διατηρούνται.

1. Κάθε διάταξη, γενική ή ειδική, που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του Νόμου 1066/80 (ΦΕΚ Α' 168/24.7.1980) ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπει ο νόμος αυτός, καταργείται.

2. Καταργείται ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του Ν.Δ. 2888/54, όπως έχει τροποποιηθεί κάθε φορά και έχει επαναφερθεί σε ισχύ με το Ν. 180/75 και έχει κωδικοποιηθεί με το Π.Δ. 933/1975 εκτός από το άρθρο 45 παράγρ. 4 εδάφ. 2.

Άρθρο 277.
(Άρθρο 230 Ν. 1065/80)

Έκδοση διαταγμάτων —ισχύς διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

1. Με διάταγμα καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια, που είναι αναγκαία για την εκτέλεση διατάξεων του Κώδικα.

2. Ώσπου να εκδοθούν τα διατάγματα που προβλέπει ο Κώδικας, εφαρμόζονται τα διατάγματα που έχουν εκδοθεί για την εκτέλεση των αντιστοίχων διατάξεων που ίσχυαν πριν από τον Κώδικα, εφόσον το περιεχόμενό τους δεν είναι αντίθετο προς τις διατάξεις του Κώδικα.

ΤΜΗΜΑ Β'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 278.
(Άρθρο 78 Ν. 1416/84)

Δημοτικότητα των ανηλίκων.

Τα ανήλικα τέκνα που γεννήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου 1416/84 αποκτούν τη δημοτικότητα: α) της μητέρας τους, εφόσον εκφραστεί σχετική επιθυμία των γονέων με κοινή δήλωσή τους στο δήμο ή την κοινότητα, στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένη και β) εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα, εφόσον οι γονείς είναι σε διάσταση ή διαζευγμένοι.

Άρθρο 279.
(Άρθρο 231 Ν. 1065/80)

Υφιστάμενοι δήμοι και κοινότητες που δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του Κώδικα.

Οι κοινότητες, που κατά την έναρξη της ισχύος του Ν. 1065/80 δεν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, εξακολουθούν να υπάρχουν με επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 4 και 48 του Κώδικα.

Άρθρο 280.
(Άρθρο 79 Ν. 1416/84).

Λειτουργία των οργάνων των συνδέσμων.

Τα διοικητικά συμβούλια των συνδέσμων θα συνεχίσουν να λειτουργούν με τη σύνθεση που έχουν μέχρι να λήξει το δεύτερο έτος της διανυόμενης δημοτικής και κοινοτικής περιόδου (31.12.84), οπότε λήγει και η διετής θητεία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των λοιπών μελών της εκτελεστικής επιτροπής τους. Μέχρι τότε τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια πρέπει να εκλέξουν τους αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 178 του κώδικα. Στη συνέχεια εκλέγονται από το διοικητικό συμβούλιο ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της εκτελεστικής επιτροπής για την επόμενη διετία.

Άρθρο 281.
(Άρθρο 83 παρ. 2, 3 και 4 Ν. 1416/1984)

Αναγνώριση Δήμων και Κοινοτήτων.

1. Ο οικισμός Καρυαί της κοινότητας Ασφάκας της επαρχίας Δωδώνης του νομού Ιωαννίνων αποσπάται από την Κοινότητα Ασφάκας και αναγνωρίζεται σε κοινότητα.

Τα όρια αυτής της κοινότητας καθορίζονται όπως προσδιορίστηκαν με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 1157/1972 (ΦΕΚ Α'/76).

2. Η κοινότητα Δρίσκου της επαρχίας Δωδώνης του νομού Ιωαννίνων, καταργείται και ενώνεται με την κοινότητα Κράψης του ίδιου νομού και επαρχίας με την οποία συνορεύει.

3. Η Κοινότητα Ψαρών του νομού Χίου αναγνωρίζεται σε δήμο με το ίδιο όνομα.

Έδρα του δήμου αυτού ορίζεται η έδρα της πρώην κοινότητας.

4. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1.1.1985.

Άρθρο 282.
(Άρθρο 233 Ν. 1065/1980)

Ρύθμιση εντόκων χρηματικών υπολοίπων.

Με διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, μέσα σε προθεσμία δύο ετών από την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, καθορίζεται η έντοκη παρακατάθεση των ταμιακών υπολοίπων κάθε δήμου ή κοινότητας σε πιστωτικό ίδρυμα καθώς και ο τρόπος που θα τηρούνται και θα διακινούνται οι σχετικοί λογαριασμοί. Οι τόκοι περιέρχονται στο δήμο ή στην κοινότητα.

Άρθρο 283.
(Άρθρο 235 Ν. 1065/1980)

Προσαρμογή των διατάξεων δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων, που ήδη λειτουργούν, προς τις διατάξεις του Κώδικα.

1. Οι διατάξεις του Κώδικα που ίσχυε προηγουμένως, οι οποίες αφορούν τον τρόπο διοικήσεως και το χρόνο της θητείας των συλλογικών οργάνων, που διοικούν τα δημοτικά ή κοινοτικά ιδρύματα και τα λοιπά δημοτικά ή κοινοτικά πρόσωπα εξακολουθούν να ισχύουν, ως προς τα ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν, επί ένα έτος ακόμη μετά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες, με απόφαση των συμβουλίων τους, που λαμβάνεται μέσα στο προαναφερόμενο ετήσιο χρονικό διάστημα, οφείλουν να προσαρμόσουν τις διατάξεις των προηγουμένων αποφάσεών τους, που αφορούν τη σύσταση δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων, προς τις διατάξεις του Κώδικα.

Άρθρο 284.
(Άρθρο 236 Ν. 1065/1980)

Λειτουργία δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων, νομικών προσώπων, συνδέσμων και επιχειρήσεων που έχουν συσταθεί με ειδικούς νόμους.

1. Δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα, λοιπά δημοτικά ή κοινοτικά νομικά πρόσωπα, σύνδεσμοι δήμων ή κοινοτήτων και δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, που έχουν συσταθεί με ειδικούς νόμους και λειτουργούν κατά την έναρξη της ισχύος του Κώδικα, εξακολουθούν να διέπονται από τις ειδικές διατάξεις των νόμων αυτών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του συλλογικού οργάνου που τα διοικεί, επιτρέπεται να υπαχθούν εν όλω ή εν μέρει στις διατάξεις του Κώδικα.

Άρθρο 285.
(Άρθρο 237 Ν. 1065/1980)

Νομικά πρόσωπα που εκτελούν σκοπούς αποκλειστικής αρμοδιότητας δήμων και κοινοτήτων.

1. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με οποιοδήποτε τρόπο (μεταξύ των οποίων και εκείνα που ασκούν δημοτική ή κοινοτική υπηρεσία με παραχώρηση του κράτους ενός δήμου ή μιας κοινότητας) και που ασκούν τη δραστηριότητά τους μέσα στην περιφέρεια των δήμων ή των κοινοτήτων, για την εκτέλεση σκοπών που ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων ή των κοινοτήτων αυτών, εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν έως τώρα.

2. Τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγρ. 1 μπορούν να καταργηθούν, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Αν αφορούν περισσότερους δήμους ή κοινότητες, μπορούν να καταργηθούν, εφόσον αυτό αποφασιστεί από όλα τα συμβούλια των δήμων και κοινοτήτων, στην περιφέρεια των οποίων εκτείνεται η δράση των νομικών προσώπων. Αν πρόκειται για ιδιωτικές επιχειρήσεις που ασκούν αστική συγκοινωνία, η κατάργηση επιτρέπεται να γίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα, ύστερα από εξαγορά των συγκοινωνι[illegible] άλλων συναφ[illegible]. Η διά[illegible]η τ[illegible]

παρ. 4 του άρθρου 106 του Συντάγματος εφαρμόζεται και σ' αυτήν την περίπτωση.

3. Οι αποφάσεις του συμβουλίου που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο πρέπει να εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο. Μετά την έγκριση αυτή, εκδίδεται διάταγμα με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού που είναι αρμόδιος καθ' ύλην.

4. Οι δήμοι και οι κοινότητες υποκαθιστούν αυτοδικαίως τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που καταργούνται κατά την παράγρ. 2, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, όπως θα καθορισθεί ειδικότερα με το διάταγμα που θα προβλέπει την κατάργησή τους.

5. Τα ίδια αντικείμενα, αν τα νομικά πρόσωπα που καταργούνται είναι ιδιωτικού δικαίου, ρυθμίζονται από τις σχετικές διατάξεις.

Στον Υφυπουργό Εσωτερικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα 5 Φεβρουαρίου 1985

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ